

Ritualbog

for
Den romersk katolske Kirke
i Danmark

VOKSNES
INDFØRING I KRISTENDOMMEN

- DÅB, FIRMELSE OG EUKARISTI -

RITUALE ROMANUM
VOKSNES

INDFØRING I KRISTENDOMMEN

- DÅB, FIRMELSE OG EUKARISTI -

Efter beslutning af II økumeniske Vatikankoncil
offentliggjort med pave Paul VI's bemyndigelse

Voksnes Indføring i Kristendommen

Ritualbog for Den romersk katolske Kirke i Danmark

Oversat af Erik Christiansen og Kirsten Hatting efter:

Ordo Initiationis Christianæ Adultorum:

Editio typica, 1972, Reimpressio emendata, 1974

Typis Polyglottis Vaticanis, 1972

VIK-ritualet er udgivet af Liturgi-Kommissionen 2009 *ad experimentum*.

Den katolske Kirke i Danmark.

Bestillingsnummer: 7072

Indhold

Dekret	10
--------------	----

ALMINDELIG PASTORAL INDFØRING

I. Dåbens betydning	12
II. De forskellige opgaver ved fejringen af dåben	13
III. De praktiske krav ved fejring af dåb	16
IV. Bispekonferencens tilpasninger	17
V. Andre tilpasninger	19

PASTORALT FORORD

I. Strukturen af ritualet	20
A. Evangelisering og »prækatekumenat«	22
B. Katekumenatet	24
C. Lutrings- og illuminationstiden	27
D. Initiationssakramenterne	29
a) Voksendåb	29
b) Firmelse af voksne	30
c) De nydøbtes første deltagelse i eukaristien	30
E. Indlevelsens og fordybelsens tid	31
II. De forskellige opgaver	32
III. Tidspunkt og sted	35
A: De privilegerede tider	35
B: Uden for de privilegerede tider	37
C: Stedet	38
IV. Bispekonferencernes tilpasninger	38
V. Den lokale biskops kompetence	39
VI. Tilpasninger, som celebranten kan foretage	39

KAPITEL I

DET TRINVISE KATEKUMENAT

1. TRIN: Optagelse i katekumenatet	43
Modtagelse	43
Ordets liturgi	51
Eukaristien.....	56
Katekumenatstiden og dens ceremonier	56
Ordets gudstjenester	57
Bønnerne om befrielse	58
Velsignelserne af katekumenerne	62
Ceremonier som markerer katekumenatets enkelte trin..	64
2. TRIN: Udtagelsen eller indskrivningen til dåb	67
Lutnings- og illuminationstiden	75
I. Scrutinerne (bodsgudstjenesterne)	75
1. scrutinium	77
2. scrutinium	82
3. scrutinium	88
II. Overleveringen af trosbekendelsen	93
III. Overleveringen af Herrens bøn	96
De umiddelbart forberedende ceremonier	97
I. Fremsigelsen af trosbekendelsen	97
II. Effata-ceremonien	99
III. Det nye kristen-navn	99
IV. Salvning med katekumenolie	100
3. TRIN: Fejring af dåb, firmelse og eukaristi	101
Fejring af dåben	101
Uddybende riter	110
Fejring af firmelsen	111
Fejring af eukaristien	113
Indlevelsens og fordybelsens tid.....	115

KAPITEL II

FORENKLET FORM FOR VOKSENDÅB

Forord	119
1. TRIN: Kirkens modtagelse af dåbskandidaten	120
2. TRIN: Fejring af dåb, firmelse og eukaristi	127
Fejring af dåben	135
Uddybende riter	135
Fejring af firmelsen	137
Fejring af eukaristien	138
Tilpasning af dette forenkledede ritual	140

KAPITEL III:

Nøddåb	145
--------------	-----

KAPITEL IV:

Forberedelse til firmelse og eukaristi af barnedøbte voksne, som aldrig har modtaget undervisning	159
--	-----

KAPITEL V

DÅB AF BØRN I SKOLEALDEREN

Forord	163
1. TRIN: Optagelse i katekumenatet	165
Modtagelsen ved indgangen	165
Ordets liturgi	168
2. TRIN: Scrutinierne	171
Modtagelsen	172
Ordets liturgi	172
3. TRIN: Fejring af indføringen i kristendommen	177
Fejring af dåben	178
Fejring af firmelsen	189
Fejring af eukaristien	191
Indlevelsens og fordybelsens tid	193

KONGREGATIONEN FOR GUDSTJENESTEN

Prot. nr. 15/72

DEKRET

Det andet økumeniske Vatikankoncil påbød udarbejdelsen af en ordning for dåb af voksne, idet det bestemte, at et voksenkatekumenat inddelt i flere trin skulle oprettes, således at katekumenatstiden, beregnet på den relevante oplæring, skulle kunne helliges ved opfølgende liturgiske fejring. Ligeledes forordnede koncilet, at der på grund af det indførte katekumenat også skulle udarbejdes både et højtideligt og et forenklet ritual for dåb af voksne.

I overensstemmelse med disse dekreter har Kongregationen for Gudstjenesten udfærdiget en ny ordning for voksnes indføring i kristendommen og efter pave Paul VI's godkendelse sørget for offentliggørelsen deraf samt erklæret denne udgivelse, som her foreligger, for mønsterudgaven, således at den erstatter Rituale Romanums hidtidige ordo for voksendåb. Det forordnes ligeledes, at denne nye ordo kan tages i brug på latin; oversættelserne kan efter godkendelse fra Den apostoliske Stol tages i brug fra den dato, bispekonferencerne fastsætter.

Hidtidige modstridende bestemmelser bortfalder hermed.

Kongregationen for Gudstjenesten, den 6. januar 1972, på højtiden for Herrens åbenbarelse.

ARTURO CARDINAL TABERA
præfekt

A. Bugnini
sekretær

Almindelig pastoral Indføring

1. Ved de kristne initiationssakramenter udfries menneskene af mørkets magt; idet de dør og begraves med Kristus, oprejses de også sammen med ham, de modtager barnekårets Ånd og fejrer sammen med hele Guds folk mindet om Herrens død og opstandelse.¹

2. Ved dåben indlemmes de nemlig i Kristus og bliver derved til Guds folk; de modtager tilgivelse for alle deres synder, udrives af mørkets magt og overføres til barnekår hos Gud.²

De nyskabes ved vand og Helligånd. Derfor kaldes de Guds børn og er det.³

I firmelsen betegnes de med den samme Helligånds gave, som i den grad lignedanner dem med Kristus og fylder dem med Helligånden, at de aflægger vidnesbyrd om Kristus i verden og medvirker til, at Kristi legeme så snart som muligt når sin fylde.⁴

Endvidere deltager de i eukaristien - de spiser Menneskesønnens kød og drikker hans blod - for at modtage evigt liv⁵ og give konkret udtryk for Guds folks enhed. De frembærer sig selv sammen med Kristus og har på den måde del i det altomfattende offer: Guds forløste stad,⁶ frembåret for Gud ved den evige Ypperstepræst. De bønfalder om, at hele menneskeslægten ved Helligåndens stadig rigere udgydelse må nå frem til enheden i Guds familie.⁷

De tre kristne initiationssakramenter hører derfor organisk sammen på en sådan måde, at de fører de troende, som udøver hele det kristne folks sendelse i Kirken og i verden, til fuld modenhed.⁸

¹ II Vatikankoncil, Dekret om Kirkens missionsvirksomhed, Ad gentes, nr. 14.

² Kol 1,13; Rom 8,15; Gal 4,5; jf. Tridentinerkoncilet, VI session, Dekret om retfærdiggørelsen, kap. 4, Denz. 796 (1524).

³ Jf. 1 Joh 3,1.

⁴ Jf. II Vatikankoncil, Dekret om Kirkens missionsvirksomhed, Ad gentes, nr. 36.

⁵ Jf. Joh 6,55.

⁶ Augustin, Guds Sted, X,6: PL 41, 284; II Vatikankoncil, Dogmatisk konstitution om Kirken, Lumen gentium, nr. 11; Dekret om præsternes liv og virke, Presbyterorum ordinis, nr. 2.

⁷ Jf. II Vatikankoncil, Dogmatisk konstitution om Kirken, Lumen gentium, nr. 28.

⁸ Jf. sammesteds nr. 31.

I. DÅBENS BETYDNING

3. Dåben, som er indgangen til det nye liv og Guds rige, er det første af den nye pagts sakramenter, givet af Kristus til alle, for at de skal have det evige liv,⁹ og sammen med evangeliet betroet Kirken, da Kristus befalede sine apostle: »Gå ud og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.«¹⁰ Derfor er dåben først og fremmest troens sakramente, den tro, hvorved mennesker, oplyst af Helligåndens nåde, svarer på Kristi glade budskab. Derfor er det noget helt oprindeligt i Kirken, noget som hører med til den inderste væsen, at alle - det være sig voksne, som forbereder sig til dåb, forældre, som beder om dåben for deres barn, eller faddere - opildnes til den sande, virksomme tro, ved hvilken de i deres bekendelse til Kristus indgår eller bekræfter den nye pagt. Det er dette, som er målet både for den pastorale forberedelse af de voksne dåbskandidater, forberedelsen af forældrene, fejringen af Guds ord og bekendelsen af dåbstroen.

4. Dåben er desuden et sakramente, ved hvilket menneske indlemmes i Kirken, idet de sammen opbygges i Ånden,¹¹ til et kongeligt præsteskab, et helligt folk.¹² Dåben er enhedens stærke sakramentale bånd mellem dem, som besegles med den.¹³ På grund af dåbens uudslettelige virkning, som selve den latinske dåbsliturgi udtrykker klart, når de døbte, i Gudsfolkets nærvær, salves med krisam, holdes dåben højt i ære af alle kristne, og ingen har lov til at gentage den gyldigt udførte dåb, selv om den er udført af medkristne, som er adskilt fra os.

5. Vandbadet ved ordet¹⁴ - d.v.s. dåben - renses mennesket for enhver skyldens spor - såvel efter arvesynden som efter den personlige synd, lader det få del i guddommelig natur¹⁵ og giver

⁹ Jf. Joh 3,5.

¹⁰ Matt 28,19.

¹¹ Jf. Ef 2,22.

¹² Jf. 1 Pet 2,9.

¹³ Jf. II Vatikankoncil, Dekret om Økumenien, Unitatis redintegratio, nr.22.

¹⁴ Jf. Ef 5,26.

¹⁵ Jf. 2 Pet 1,4.

det barnekår.¹⁶ Dåben er nemlig, som det forkyndes i velsignelsen af vandet, badet til genfødsel¹⁷ og fornyelse af Guds børn ved Helligånden. Påkaldelsen af den Hellige Treenighed over dåbskandidaterne udvirker, at de som betegnes med den treenige Guds navn, indvies til ham og går ind i et fællesskab med Fader, Søn og Helligånd. De bibelske læsninger, menighedens anrørelse og den trefoldige trosbekendelse forbereder og fører til dette ophøjede mål.

6. Denne virkning har dåben i kraft af mysteriet om Herrens død og opstandelse, og derfor overgår den langt den Gamle Pagts renselser. De, som døbes, er sammenvoksede med Kristus ved en død, der ligner hans, og begravet med ham ved dåben til døden,¹⁸ og de gøres levende med ham og opvækkes med ham.¹⁹ For det er netop påskemysteriet, som i dåben bliver levende og virksomt, idet mennesket her fra synden og døden overgår til livet. Derfor bør opstandelsens glæde også stråle frem, når man fejrer dåben, navnlig i påskenatten og om søndagen.

II. DE FORSKELLIGE OPGAVER VED FEJRINGEN AF DÅBEN

7. Gudsfolket, d.v.s. Kirken, der overleverer og nærer troen, som den har modtaget fra apostlene, tilkommer det i ganske særlig grad at forberede mennesker til dåben og oplære dem i den kristne tro. Gennem Kirkens tjeneste kaldes voksne til evangeliet af Helligånden og børn døbes og opdrages i denne tro. Derfor er det i høj grad vigtigt, at kateketer og andre lægfolk allerede ved forberedelsen til dåb samarbejder med præster og diakoner. I dåbsgudstjenesten bør desuden hele gudsfolket tage aktivt del ikke kun fadderne, forældrene og den nærmeste familie, men også så vidt muligt venner, bekendte, naboer og medlemmer af den lokale menighed - for at den fælles tro kan fremstå klart, og den fælles glæde over modtagelsen af nydøbte i Kirken kan finde udtryk.

¹⁶ Jf. Rom 8,15; Gal 4,5.

¹⁷ Tit 3,5.

¹⁸ Jf. Rom 6,5.4.

¹⁹ Jf. Ef 2,5.6.

8. Det er ældgammel skik i Kirken, at en voksen ikke har adgang til dåben uden en fadder fra menigheden, som i det mindste i den umiddelbare forberedelse til modtagelsen af sakramentet står dåbskandidaten bi og efter dåben hjælper vedkommende til udholdenhed i troen og den kristne livsførelse.

Også ved dåb af spædbørn skal der være en fadder, som repræsenterer dels den åndelige familie, som nu forøges med det barn, som døbes, dels Moderkirken. Hvis det er nødvendigt, skal fadderren hjælpe forældrene, så at barnet når til at kunne bekende troen og til at udtrykke den gennem sin livsførelse.

9. Fadderren skal deltage i det mindste i andet og tredje trins gudstjenester (fra og med indskrivelsen til dåb til og med selve dåben) enten for at bevidne den voksne dåbskandidats tro eller for sammen med forældrene at kunne bekende den Kirkens tro, hvorpå et spædbarn døbes.

10. Den fadder, som dåbskandidaten eller familien har valgt i samråd med sjælesørgeren, skal derfor opfylde følgende betingelser for at kunne udføre de i n. 9 nævnte liturgiske funktioner:

1. Fadderren skal være tilstrækkelig moden til at påtage sig dette hverv;
2. Fadderren skal selv have modtaget de tre initiationssakramenter: dåb, firmelse og eukaristi;
3. Fadderren skal tilhøre den katolske kirke og ikke være udelukket fra at praktisere som katolik. En oprigtigt troende fra et andet kirkesamfund kan sammen med en katolsk fadder stå som fadder eller kristent vidne til dåben, hvis forældrene ønsker dette, idet det tages hensyn til de regler, som i de forskellige tilfælde er fastlagt for det økumeniske arbejde.

11. Normalt er det biskopperne, præsterne og diakonerne, som forvalter dåben. Hver gang de fejrer dette sakramente, skal de huske, at de i Kirken handler i Kristi navn og ved Helligåndens kraft. Derfor skal de være omhyggelige, når de forvalter Guds ord og udfører den sakramentale handling. De skal vogte sig for enhver handling, som af de troende med rette kunne antages at udspringe af personsanseelse.²⁰

12. Da især biskopperne er husholdere over Guds hemmeligheder og har tilsyn med hele det liturgiske liv i den Kirke, som de har fået betroet,²¹ forestår de forvaltningen af dåben, som giver del i Kristi kongelige præstedømme,²² og må ikke forsømme også selv at foretage dåb, navnlig ikke påskenat. Især anbefales det dem at have omsorg for de voksnes forberedelse og dåb.

13. Det er sognepræsternes opgave at være biskoppens hjælpere ved den forberedende undervisning og dåben af de voksne, som er betroet deres varetægt, medmindre biskoppen træffer andre bestemmelser herom. Det er desuden deres opgave dels på pastoral hensigtsmæssig vis at forberede og hjælpe forældre og faddere til spædbørn, som skal døbes - og her skal de lade sig hjælpe af kateketer og andre egnede lægfolk - dels ved at give spædbørnene dåbens sakramente.

14. I den udstrækning andre præster samt diakonerne er biskoppens medhjælpere og sognepræsterne medarbejdere, forbereder de til dåb og døber, når biskoppen eller sognepræsten beder dem derom eller giver dem tilladelsen.

15. Især når der er mange, der skal døbes, kan celebranten lade sig hjælpe af andre præster og af diakoner, samt af lægfolk, således som det er forudset i de forskellige dele at ritualet.

16. Er der ingen præst eller diakon til stede, kan - undertiden skal - enhver kristen meddele dåben i tilfælde af livsfare, især hvis døden er ved at indtræde; dette kan endog ethvert menneske gøre, blot det sker i den rette hensigt. Drejer det sig om livsfare, meddeles dåben så vidt muligt af en kristen efter det korte ritual (nr. 157-154). Det er vigtigt, at der selv i sådanne tilfælde samles en lille menighed; i det mindste skal der så vidt muligt være et eller to vidner.

²⁰ Jf. II Vatikankoncil, Konstitutionen om gudstjenestens Fornyelse, *Sacrosanctum Concilium*, nr. 32; Den pastorale konstitution om Kirken i verden af i dag, *Gaudium et spes*, nr. 29.

²¹ II Vatikankoncil, Dekret om biskoppernes hyrdeembede, *Christus Dominus*, nr. 15.

²² II Vatikankoncil, Dogmatisk konstitution om Kirken, *Lumen gentium*, nr. 26.

17. Da alle lægfolk er medlemmer af et folk af præster, må det være en samvittighedsanliggende for dem så godt som muligt at lære at forrette en nøddåb korrekt. Dette gælder især forældre og, på grund af deres gerning, kateketer, jordemødre, mennesker med arbejde i den sociale sektor, sygeplejersker, læger og kirurger. De skal oplæres hertil af sognepræster, diakoner, kateketer; i bispedømmet skal biskoppen sørge for, at der findes de egnede midler til deres oplæring.

III. DE PRAKTISKE KRAV VED FEJRING AF DÅB

18. Dåbsvand skal være almindeligt, rent vand, dels for at tegnet kan svare til den virkelighed, det betegner, dels af hygiejniske grunde.

19. Døbefonten eller det kar med vand, som stilles i koret, hvis dåben må foretages dér, skal være rent og smukt.

20. Når klimaet gør det nødvendigt, skal man sørge for, at vandet kan opvarmes.

21. En præst eller diakon må ikke døbe med vand, der ikke er indviet til dåb, undtagen i nødstilfælde. Er indvielsen af vandet sket under påskevigilien, skal dette vand om muligt opbevares og anvendes hele påsketiden igennem for stærkere at understrege sakramentets bånd til påskemysteriet. Derimod er det ønskeligt, at man uden for påsketiden indvier nyt vand ved hver enkelt dåbsgudstjeneste, således at det frelsesmysterium, som Kirken ihukommer og forkynder klart betegnes ved selve indvielsesordene. Hvis dåbsstedet er indrettet således, at vandet springer fra en kilde, indvies selve kilden.

22. Man kan døbe både ved neddykning og ved overøsning. Det er dog neddykningsdåben, som er det mest talende tegn på vor delagtighed i Kristi død og opstandelse.

23. Dåbsordene i den latinske del af Kirken lyder: »JEG DØBER DIG I FADERENS OG SØNNENS OG HELLIGÅNDENS NAVN.«

24. Til fejringen af ordets liturgi skal der være indrettet et egnet sted i dåbskapellet eller i kirken.

25. Dåbskapellet, d.v.s. det sted, hvor dåbskilden springer eller, hvor døbefonten står, skal være forbeholdt forvaltningen af dåben og være værdigt, som det sted, hvor kristne genfødes af vand og Helligånd. Hvad enten det er et kapel i eller uden for kirken eller en del af selve kirkerummet, synligt for menigheden, bør det indrettes således, at det egner sig til manges deltagelse. Efter påsketiden bør påskelyset henstilles med ærbødighed i dåbskapellet, således at dåbslysene bekvemt kan tændes herved.

26. Ved fejring af dåb skal de dele af ritualet, som foregår uden for dåbskapellet, henlægges til steder i kirkerummet, som bedst svarer dels til deltagernes antal dels til de forskellige led i dåbsliturgien. Til de led, som normalt finder sted i dåbskapellet, kan man også vælge bedre egnede steder i kirkerummet, hvis dåbskapellet ikke kan rumme alle dåbskandidaterne eller de tilstedeværende.

27. Børn, der er født på omtrent samme tidspunkt, bør så vidt muligt døbes ved en fælles dåbshandling samme dag. Uden gyldig grund må man ikke samme dag fejre dåb to gange i den samme kirke.

28. Det rette tidspunkt for dåb - såvel af voksne som af spædbørn - vil blive omtalt nærmere i anden sammenhæng. En dåbshandling skal blot altid klart vise tilknytningen til påsken.

29. Sognepræsterne skal nøjagtigt og omgående i dåbsregistret indskrive de døbtes navne, hvem, der har foretaget dåben, samt forældrenes og faddernes navne og sted og dag for dåbshandlingen.

IV. TILPASNINGER,

SOM BISPEKONFERENCERNE KAN FORETAGE

30. Bispekonferencerne kan, i kraft af Konstitutionen om gudstjenestens fornyelse (art. 63 b), for at opfylde de enkelte områders behov i deres egne ritualer lade udarbejde et afsnit, svarende til dette afsnit i det romerske ritual. Når det er anerkendt af den Apostolske Stol, skal det anvendes i disse områder.

Til det formål kan bispekonferencerne:

1. Præcisere de tilpasninger, som omtales i art. 39 i Konstitutionen om gudstjenestens fornyelse.

2. Forsigtigt og klogt overvej, hvad der med fordel vil kunne medtages af de enkelte folkeslags traditioner og udtryksmåder. Ligeledes kan de foreslå den Apostolske Stol andre tilpasninger, som de skønner nyttige eller nødvendige, og med dennes godkendelse indføre dem.

3. Bevare eller tilpasse dele af lokale ritualer, hvis sådanne findes og kan bringes i overensstemmelse med Konstitutionen om gudstjenestens fornyelse og med nutidens krav.

4. Lade udarbejde oversættelser af teksterne, der virkelig passer til de forskellige sprogs og kulturers udtryksformer, og hvis det med fordel kan lade sig gøre, lade dem sætte i musik.

5. Tilpasse og udvide den pastorale indføring, som findes i det romerske ritual, således at de, som skal forvalte sakramenterne, fuldtud forstår ceremoniernes mening og kan udtrykke den i handling.

6. Tilrettelægge materialet i de liturgiske bøger, som udgives af bispekonferencerne, på den pastoralt mest velegnede måde.

31. Især med henblik på retningslinjerne i nr. 37-40 samt nr. 65 i Konstitutionen om gudstjenestens fornyelse skal bispekonferencerne i missionslandene bedømme, om dele af de indivielsesritualer, som bruges hos nogle folkeslag, kan tilpasses det kristne dåbsritual, og afgøre, om de skal anvendes.

32. Når det romerske dåbsritual indeholder flere valgfrie tekster, kan de lokale ritualer tilføje flere af samme slags.

33. Sangen understøtter i høj grad en dåbsfejring, dels ved at skabe et fællesskab mellem de tilstedeværende, dels ved at fremme deres fælles bøn, dels - og ikke mindst - ved at udtrykke den påskeglæde, som bør genlyde i dåben. Derfor skal bispekonferencerne opfordre dygtige komponister til at sætte musik til de liturgiske tekster, som har tilstrækkelig kvalitet til at synges af menigheden.

V. TILPASNINGER,
SOM DEN, DER FORVALTER DÅBEN, KAN FORETAGE

34. Den, som forvalter dåben, skal holde sig for øje, hvad der er behov for, hvad der er væsentlig, og hvad de troende ønsker. Herudover står han frit i anvendelsen af de forskellige muligheder, som ritualet tilbyder.

35. Ud over de tilpasninger, som i det romerske ritual er forudsat ved de mere samtaleprægede dele og ved velsignelserne, har den, der forvalter dåben lov til - under hensyntagen til det væsentlige i sakramentet - at foretage visse tilpasninger, som vil blive præciseret i de pastorale forord dels til voksendåben dels til spædbarnsdåben.

Pastoralt Forord

1. Det ritual til Indføring i Kristendommen, som beskrives nedenfor, er beregnet for voksne, der, efter at have hørt Kristusmysteriet forkyndt, åbner deres hjerte for Helligånden, bevidst og frit søger den levende Gud og engagerer sig på troens og omvendelsens vej. Dette ritual yder dem såvel den åndelige støtte i forberedelsen som, når tiden er moden, den frugtbare modtagelse af selve sakramenterne.
2. Ritualet består nemlig ikke blot i fejringen af dåbens, firmelsens og eukaristiens sakramenter, men også af alle ceremonierne i løbet af katekumenatet. På grund af kravene mange steder fra vedtog II Vatikankoncil, at det trinvis katekumenat, som gennem Kirkens brug fra ældgammel tid har bevist sin værdi, efter at være tilpasset den moderne missionsvirksomhed verden over, skulle indføres, anerkendes og tillempes de forskellige steder og traditioner.²³
3. For at ritualet for indføring i kristendommen bedre skal kunne forenes med Kirkens indsats og med enkeltpersoners, sognes og missioners vilkår, indeholder det først den fuldstændige, eller almindelige form, som er kommet i stand ved mange menneskers forberedende arbejde (jf. nr. 68-239). Sjælesørgerne kan uden videre tilpasse dette ritual, således at det passer til én katekumen. Efter det fuldstændige ritual findes et forenklet ritual til anvendelse i særtilfælde; det kan anvendes inden for én enkelt gudstjeneste (jf. nr. 240-273) eller fordelt over flere (jf. nr. 274-277). Herefter følger et helt kort ritual, som kan anvendes i tilfælde af livsfare (jf. nr. 278-294).

I. STRUKTUREN AF RITUALET

FOR VOKSNES INDFØRING I KRISTENDOMMEN

4. Man kan sige, at oplæringen af katekumenerne sker på en fremadskridende måde midt i menigheden. Den overvejer sam-

²³ Jf. II Vatikankoncil, Konstitution om gudstjenestens Fornyelse, Sacrosanctum Concilium, nr. 64-66; Dekret om Kirkens missionsvirksomhed, Ad gentes, nr. 14; Dekret om biskoppernes hyrdehverv i Kirken, Christus Dominus, nr. 14.

men med katekumenerne, hvilken skat vi har i påskemysteriet, fornyer sin egen omvendelse og fører derved gennem sit eget eksempel katekumenerne til mere frit at følge Helligåndens tilskyndelser.

5. Ritualet stræber mod en tilpasning til voksnes åndelige vandring, som er lige så forskellig som Guds mangeartede nådegaver, katekumenernes egen frivillige medvirken, Kirkens indsats og tidens og stedets betingelser.

6. Ud over perioderne med undersøgelse og modning (jf. nedenfor nr. 7) er der på denne vej »trin« (eller etaper), hvorved katekumenerne på sin vandring fremad enten træder »ind ad døren« eller »et trin op«.

a) Det første skridt tages, når vedkommende når til den allerførste omvendelse, beslutter sig for at blive kristen og derfor modtages af Kirken som katekumen.

b) Det andet skridt tages, når troen har udviklet sig, og katekumeneren på det nærmeste er fuldført; katekumeneren får da adgang til den mere intense forberedelse til sakramenterne.

c) Det tredje skridt tages efter en afsluttet åndelig forberedelse, når han modtager sakramenterne, som gør ham til kristen.

Der er altså tre trin - skridt eller indgange -, som i indføringen i kristendommen har større, mere intens betydning. Disse tre trin kommer til udtryk gennem gudstjenesterne: det første gennem optagelsen i katekumeneren, det andet gennem indskrivningen til dåb og det tredje gennem modtagelsen af sakramenterne.

7. Ud fra disse trin må man altså skelne mellem perioder, hvor kandidaterne undersøger og modnes:

a) Den første periode kræver fra kandidatens side undersøgelse, og Kirken på sin side evangeliserer og tilbyder et »prækatekumenat«; denne periode afsluttes med optagelsen blandt katekumenerne.

b) Den anden periode, som begynder med denne optagelse blandt katekumenerne, og som kan vare flere år, benytter sig af katekesen og de dertil knyttede gudstjenester; den afsluttes med indskrivningsdagen.

c) Den tredje korte periode, som almindeligvis falder i de fyrre dages fastetid som forberedelse til påskehøjtiden og modtagelsen af sakramenterne, er helliget »lutrings- og illumination«.

d) Den sidste periode, som varer hele påsketiden, er helliget »indlevelsen og fordybelsen« (mystagogien), hvor erfaringerne og frugterne indsamles, og hvor båndene til menighedsfællesskabet knyttes tættere.

Der er således fire sammenhængende perioder: »prækatekumenatet«, særegen ved den første evangelisering -»katekumenatet«, beregnet til en fuldstændig katekese - »lutrings- og illuminationstiden«, indrettet på den mere intense åndelige forberedelse - og »indlevelsen og fordybelsen (mystagogien)«, karakteriseret ved den nye erfaring af både sakramenterne og menigheden.

8. Indføring i kristendommen er intet andet end den første sakramentale delagtighed i Kristi død og opstandelse, almindeligvis henlægges »lutrings- og illuminationstiden« til fastetiden og »indlevelsen og fordybelsen« (mystagogien) hører til i påsketiden;²⁴ derfor bør alt det, som finder sted i hele indføringstiden, være dybt præget af påskemysteriet. Fastetiden skal bruges til den intense forberedelse af dåbskandidaterne, og selve påskevigilien er det rette tidspunkt for fejringen af indføringen i kristendommen. Ud af pastoral nødvendighed kan man imidlertid være nødt til at fejre sakramenterne uden for disse privilegerede tider.

A. EVANGELISERING OG »PRÆKATEKUMENAT«

9. Selvom ritualet for Indføring i Kristendommen først begynder med optagelsen i katekumenatet, er den forudgående periode, eller »prækatekumenatet« dog af stor vigtighed og må i almindelighed ikke bortfalde. Der sker nemlig den evangelisering, som »med frimodighed og fasthed forkynder den levende Gud og den, han har sendt til frelse, Jesus Kristus. Således kan de, der endnu ikke tror på Kristus, med et hjerte, som Helligånden åbner, frit om-

²⁴ Jf. II Vatikankoncil, Konstitution om gudstjenestens Fornyelse, Sacrosanctum Concilium, nr. 109.

vende sig til Herren og slutte sig til ham, da han som Vejen, Sandheden og Livet jo opfylder alle deres længsler, ja langt overgår dem.«²⁵

10. Med Guds hjælp vil en sådan evangelisering give vækst til troen og den begyndende omvendelse, hvorved den enkelt føler sig kaldet til omvendelse fra synden og draget mod Guds kærligheds mysterium. Hele prækatekumenatet skal helliges denne evangelisering, således at viljen til at følge Kristus og bede om dåben virkelig modnes.

11. I denne periode får kandidaterne derfor gennem kateketer, diakoner og præster, ja også af lægfolk, en tilpasset udlægning af evangeliet. De skal støttes med opmærksomhed, således at den enkelte med en rensset og mere bevidst hensigt selv kan samarbejde med Guds nåde, og således at disse små grupper af kandidater til sidst lettere kan knyttes til kristne familier og menigheder.

12. Det er biskpekonferencernes ansvar at organisere denne periodes særlige evangelisering. Herudover skal de eventuelt udfærdige en »første modtagelse« af disse positivt indstillede (som man også kunne kalde »sympatisører«); (»positivt indstillede vil sige »endnu ikke fuldt ud troende, men dog beredvillige over for den kristne tro).

1) Modtagelsen af de positivt indstillede (»sympatisørerne«) bør ske fuldstændig frit og uden ceremonier og skal blot give udtryk for, at de har den rette hensigt, skønt endnu ikke troen.

2) Denne modtagelse tilpasses betingelser og muligheder; nogle har behov for at blive præsenteret for den kristne ånd og spiritualitet; andre derimod har behov for en første ydre handling, idet deres egentlige katekumenat af forskellige grunde må udskydes. Denne handling kan finde sted enten blot i deres egen kreds eller i menigheden.

3) Modtagelsen bør ske i forbindelse med den stedlige menigheds sammenkomster efter en afpasset periode med venskabelig samvær og samtale. Den positivt indstillede (»sympatisøren«) præ-

²⁵ II Vatikankoncil, Dekret om Kirkens missionsvirksomhed, Ad gentes, nr. 13.

senteres af en ven, som frit formuleret hilser vedkommende velkommen; derefter modtages han af præsten eller et anden egnet repræsentant for menigheden.

13. Under dette prækatekumenat er det sjælesørgernes ansvar at støtte disse »sympatisører« i bønnen.

B. KATEKUMENATET

14. »Optagelsen i katekumenatet« er af største vigtighed. Det er det første offentlige møde, hvor hver kandidat over for Kirken giver udtryk for sin faste hensigt, og hvor Kirken, forpligtet på sin apostolske tjeneste, giver dem adgang, som ønsker at blive dens medlemmer. Kandidaternes offentlige bekendtgørelse af deres inderlige ønske og Kirkens tilkendegivelse gennem modtagelsen og den første indvielse er her et pant på Guds rige nåde.

15. Til dette skridt kræves det, at kandidaterne har fået det åndelige livs og den kristne læres begyndelsesgrunde:²⁶ d.v.s. at troen er begyndt at spire i løbet af prækatekumenatet, at en omvendelse er påbegyndt, at viljen til at vende sig bort fra synden og til at gå ind i et personligt fællesskab med Gud i Kristus er til stede. Herudover er det nødvendigt med en første forståelse for bodfærdighed og en begyndende bønsspraksis samtidig med en første erfaring af den kristne menigheds liv og holdning.

16. Det er med hjælp fra støttepersoner (se nedenfor nr. 42), kateketer og diakoner sognepræsternes ansvar at bedømme de ydre tegn på denne indre holdning.²⁷ På grund af allerede gyldigt modtagne sakramenters virkekraft (jf. Almindelig pastoral indføring, nr. 4) skal de desuden være opmærksomme på, at de som allerede er gyldigt døbt, ikke, uanset af hvilken grund, igen søger at blive døbt.

17. På et passende tidspunkt efter gudstjenesten indskrives katekumenernes navne i et dertil bestemt register tillige med navnene på den, der har optaget dem i katekumenatet, navnene på

²⁶ Jf. II Vatikankoncil, Dekret om Kirkens missionsvirksomhed, Ad gentes, nr. 14.

²⁷ Sammesteds, nr. 13.

deres støttepersoner, samt tiden og stedet for optagelsen.

18. Herefter er katekumenerne forbundet med Kirken og hører allerede til Kristi hus;²⁸ Moderkirken indeslutter dem i sin kærlighed og omsorg, og giver dem som sine børn Guds ord til føde og vederkvæger dem gennem det gudstjenestlige liv. Derfor skal katekumenerne af hjertet tage del i ordets liturgi og modtage velsignelserne og sakramentalierne. Ved ægteskab mellem to katekumener eller mellem en katekumen og en ikke døbt, skal ritualet afpasses hertil.²⁹ En afdød katekumen skal begraves efter det kristne ritual.

19. Katekumenatet er en periode af en vis varighed, hvor katekumenerne modtager en pastoral oplæring og indøvelse i hele den kristne livsførelse.³⁰ Herigennem modnes de sindets hensigter, som blev lagt for dagen ved optagelsen. Dette mål nås ad fire veje:

1) Præster, diakoner eller kateketer og andre lægfolk giver en vel forberedt, fremadskridende og fuldstændig katekese, tilpasset kirkeåret og understøttet af Ordets Gudstjenester. En sådan katekese bibringer katekumenerne ikke blot en harmonisk oplysning om læren og budene, men tillige en dyb erkendelse af det frelsesmysterium, som de inderligt længes efter at tilslutte sig.

2) Katekumenerne skal påtage sig virkelig at praktisere en kristen livsførelse og heri finde forbillede og hjælp hos støttepersoner og faddere, ja hos hele den troende menighed; derved skal de vænne sig til lettere at henvende sig til Gud i bønner, til at bekende troen, til at holde ud i alle ting i forventningen om Kristus, til at stræbe efter en højere inspiration i deres gerninger og til at udøve næstekærligheden, også hvor dette indebærer selvfornegtelse. Ved en sådan oplæring »begynder den nyomvendte sin åndelige vej, hvor han, idet han i troen allerede er forbundet med dødens og opstandelsens mysterium, forvandles fra det gamle til det

²⁸ Jf. II Vatikankoncil, Konstitution om Kirken, *Lumen gentium*, nr. 14; Dekret om Kirkens missionsvirksomhed, *Ad gentes*, nr. 14.

²⁹ *Ordo celebrandi Matrimonium*, nr. 55-56 (Ritual for ægteskab mellem døbt og ikke-døbt).

³⁰ Jf. II Vatikankoncil, Dekret om Kirkens missionsvirksomhed, *Ad gentes*, nr. 14.

nye menneske, der er fuldendt i Kristus. Denne forvandling medfører en fortsat forandring af hans sindelag og moralske handlemåde; den må komme til udtryk i hans sociale adfærd og langsomt udvikle sig i løbet af katekumenatet. Da Herren, som han tror på, er et modsigelsens tegn, må den nyomvendte ofte opleve brud og adskillelser, men også glæder, som Gud uddeler i overflod.«³¹

3) Som Moderen hjælper Kirken dem på deres vandring ved dertil egnede gudstjenester; herved renses de fremdeles lidt efter lidt og finder styrke gennem Guds velsignelse. Derfor er det udmærket, at der afholdes ordets gudstjenester, selv om katekumenerne allerede i messen sammen med de troende har adgang til ordets liturgi, der er den bedste forberedelse en kommende deltagelse i eukaristien. I almindelighed bør de dog venligt sendes bort fra menighedens messe, inden eukaristien fejres, medmindre dette vil skabe vanskeligheder; de bør nemlig afvente dåben, som indlemmer dem i det præstelige folk, og som giver dem ret til at tage del i den nye Pagts fejring af Kristus.

4) Da Kirkens liv er apostolsk, må katekumenerne lære at være aktive medarbejdere på forkyndelsen af evangeliet og på opbyggelsen af Kirken ved deres levnedss vidnesbyrd og troens bekendelse.³²

20. Katekumenatets længde afhænger dels af Guds nåde dels af forskellige omstændigheder: Katekumenatets undervisningsplan, antallet af kateketer, diakoner og præster, de enkelte katekumeners indsats, de økonomiske midler, som er nødvendige for driften af katekumenatet og af den lokale menigheds hjælp. Længden af katekumenatet kan således ikke fastlægges på forhånd. Derfor er det op til biskopperne at træffe afgørelse om katekumenatets længde og om dets undervisning. Derfor er det ønskeligt, at bispekonferencerne er opmærksomme på befolkningens og områdets behov og kommer med en afgørelse.³³

³¹ Jf. sammesteds, nr. 13.

³² Jf. sammesteds, nr. 14.

C. LUTRINGS- OG ILLUMINATIONSTIDEN

21. Katekumenernes »lutrings- og illuminationstid« falder sædvanligvis sammen med fastetiden, fordi denne tid både i liturgien og i den liturgiske katekese tjener til at fejre mindet om dåben eller til at forberede til denne og til at gøre bod,³⁴ og fordi den fornyer de døbte sammen med katekumenerne og forbereder dem til at fejre påskemysteriet, når initiationssakramenterne meddeles den enkelte.³⁵

22. Med andet trin i indføringen begynder »lutrings- og illuminationstiden«, helliget en mere intens forberedelse af sjæl og sind. På dette trin foretager Kirken »udtagelsen« - eller udvælgelsen og tilstedelsen - af de katekumener, som er modne til ved den kommende højtid at få del i initiationssakramenterne. Det skal understreges, at den »udtagelse« eller tilstedelse, som Kirken foretager, grunder sig på, at den der udvælger er Gud, i hvis navn Kirken handler. Andet trin kaldes også »indskrivningen til dåb«, fordi kandidaterne, som bevis på deres troskab, indskriver deres navne i registret over de udtagne.

23. For at »indskrivningen til dåb« kan fejres, kræves det, at katekumenerne er nået til en sindets omvendelse og en omlægning af deres livsførelse, en tilstrækkelig viden om den kristne lære og sans for troen og næstekærligheden ; desuden kræves der en vurdering af deres egnethed. Under selve ceremonien bekendtgøres deres beslutning og biskoppens, ellers hans repræsentants, afgørelse over for menigheden. Derfor er det klart, at denne »indskrivning til dåb«, sådan som den fejres højtideligt, er som den akse, hvorefter hele katekumenatet drejer.

24. Fra udtagelses- og tilstedelsesdagen kaldes katekumenerne »udtagne« (dansk rituale: dåbskandidater). De kaldes også »competentes« (»samstræbere«), fordi de sammen ivrer mod eller strækker sig frem mod at modtage Kristi sakramenter og Hellig-

³³ Jf. II Vatikankoncil, Konstitution om gudstjenestens Fornyelse, Sacrosanctum Concilium, nr. 64.

³⁴ Sammesteds, nr. 109.

³⁵ Jf. II Vatikankoncil, Dekret om Kirkens missionsvirksomhed, Ad gentes, nr. 14.

åndens gave. De kaldes også »illuminandi« (»de som nu skal oplyses/forklares«), fordi dåben selv kaldes for »illuminatio« (oplysning/forklarelse), og fordi de nydøbte i den gennemtrænges af troens lys. Men i dag må man nok anvende andre ord, som alt efter sted og kultur, er bedst i overensstemmelse med befolkningens forestillinger og sprogenes særegenhed.

25. Denne periode med en mere intens sjælelig forberedelse har mere karakter af åndelig samling (retræte) end af kateketisk belæring. Den tjener til lutring af hjerte og sind gennem samvittighedsransagelse og bod samt til oplysning gennem en dybere erkendelse af Kristus som Frelser. Dette nås ved forskellige ceremonier, navnlig »scrutinierne« og »overleveringerne.«

1) »Scrutinierne« fejres højtideligt om søndagen. De har det ovennævnte dobbelte formål: for dåbskandidaterne at åbenbare og helbrede, hvad der i deres hjerte er svagt, sygt og lavt; og at styrke det som er stærkt, sundt og helligt. Scrutinierne tjener udfrielsen fra synd og djævel og befæstelsen i Kristus, der for dåbskandidaterne er Vejen, Sandheden og Livet.

2) I »overleveringerne«, som sigter på dåbskandidaternes oplysning, betror Kirken dem sine ældgamle sammenfatninger af troen og bønnerne, altså trosbekendelsen og Herrens bøn (Fader Vor). Trosbekendelsen er ihukommelsen af Guds vældige gerninger til menneskets frelse, og den lader glæden ved troen få glans for dåbskandidaternes øjne. Herrens bøn lader dem erkende den barnekårets ophøjede ånd, hvori de, navnlig i menighedens nadvergudstjeneste, kalder Gud for Fader.

26. Med hensyn til den umiddelbare forberedelse til sakramenterne

1) skal dåbskandidaterne opfordres til så vidt muligt at holde fri fra arbejdet og hellige påskelørdag gennem bøn og åndelig samling og alt efter deres kræfter også til at overholde påskefasten.³⁶

2) kan man samme dag, hvis dåbskandidaterne samles, lade dem gennemgå de umiddelbart forberedende ceremonier: Fremsigelsen af trosbekendelsen (redditio Symboli), Bønnen over

³⁶ Jf. II Vatikankoncil, Konstitution om gudstjenestens Fornyelse, Sacrosanctum Concilium, nr. 110.

mund og ører (Effeta), Valg af kristen-navn og eventuelt salving med katekumenolien.

D. INITIATIONSSAKRAMENTERNE

27. Disse sakramenter, dåben, firmelsen og eukaristien, er det sidste trin, hvorved dåbskandidaterne, efter at deres synder er dem forladt, træder ind i Guds folk, får barnekår hos Gud, af Helligånden ledes ind i den tidens fylde, som er forjættet, navnlig gennem det eukaristiske offer og måltid som forsmag på Guds Rige.

a) Voksen dåb

28. Dåbshandlingen - badet og påkaldelsen af den Hellige Treenighed - er som kulminationen, der forberedes gennem velsignelsen af dåbsvandet og bekendelsen af troen, som begge er tæt forbundet med selve neddykningen eller overøsningen.

29. Ved velsignelsen af vandet ihukommes den frelsesplan, som når sit højdepunkt i påskemysteriet, og lovprises det vand, som er udvalgt til at virkeliggøre denne plan sakramentalt, men frem for alt påkaldes den Hellige Treenighed. Herigennem får vandet som Guds skabning en religiøs betydning, og for alles øjne kastes der lys over det hemmelighedsfulde værk, som Gud har påbegyndt.

30. Gennem forsagelsen og bekendelsen af troen giver dåbskandidaterne aktivt udtryk for deres tro på dette påskemysterium, som netop er blevet ihukommet over vandet, og som også kort kommer til udtryk i celebrantens dåbsord. Voksne frelses nemlig ikke, medmindre de af egen fri vilje kommer og i troen ønsker at modtage Guds gave. Dåben, de modtager, er troens sakramente, ikke kun Kirkens tro, men også deres egen personlige, og derfor må det forudsættes, at denne tro er levende og aktiv. Når de døbes, modtager de aldrig blot passivt sakramentet, men indgår frivilligt en pagt med Kristus, tager afstand fra vildfarelser og træder i samfund med den sande Gud.

31. Efter at de med en levende tro har bekendt Kristi påskemysterium, træder de frem for at modtage dette mysterium, som udtrykkes gennem badet; efter at de har bekendt den Hellige

Treenighed, udvirker den treenige Gud, påkaldt af celebranten, at Guds udvalgte tælles blandt hans børn og knyttes til hans folk.

32. Derfor skal selve vandbadet indtage en absolut central plads i dåbshandlingen: det er jo tegnet på, at vi i mysteriet har del i Kristi død og opstandelse - her afdør de, som tror på hans navn, fra synden, og her opstår de til evigt liv. Ud fra de forskellige traditioner og omstændigheder vælger man den form, som i det enkelte tilfælde er den bedst egnede, neddykning eller overøsning, således at det bedre begribes, at dette bad ikke er et simpelt renselsesritual, men sakramentet på det tætte livsfællesskab med Kristus.

33. Salvningen med krisam efter dåben betegner de døbtes kongelige præstedømme og deres nære tilhørsforhold til Guds folk. Dåbsklædningen er symbol på deres nye værdighed. Det tændte lys betegner, at de er kaldet til at vandre som lysets børn.

b) Firmelse af voksne

34. I den romerske liturgi er den ældgamle skik bevaret med, at en voksen ikke døbes, uden at han straks efter dåben modtager firmelsen, medmindre alvorlige grunde gør sig gældende (jf. nr. 44). Denne sammenknytning betegner enheden i påskemysteriet, den naturlige sammenhæng mellem Sønnens sendelse og Helligåndens udgydelse og slægtskabet mellem de to sakramenter, hvorunder de to personer i guddommen med Faderen kommer til de døbte.

35. Af denne grund gives firmelsen efter de uddybende riter, hvor salvningen med krisam i så fald undlades (nr. 224).

c) De nydøbtes første deltagelse i eukaristien

36. Til sidst fejres eukaristien, som de nydøbte denne dag for første gang tager del i som deres naturlige rettighed (*ipso iure*), og hvor deres indføring i kristendommen fuldbyrdes. Iført det kongelige præstedømmes værdighed tager de aktivt del i menighedens forbøn og, der hvor det er muligt, i frembæringen af gaverne; sammen med hele menigheden er de med til offerhand-

lingen og fremsiger den Herrens bøn, hvorved de gør det åbenbart, at de i dåben har modtaget barnekårets ånd. Til sidst modtager de i kommunionen Kristi hengivne legeme og udgydte blod, de og bekræfter derved de gaver, de allerede har modtaget, og får en forsmag på de evige.

E. INDLEVELSENS OG FORDYBELSENS TID

37. Gennem overvejelse af Evangeliet, deltagelse i eukaristien og udøvelse af næstekærligheden går menigheden sammen med de nydøbte efter denne sidste etape fremad i en dybere forståelse af påskemysteriet og i en stadig bedre omsættelse heraf i det konkrete liv. Dette er den sidste periode af Indføring i Kristendommen - de nydøbtes indlevelse og fordybelse.

38. Den mest fuldstændige og frugtbare forståelse af »mysterierne« erhverves gennem en fornyet fortolkning og mest gennem erfaringen ved at modtage sakramenterne. De nydøbte er jo fornyet i sindet, har mere intimt smagt Guds gode ord, fået del i Helligånden og har smagt og set, at Herren er god. Af denne erfaring, som er særegen for den kristne, og hvortil livets erfaringer føjer sig, uddrager de ny forståelse af troen, Kirken og verden.

39. Den nyopdagede brug af sakramenterne kaster lys på forståelsen af Skrifterne, men den giver i lige så høj grad en dybere menneskekundskab og giver sig udslag i oplevelsen af menighedsfællesskabet, således at samværet med de øvrige troende gøres lettere og mere tilgængeligt for de nydøbte. Derfor er indlevelsese- og fordybelsestiden særdeles vigtig, for at de nydøbte med faddernes hjælp kan knytte tættere bånd til de troende, samtidig med at de bibringer disse et fornyet syn på tingene og ny inspiration.

40. Da denne periodes egen karakter og kraft udspringer af denne personlige og nyopdagede oplevelse af sakramenterne og menigheden, udfolder »mystagogien« sig først og fremmest gennem de såkaldte »messer for de nydøbte«, d.v.s. påsketidens søndagsmesser.

Her finder de nydøbte nemlig, ud over menighedsfællesskabet og deltagelsen i sakramenterne, læsninger, som i særlig grad er tilpasset dem, især i A-årets lektionar. Af den grund bør hele den

lokale menighed indbydes til disse messer sammen med de nydøbte og disses faddere. Det er tilladt at tage disse tekster i brug, også når indføringen i Kristendommen fejres uden for disse privilegerede tider.

II. DE FORSKELLIGE OPGAVER

41. Ud over det, som er behandlet i den almindelige pastorale indføring (nr. 7), bør Guds folk, repræsenteret i lokalkirken, altid forstå og vise, at voksnes Indføring i Kristendommen interesserer den og er alle døbtets anliggende.³⁷ For at opfylde sit apostolske kald skal den derfor være rede til at hjælpe dem, som søger Kristus. I hverdagens forskellige omstændigheder, såvel som i apostolatet, har enhver discipel af Kristus pligt til at udbrede troen i overensstemmelse med sine muligheder.³⁸ Derfor skal menigheden støtte kandidaterne og katekumenerne i hele indførlingsforløbet, prækatekumenatet, katekumenatet såvel som i indlevels- og fordybelsestiden. Især følgende skal bemærkes:

- 1) I prækatekumenatets evangeliseringsperiode skal de troende huske, at Kirkens og alle dens medlemmers apostolat først og fremmest er rettet mod at gøre Kristi ord og gerninger kendte for verden og mod at videregive hans nåde.³⁹ Derfor skal de også være rede til at have en ægte åben, kristen holdning over for kandidaterne, til at indbyde disse i familierne, til at gå ind i privat samtale med dem, til at indbyde dem til, hvad der sker i menigheden.
- 2) De skal vise vilje til i den udstrækning, det er muligt, at være til stede ved katekumenates gudstjenester og dér aktivt være med i svar, bønner, sang og akklamationer.
- 3) På udtagelsesdagen, hvor det drejer sig om selve menighedens forøgelse, skal de sørge for at kunne aflægge et retfærdigt og klogt vidnesbyrd om katekumenerne.
- 4) I fastetiden, som er lutringens og illuminationens periode,

³⁷ Jf. II Vatikankoncil, Dekret om Kirkens missionsvirksomhed, Ad gentes, nr. 14.

³⁸ Jf. II Vatikankoncil, Konstitution om Kirken, Lumen gentium, nr. 17.

³⁹ Jf. II Vatikankoncil, Dekret om lægmands apostolatet, Apostolicam actuositatem, nr. 6.

skal de være til stede ved scrutinerne og overleveringerne og være katekumenerne et forbillede ved deres egen fornyelse gennem bodfærdighedens, troens og kærlighedens ånd. Under påskevigilien skal de af hjertet forny deres dåbsløfter.

5) I indlevels- og fordybelsestiden skal de deltage i »messerne for de nydøbte«, omgive de nydøbte med kærlighed og støtte dem, så de virkelig føler glæden ved at høre til fællesskabet af de døbte.

42. En kandidat, som beder om adgang til katekumenatet, skal ledsages af en støtteperson, d.v.s. en person, som kender og hjælper vedkommende og kan bevidne vedkommendes livsførelse, tro og intention. Det kan ske, at denne støtteperson ikke vil kunne påtage sig hvervet som fadder i lutrings- og illuminationstiden og i indlevels- og fordybelsestiden. I det tilfælde overtager en anden dette ansvar.

43. Fadderens,⁴⁰ som står katekumenen nær på grund af sit eksempel, sine egenskaber og sit venskab, og som er delegeret af den lokale menighed og godkendt af præsten, ledsager dåbskandidaten på udtagelsesdagen, ligeledes senere ved modtagelsen af sakramenterne og i indlevels- og fordybelsestiden. Det er fadderens opgave venligt og kærligt at vise katekumenen evangeliets plads i både det personlige og det sociale liv, være katekumenen til hjælp i tvivl og ængstelser, aflægge vidnesbyrd for ham og overvåge, at han i sit liv vokser i overensstemmelse med dåbens nåde. Som en ven allerede inden »udtagelsen« udøver fadderens fra udtagelsesdagen sit offentlige hverv, idet han over for menigheden siger god for katekumenen. Hans opgave er fortsat vigtig, når den nydøbte, efter at have modtaget sakramenterne, skal have støtte for at forblive trofast mod sine dåbsløfter.

44. Biskoppen⁴¹ skal enten selv eller ved sin stedfortræder oprette, styre og fremme den pastorale undervisning af katekumenerne, samt give katekumenerne adgang til udtagelsen og modtagelsen af sakramenterne. Det er ønskeligt, at han så vidt muligt selv fører forsædet ved fastetidens liturgi, selv fejrer

⁴⁰ Jf. Almindelig pastoral indledning, nr. 8.

⁴¹ Jf. sammesteds, nr. 12.

udtagelsesceremonien og selv meddeler sakramenterne påskentatten. Som en del af sin sjælesorg bør biskoppen endelig til at foretage de små exorcismer (bønner om befrielse) udpege kateketer, som er fuldt værdige og vel forberedte hertil.

45. Ud over den sædvanlige tjeneste, som præsterne udøver i enhver forvaltning af dåb, firmelse og eukaristi,⁴² har de det pastorale og personlige ansvar for katekumenerne,⁴³ og med hjælp fra diakoner og kateketer skal de sikre deres katekese. Især skal de have omsorg for dem, som forekommer tøvende og ængstede. De skal godkende valget af faddere og med beredvillighed lytte til dem og hjælpe dem. Endelig skal de drage omsorg for, at gudstjenesterne under hele undervisningsforløbet fejres hensigtsmæssigt tilpassede, men dog også korrekt (jf. nedenfor nr. 67).

46. Er biskoppen ikke til stede, meddeler den præst, der døber en voksen eller et barn i skolealderen, også firmelsen, medmindre dette sakramente skal gives senere (jf. nr. 56).⁴⁴

Er der et stort antal firmander, kan den, som meddeler firmelsen, lade sig hjælpe af andre præster.

Det kræves, at disse præster

- a) har en særlig funktion eller tjeneste i bispedømmet, d.v.s. enten er generalvikarer eller biskoppelige vikarer eller delegater, er vikarer for et bestemt område (dekaner, provster) eller med mandat fra biskoppen har tilsvarende hverv;
- b) er sognepræster på det sted, hvor firmelsen gives, eller hvorfra firmanderne kommer, eller præster, som har udført et særligt arbejde med den kateketiske forberedelse af firmanderne.⁴⁵

47. Er der diakoner til stede, skal de være rede til at hjælpe til. Hvis bispekonferencerne beslutter at oprette det varige diakonat, skal de også sørge for, at diakonernes antal er stort nok til, at

⁴²Jf.sammesteds, nr.13-15.

⁴³Jf.II Vatikankoncil, Dekret om præsternes tjeneste og liv, Presbyterorum ordinis, nr.6.

⁴⁴Jf.Ordo Confirmationis, Prænotanda, nr.7b.

⁴⁵Jf.sammesteds, nr.8.

⁴⁶Jf.II Vatikankoncil, Konstitution om Kirken, Lumen gentium, nr.26; Dekret om Kirkens missionsvirksomhed, Ad gentes, nr.16.

man alle steder, hvor det er pastoralt nødvendigt, kan have et katekumenat med alle dets trin, perioder og forberedelser.⁴⁶

48. Kateketernes tjeneste er vigtig for katekumenernes fremskridt og for menighedens vækst. Så ofte som muligt skal de have en aktiv funktion i gudstjenesterne. De skal være omhyggelige med, at deres undervisning er opfyldt af evangeliets ånd, tilpasset de liturgiske symboler og kirkeåret forløb, indrettet efter katekumenene og beriget med lokale traditioner, så vidt det er gørligt. Med delegation fra biskoppen kan de udføre de små exorcismer (bønner om befrielse) (jf. ovenfor nr. 44) og velsignelserne,⁴⁷ som nævnt i ritualet nr. 47-58 (113-124).

III. TIDSPUNKT OG STED FOR INDFØRINGEN I KRISTENDOMMEN

49. Ritualet for Indføring i Kristendommen skal normalt anvendes således, at sakramenterne fejres under påskevigilien og udtagelsen til dåb sker første søndag i fasten. De andre gudstjenester skal fordeles som ovenfor beskrevet (nr. 6-8, 14-40). Ud fra et alvorligt pastoralt behov er det imidlertid tilladt at organisere Indføringen i Kristendommen anderledes, således som det beskrives nærmere nedenfor (nr. 58-62).

A: DE PRIVILIGEREDE TIDER

50. Med hensyn til tidspunktet for at fejre optagelsen i katekumenatet skal følgende bemærkes:

- 1) Den må ikke ske overilet. Man skal vente, til kandidaterne, alt efter deres anlæg og forhold, har haft tilstrækkelig tid til at tage troens indledende skridt og vise de første tegn på omvendelse (jf. nr. 20).
- 2) Der, hvor der plejer at være et større antal kandidater, skal man vente, indtil der er blevet samlet en gruppe, som er stor nok til gennemførelsen af katekesen og gudstjenesterne.

⁴⁷Jf. II Vatikankoncil, Konstitution om gudstjenestens Fornyelse, *Sancrosanctum Concilium*, nr. 79.

3) To eller om nødvendigt tre dage eller perioder skal reserveres i årets løb, hvor man sædvanligvis fejrer optagelsen i katekumenatet.

51. »Udtagelsen« eller »indskrivningen til dåb« sker sædvanligvis første søndag i fasten. Den kan eventuelt fremskyndes lidt eller fejres i løbet af første uge i fasten.

52. »Scrutinierne« finder sted 3., 4. og 5. søndag i fasten, om nødvendigt andre søndage i fasten eller endog på passende hverdage. Der skal fejres tre scrutinier; men af tungtvejende grunde kan biskoppen dispensere fra et, og i ekstraordinære tilfælde to af dem. Mangler der tid, og er indskrivningen til dåb blevet fremskyndet, lægges også det første scrutinium tidligere. Sker dette, skal man være opmærksom på, at »lutrings- og illuminationstiden« ikke må strække sig over mere end otte uger.

53. Fra gammel tid hører »overleveringerne«, som finder sted efter scrutinierne, til i denne lutrings- og illuminationstid; men de skal fejres på en hverdag. Overleveringen af Trosbekendelsen finder sted på en hverdag i ugen efter det første scrutinium, overleveringen af Herrens bøn om søndagen efter det tredje scrutinium. Ønsker man imidlertid af pastorale grunde at få en mere righoldig liturgi under katekumenatet, kan man flytte overleveringerne og fejre dem i løbet af katekumenatet som »overgangsriter« (jf. nr. 59-60 (125-126)).

54. Påskelørdag har dåbskandidaterne taget fri fra arbejde (jf. ovenfor nr. 26) for åndeligt at samle sig. Her kan de umiddelbart forberedende ceremonier fejres: Fremsigelsen af Trosbekendelsen, bønnen over mund og øre (Effeta), valget af kristen-navn og tilføjelse af salvingen med katekumenolie (jf. nr. 131-145 (193-207)).

55. Voksnes Indføring i Kristendommen bør fejres under selve påskevigilien (jf. nr. 8 og 49). Er der ekstremt mange dåbskandidater, kan flertallet af dem dog modtage sakramenterne om natten og resten af dem modtage dem i løbet af påskeugen enten i sognekirken eller i en annekskirke. I det tilfælde læser man dagens messe eller ritualmessen for Indføring i Kristendommen med læsningerne fra påskevigilien.

56. I visse tilfælde kan firmelsen udskydes til hen imod slutningen af indlevels- og fordybelsestiden, f.eks. til pinsedag (jf. nr. 237).

57. Hver søndag i påsketiden undtagen påskedag fejres de såkaldte »messer for de nydøbte«, som både menigheden og de nydøbte sammen med deres faddere indstændigt opfordres til at komme til (jf. ovenfor nr. 40).

B: UDEN FOR DE PRIVILIGEREDE TIDER

58. Selv om ritualet for Indføring i Kristendommen sædvanligvis bør lægges til rette således, at sakramenterne gives under påskevigilien, er det dog, på grund af usædvanlige omstændigheder og pastoral nødvendighed, tilladt at fejre udtagelsen til dåb samt lutnings- og illuminationstiden uden for fastetiden og ligeledes at give sakramenterne uden for vigilien og påskedag. Også under almindelige omstændigheder er det tilladt, ud over den tidsplan for indføringen, som er blevet gennemført på sædvanlig vis i fasten, at vælge en anden periode, først og fremmest påsketiden, til at fejre initiationssakramenterne (men da kun af alvorlige pastorale grunde, f.eks. et ekstremt stort antal dåbskandidater). I sådanne tilfælde, hvor vægten på grund af kirkeårets forløb ligger på andet, forbliver hele ritualets struktur -med de hensigtsmæssige mellemrum - det samme. Tilpasninger sker, som følger:

59. Initiationssakramenterne fejres, hvor det er muligt, om søndagen med søndagens messe eller den særlig ritualmesse (se ovenfor nr. 55).

60. Optagelsen i katekumenatet sker på et hensigtsmæssigt tidspunkt, som nævnt i nr. 50.

61. »Udtagelsen« (Indskrivningen til dåb) sker ca. seks uger før modtagelsen af sakramenterne, således at der er tilstrækkelig tid til scrutinier og overleveringer. Man skal påse, at indskrivningen til dåb ikke sker på en af kirkeårets højtider. Ritualets læsninger skal anvendes, og man læser enten dagens messe eller ritualmessen.

62. Scrutinierne fejres med de sædvanlige mellemrum, ikke på højtider, men om søndagen eller på en hverdag, og med læs-

ningerne fra rituallet. Man læser enten dagens messe eller ritual-messen, se nr. 374 a.

C: STEDET

63. Gudstjenesterne skal finde sted på tilbørlige og velegnede steder, således som det angives i rituallet. Der skal tages hensyn til de særlige behov, som opstår i de fjernere egne i missionerne.

IV. BISPEKONFERENCERNES TILPASNINGER

AF DET ROMERSKE RITUAL

64. Ud over de tilpasninger, som er forudset i den almindelige pastorale indføring (nr. 30-33) har bispekonferencerne ret til at foretage andre tilpasninger af Voksnes Indføring i Kristendommen.

65. Bispekonferencerne kan frit bestemme:

1) at dér, hvor det synes hensigtsmæssigt, skal der indføres en modtagelsesceremoni for de positivt indstillede («sympatisørerne») (jf. ovenfor nr. 12).

2) at dér, hvor dyrkelsen af falske guder flourer, skal der i rituallet for optagelsen i katekumenatet (nr. 12 og 13 (79 og 80)) indføres en første bøn om befrielse (exorcisme) og en første forsagelse.

3) at dér, hvor en berøring ikke er sømmelig, skal korstegnet på panden (nr. 16 (83)) foretages uden denne berøring.

4) at der, hvor der er ikke kristne religioners praksis straks at give deres tilhængere et nyt navn, skal kandidaterne have et kristent navn ved optagelsen i katekumenatet (nr. 21 (88)).

5) at der, i overensstemmelse med lokal skik, i rituallet, nr. 22 (89), indføres hjælperiter, som betegner modtagelsen i menigheden.

6) at der i katekumenatstiden, ud over de sædvanlige ceremonier (nr. 40-58 (106-124)), skal indføres »overgangsceremonier« ved en fremskyndet fejring af »overleveringerne af trosbekendelsen og Herrens bøn« (nr. 59-60 (125-126)), »bønnen over mund og ører« (Effeta), fremsigelsen af Trosbekendelsen, eller ligefrem salvingen med katekumenolie (nr. 61-63 (127-129)).

7) at salvingen af katekumenerne (nr. 156 (218)) enten skal udelades, henlægges til de umiddelbart forberedende ceremonier (nr. 144-145 (206-207)) eller anvendes som »overgangsceremoni« i løbet af katekumenatet (nr. 61-66 (127-132)).

8) at gøre forsagelsesformlerne mere detaljerede (jfr. nr. 155 og 13 (217 og 80)).

V. DEN LOKALE BISKOPS KOMPETENCE

66. For sit eget bispedømme har biskoppen ansvaret for:

- 1) at udarbejde undervisningsprogrammet for katekumenatet og opsætte de nødvendige, formålstjenlige regler (jf. nr. 44).
- 2) efter omstændighederne at afgøre, om og hvornår Indføring i Kristendommen kan fejres uden for de privilegerede tider (jf. nr. 58).
- 3) på grund af alvorlige hindringer at fritage for det ene scrutinium, i ekstraordinære tilfælde for to (jf. nr. 240, Forenklet ritual, nr. 1).
- 4) at tillade, at det forenklede ritual anvendes helt eller delvis (jf. nr. 240, Forenklet ritual, nr. 1).
- 5) at give de kateketer, som er fuldt værdige og vel forberedte hertil, fuldmagt til at foretage bønnerne om befrielse (exorcismerne) og velsignelserne (jf. nr. 44 og 47).
- 6) at forestå udtagelsen til dåb og enten personligt eller ved stedfortræder godkende den (jf. nr. 44).

VI. TILPASNINGER, SOM CELEBRANTEN KAN FORETAGE

67. Det er celebrantens opgave fuldt ud og forstandigt at bruge den frihed, han har i følge dels den almindelige pastorale indføring, nr. 34, dels ritualets rubrikker. Mange steder er både handlinger og ord med vilje ikke lagt fast, eller der tilbydes to muligheder, for at celebranten med sund pastoral dømmekraft kan afpasse ritualet efter kandidaternes og de andre tilstedeværendes betingelser. Størst frihed er der givet i de indledende formaninger (monitiones) og forbønnerne, som efter omstændighederne altid kan afkortes, ændres eller udvides med intentioner, så de svarer til kandidaternes eller de tilstedeværendes særlige situation (en sørgelig eller glædelig begivenhed i en af familierne, i sognet eller i byen).

Det er også celebrantens opgave efter omstændighederne at ændre i køn og tal i teksterne.

Kapitel I

Det trinvisse katekumenat

KAPITEL I
DET TRINWISE KATEKUMENAT

FØRSTE TRIN
OPTAGELSE I KATEKUMENATET

68. Når de, som ønsker at blive kristne, har modtaget den første forkyndelse af den levende Gud og således allerede har en spirende tro på Kristus som frelser, optages de blandt katekumenerne ved en gudstjeneste. Derfor forudsættes det, at en første evangelisering er foretaget, at en omvendelse er begyndt, at troen på og sansen for Kirken er vakt, samt at en kontakt med en præst eller med andre medlemmer af menigheden er etableret, og desuden at denne gudstjeneste er blevet forberedt.

69. Adgangen til katekumenatet bør ske på bestemte dage i årets løb, fastlagt efter lokale forhold. Det forventes, at den enkelte kandidat har haft en passende og nødvendig tid til at efterprøve og om nødvendigt lutre motiverne for sin omvendelse.

70. Det er ønskeligt, at enten hele menigheden eller en del deraf, bestående af venner og pårørende samt kateketer og præster, tager aktivt del i fejringen.

71. Til stede skal også være de støttepersoner, som har ledet kandidaterne på deres vej, og som nu præsenterer dem for Kirken.

72. Ceremonien består af modtagelsen af kandidaterne, ordets liturgi og bortsendelsen. Den kan eventuelt kan efterfølges af eukaristien.

MODTAGELSE

73. Kandidaterne forsamles sammen med deres støttepersoner og de troende enten ved kirkedøren, inde i våbenhuset eller på et egnet sted i kirken. Eventuelt kan man - efter omstændighederne - samles på et andet egnet sted end kirken. Medens de troende synger en passende salme, ankommer præsten eller diakonen iført alba, eller rochet, og stola - eller korkåbe - i festens farve.

Hilsen

74. Celebranten hilser på de fremmødte og siger nogle ord til kandidaterne og de tilstedeværende, hvori han giver udtryk for Kirkens glæde og taknemmelighed. Henvendt til støttepersonerne og dåbskandidaternes bekendte minder han om, hvorledes deres egne erfaringer og trosliv har hjulpet kandidaterne på deres vej frem til denne dag.

Tilspørgsel

75. Herefter spørger celebranten om nødvendigt hver enkelt kandidat først om det borgerlige navn og efternavn, med mindre navnet - p.gr.af kandidaternes ringe antal - allerede er kendt.

Dette sker på følgende eller lignende måde:

(Hvis kandidaterne er kendt af celebranten):

Celebrant: N., jeg vil bede dig præsentere dig for menigheden.

eller: Jeg vil bede støtteperson præsentere kandidaten for menigheden.

(Hvis kandidaterne ikke er kendt af celebranten):

Hvad hedder du?

Kandidat: N.

Kandidaterne svarer enkeltvis, også selvom spørgsmålet p.gr. af kandidaternes antal kun stilles én gang.

eller:

Hvis celebranten ønsker det, kan han i stedet ved navns nævnelse kalde hver enkelt kandidat frem, hvorefter disse svarer.

Celebrant: N. bedes træde frem.

(Følgende kandidater bedes træde frem: N., N...)

Kandidat: Her er jeg.

De øvrige spørgsmål kan, ved et stort antal kandidater, stilles til dem alle samtidigt.

Celebrant: Hvad ønsker du af Kirken?

Kandidat: Jeg ønsker troen.

Celebrant: Hvad giver troen dig?

Kandidat: Den giver mig det evige liv.

Celebranten kan også med andre ord spørge kandidaterne om deres forsæt, og ligeledes godtage friere svar. F.eks. efter det første spørgsmål (om navnet): Hvad vil du?/Hvad ønsker du?/Hvad søger du? og som svar: Kristi nåde. eller Adgang til Kirken. eller Det evige liv. eller andre passende svar. Celebranten afpasser sine videre spørgsmål efter svarene.

Første tilslutning

76. Celebranten henvender sig til kandidaterne, idet han tilpasser sine ord efter disses svar. Han kan formulere sig f.eks. således:

Gud oplyser hvert menneske, som kommer til verden. Ved den skabte, synlige verden åbenbarer han sin kærligheds usynlige undere, for at vi kan lære at takke vor Skaber. For jer, som har fulgt hans lys, ligger evangeliets vej nu åben: I skal lægge grunden til jeres kendskab til den levende Gud, som taler sit ord, sandhedens ord, til menneskene; I skal vandre i Kristi lys og betro jer til hans visdom; I skal mere og mere lægge jeres liv i hans hænder, så at I får kraft til at tro på ham af hele jeres hjerte. Dette er troens vej, som Kristus i kærlighed fører jer ad, for at I må få det evige liv. Er I rede til, ledet af Kristus, i dag at træde ind på denne vej i dag?

Kandidater: Ja, jeg er.

Eller:

[76a.] Dette er det evige liv, at I kender den eneste sande Gud og ham, som Gud har sendt, Jesus Kristus. For han, som blev oprejst fra de døde, er af Gud Fader blevet indsat som Livets Fyrste og alle synlige og usynlige tings Herre. I kan ikke, samtidig med at I beder om dåben, bede om dette liv, medmindre I allerede kender Kristus og ønsker at blive hans disciple. Derfor spørger jeg jer: Har I allerede hørt hans ord og besluttet at overholde hans bud? Er I vokset ind i menighedens fællesskab, og har I deltaget i bønnerne? Har I gjort alt dette, som er forudsætningen for, at I kan blive kristne?

Kandidater: Ja, det har jeg.

77. Derefter spørger celebranten støtterpersonerne og menigheden f.eks. således:

I støttepersoner, som nu her fremstiller disse kandidater for os, og alle I omkringstående brødre og søstre, er I rede til at hjælpe dem til at finde Kristus og at følge ham?

Alle: Ja, det er vi.

Bøn om befrielse (exorcisme) og forsagelse af ikke-kristen religion

78. Overalt, hvor falsk gudsdyrkelse er udbredt, f.eks. forskellige ånde- og dødekulter (spiritisme, hekse- og djævledyrkelse) eller magi, kan man efter bispekonferencens beslutning helt eller delvist indføre følgende bøn om befrielse og første forsagelse. I så tilfælde bortfalder nr. 76.

79. Efter en ganske kort, tilpasset formaning ånder celebranten ganske let på hver enkelt kandidats ansigt og siger:

Herre, uddriv
med dit åndepust/din munds ånde de onde ånder;
byd dem at vige bort, for dit Rige er kommet nær.

Hvor det synes mindre passende at ånde - selv let - på kandidaterne, udelades dette. Celebranten siger dog alligevel ordene med højre hånd udstrakt over kandidaterne eller med en anden symbolhandling, tilpasset efter stedets skik, eller helt uden gestus. Er der mange kandidater, siger celebranten ordene én gang over alle kandidaterne og undlader at ånde på dem.

80. Hvis bispekonferencen finder det formålstjenligt, at kandidaterne allerede nu forsager ikke-kristne religioner, åndekulter eller magi, skal man formulere spørgsmålene og forsagelsen i overensstemmelse med omstændighederne. Så længe ordlyden ikke er stødende for medlemmer af ikke-kristne religioner, kan den formuleres på følgende eller lignende måde:

Kære kandidater: Da I, kaldet og hjulpet af Gud, har besluttet at dyrke og tilbede ham alene og Kristus hans Salvede, og da I allerede nu ønsker at tjene Gud alene og hans Salvede, så er tiden nu kommet til offentligt at forsage de magter, som ikke er Gud, og de kulter, som ikke viser Gud den sande ære.

I skal afholde jer fra svigte Gud og Kristus, hans Salvede, og fra at tjene fremmede åndemagter.

Kandidater: Det er mit ønske.

Celebrant: I skal afholde jer fra at dyrke N. og N.

Kandidater: Det er mit ønske.

Gud give mig tro og indsigt dertil.

På tilsvarende måde forsages hver enkelt kult.

Eller:

[80a.] Kære kandidater: Den sande Gud har kaldet jer og ført jer hertil, og I har valgt at dyrke ham og hans Søn Jesus Kristus.

I skal derfor nu over for hele menigheden forsage de ritualer og kulter, som ikke er en dyrkelse af den sande Gud.

Forlad da ikke igen ham og hans Søn Jesus Kristus for at tjene andre herrer.

Kandidater: Jeg ønsker at tjene den sande Gud og ingen anden.

Celebrant: Forlad da ikke Jesus Kristus, Herren over levende og døde, han som byder over alle ånder og dæmoner, og dyrk ikke igen N.

Her nævnes guddomme, som dyrkes i falske kulter, f.eks. fetischdyrkelse.

Kandidater: Jeg ønsker at tjene Jesus Kristus.

Celebrant: Forlad da ikke Jesus Kristus, som alene er menneskets sande værn, og opsøg (bær, brug) ikke igen N.

(Her nævnes de ting, som tjener overtroiske formål, f.eks. amuletter).

Kandidater: Gud give mig tro og indsigt dertil.

Denne formel kan tilpasses efter omstændighederne.

81. Celebranten henvender sig herefter til støttepersoner og menigheden med disse eller lignende ord:

I støttepersoner, som her fremstiller disse kandidater for os, og I kære menighed, har hørt deres ord. Er I villige til at bevidne, at de har valgt vor Herre Jesus Kristus, og at de ønsker at tjene ham alene?

Alle: Ja, det er jeg.

Celebrant: Er I rede til at hjælpe dem til at finde Kristus og følge ham?

Alle: Ja, det er jeg.

82. Med samlede hænder siger celebranten:

Dig, mildeste Fader,
takker vi for disse dine tjenere og tjenerinder,
(N. og N.),
som du selv på mange måder har tilskyndet
og bevæget til at søge dig,

og som i dag over for os
har svaret på din kaldelse.

Derfor lover og priser og takker vi dig alle, Herre.

Alle: Vi lover og priser og takker dig.

Korstegn over pande og sanser

83. Hvis der kun er få kandidater, opfordrer celebranten dem og deres støttepersoner med disse eller lignende ord:

Kære kandidater: Træd frem sammen med jeres støttepersoner og modtag tegnet på jeres nye stand.

Hver enkelt kandidat træder frem sammen med sin støtteperson.

Med tommelfingeren gør celebranten korstegn på kandidatens pande (eller foran panden) og siger:

N., modtag korset på din pande:

Måtte Kristus selv styrke dig

med dette tegn på sin kærlighed (eller: sin sejr).

Lær nu at kende og følge ham.

Efter at celebranten har betegnet katekumenerne med korset, kan kateketer eller støttepersoner gøre det samme, hvis ikke de skal gøre det senere; se nr. 85.

84. Hvis der er mange kandidater, tiltaler celebranten dem på denne eller lignende måde:

Kære kandidater:

(hvis forsagelsen har fundet sted: I har forsaget de falske guder, og)

I har valgt at antage vort liv og vort håb til Kristus. Derfor vil jeg nu, sammen med jeres kateketer og støttepersoner, betegne jer med Kristi korsets tegn og tage imod jer som katekumener. Hele vor menighed vil modtage jer i kærlighed og stå rede til at hjælpe jer.

Celebranten gør korstegn over dem alle under ét, samtidig med at kateketer eller støttepersoner gør det over hver enkelt. Celebranten siger herunder:

Modtag korsets tegn på jeres pande:

Måtte Kristus selv styrke jer

med dette tegn på sin kærlighed (eller: på sin sejr).

Lær nu at kende og følge ham.

85. Herefter foretages betegnelsen af sanserne (hvilket dog efter celebrantens afgørelse helt eller delvist kan undlades). Betegnelsen foretages af kateketer eller støttepersoner (under særlige omstændigheder kan det dog foretages af flere præster eller diakoner). Ordene siges dog altid af celebranten:

Ved betegnelsen af ørerne:

Modtag korsets tegn på jeres ører,
at I må høre Herrens røst.

Ved betegnelsen af øjnene:

Modtag korsets tegn på jeres øjne,
at I må se Guds herlighed.

Ved betegnelsen af munden:

Modtag korsets tegn på jeres mund,
at I må svare på Guds ord.

Ved betegnelsen af brystet:

Modtag korsets tegn for jeres bryst,
at Kristus ved troen må bo i jeres hjerter.

Ved betegnelsen af skuldrene:

Modtag korsets tegn på jeres skuldre,
at I må bøje jer under Kristi milde åg.

Herefter betegner celebranten alene alle katekumenerne under ét med et fælles korstegn:

Jeg betegner jer alle
i Faderens og Sønnens ✠ og Helligåndens navn,
at I må leve for evigt.

Kandidater: Amen.

Hvis der kun er få katekumener, kan celebranten betegne hver enkelt, idet han så siger ordene i ental.

86. Hver enkelt betegnelse med korset (nn. 83, 84, 85) kan passende afsluttes med en lovprisning af Kristus, f.eks.:

Priset være du, Herre.

87. Herefter beder celebranten:

Lad os bede.

Herre, lyt til vor bøn,
og bevar disse katekumener **N.** og **N.**,
som vi her har betegnet
med vor Herres Jesu Kristi kors;
giv dem ved korsets kraft
udholdenhed til at vokse i troen,
så at de ved at holde dine bud
må nå frem til at blive genfødt
som Guds børn i herlighed.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Eller:

Lad os bede.

Almægtige Gud,
ved din Søns lidelse, død og genopstandelse
har du skænket livet til dit folk.
Giv disse dine tjenere (**N.** og **N.**),
som vi har betegnet med korset,
at de må følge Kristus efter
og leve ved korsets frelsende kraft
og i deres handlinger åbenbare det.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Det nye kristen-navn

88. På steder, hvor ikke-kristne religioner straks giver deres nye medlemmer et nyt navn, kan bispekonferencen beslutte, at nye katekumener også allerede nu får et andet - enten specifikt kristent eller et i den stedlige kultur gængst - navn. Dette navn må dog ikke i sin betydning være helt fremmed for kristen tankegang (jf. CIC 855). Sker dette nu, udelades til sin tid nr. 203-205.

Celebrant: **N.**, herefter skal du også hedde **N.**

Katekumen: Amen.

eller en anden passende tilslutning.

Undertiden er det nok at forklare den kristne betydning af det navn, som forældrene engang valgte.

Hjælperiter

89. Hvis der findes skikke, som synes egnede som tegn på modtagelsen i menigheden, f.eks. overrækkelse af salt eller en anden symbolsk handling, eller også overrækkelsen af et kors eller en medalje, kan bispekonferencen afgøre, om de skal anvendes. Denne symbolske handling finder da sted enten før eller efter indgangen i kirken.

Indgang i kirken

90. Herefter opfordrer celebranten katekumenerne til sammen med deres støttepersoner at træde ind i kirken (eller et andet egnet sted), idet han f.eks. siger:

N. og N., tråd ind i Guds hus
for sammen med os at tage plads ved det bord,
hvor Guds ord gives os som føde.

Med en håndbevægelse indbyder han dem til at træde ind. Imedens synges:

Ant. Kom hid, børnlille, og hør på mig,
jeg vil lære jer Herrens frygt.

med Sl 34,2.3.6.9.10.11.16, eller en anden passende sang.

ORDETS LITURGI

91. Når katekumenerne er kommet på plads, forklarer celebranten dem i få ord Guds ords værdighed, som det forkyndes og høres i Kirken.

Herefter bæres den Hellige Skrift ind i procession og anbringes højtideligt på ambonen og tilrøges eventuelt.

Derefter begynder en kort ordets liturgi.

Læsninger og homili

92. Man kan vælge en eller flere læsninger, som er egnede for nye katekumener; se Lektionaret for ritualmesser: Optagelse i katekumenatet. Efter læsningerne holdes en prædiken.

Overrækkelse af Evangeliet

93. Anser celebranten det for velanbragt, kan evangeliet (evt. et af evangelierne) overrækkes højtideligt, eventuelt med en passende overrækkelsesformular, f.eks.:

Modtag Jesu Kristi, Guds Søns, evangelium.

Man kan også overrække et krucifiks, med mindre dette allerede er sket ved korsbetegnelsen (n. 83).

Katekumenerne kan svare celebranten med passende ord.

Forbøn for katekumenerne

94. Herefter beder menigheden sammen med støttepersonerne for katekumenerne med disse eller lignende ord:

Celebrant:

Disse katekumener, vore brødre og søstre,
har allerede vandret langt på troens vej.
Lad os takke Gud,
at han i sin omsorg har ført dem til denne dag,
og bønfalde om,
at de må kunne fortsætte denne vandring,
indtil de sammen med os
kan deltage fuldtud i det kristne liv.

Forbeder:

At du, himmelske Fader, dag for dag
mere og mere må åbenbare Kristus, din Salvede,
for dem;
vi beder dig: bønhør os.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At de helhjertede og beredvilligt
må stræbe efter at gøre,
hvad du, Gud, kræver af dem;
vi beder dig: bønhør os.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At de ved hvert skridt på deres vej mod dig
må finde støtte i vor ærlige og vedholdende hjælp;
vi beder dig: bønhør os.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At de i vor menighed
må møde et overbevisende vidnesbyrd
om enheden i kærligheden til dig og til vor næste;
vi beder dig: bønhør os.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At de og vi alle stadig mere må åbne vore hjerter
for både behov og nød hos alle mennesker;
vi beder dig: bønhør os.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At de, når tiden er inde, må findes værdige til
ved Helligånden at genfødes i dåbens bad;
vi beder dig: bønhør os.

Alle: Herre, hør vor bøn.

I denne forbøn kan indføjes de sædvanlige intentioner for Kirken og verden.
I så tilfælde udelades Menighedens Forbønner før eukaristien, efter at
katekumenerne er blevet sendt bort (jf. nr.97).

Afsluttende bøn

95. Efter forbønnen rækker celebranten hænderne ud over katekumenerne
og beder:

Lad os bede.

(Vore fædres Gud) Gud,

al skabningens ophav

vi bønfalder dig:

Se i nåde til disse dine tjenere **N.** og **N.**;

lad dem være brændende i ånden,

glade i håbet og udholdende i din tjeneste;

før du dem til genfødelsens bad,

så at de her må få et rigt liv

i Kirkens fællesskab

og engang nå til den evige herlighed,

sådan som du har lovet.

Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

eller:

Lad os bede.

Almægtige, evige Gud, al skabningens Fader,

du skabte mennesket i dit billede.

Tag med kærlighed imod **N.** og **N.**,

som i dag træder frem for dig.
 Sammen med os har de allerede hørt dit ord;
 lad dem blive fornyet ved dets kraft,
 så at de engang ved din nåde
 må nå til den fulde lighed med Kristus.
 Han, som lever og råder i al evighed. **Alle:** Amen.

Bortsendelse

96. Katekumenerne bør som regel ikke overvære selve eukaristien, medmindre særlige forhold taler herfor (jf. Forord nr.19,3) og sendes derfor bort med følgende eller lignende ord:

Celebrant:

Kære **N.** og **N.**, I er nu knyttet til Kirken
 og hører allerede til Kristi hus,
 men har endnu ikke del i eukaristien.
 Gå derfor herfra
 i forventningens glæde om dåben og firmelsen,
 som engang skal give jer adgang
 også til Herrens bord.
 Herren være altid med jer.

Katekumener: Og med din ånd.

Celebrant: Den almægtige Gud,
 Fader, Søn ✠ og Helligånd, velsigne jer.

Katekumener: Amen.

Celebrant: Gå bort med Kristi fred.

Katekumener: Gud ske tak og lov.

Katekumengruppen opløses dog ikke straks efter bortsendelsen. Med nogle medlemmer af menigheden forbliver de samlet for at dele fællesskabets glæde og den åndelige erfaring.

Hvis de af tungtvejende grunde ikke sendes bort (jf. Forord nr.19,3), men bliver sammen med menigheden, skal man drage omsorg for, at de ikke går til kommunion, selv om de er til stede under eukaristien.

96a. Fejres optagelsen i katekumenatet uden for messen, afsluttes gudstjenesten med en salme og bortsendelsen:

A

Hvis celebranten er præst eller diakon:

Celebrant: Herren være med jer.

Alle: Og med din ånd.

Celebrant: Den almægtige Gud,
Fader, Søn ✠ og Helligånd, velsigne jer.

Alle: Amen.

Celebrant: Gå bort med Kristi fred.

Alle: Gud ske tak og lov.

B

Hvis celebranten ikke er præst eller diakon:

Celebrant: Herren velsigne os
og værne os mod alt ondt
og føre os til det evige liv.

Alle: Amen.

Eller: Den almægtige og barmhjertige Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
velsigne og bevare os.

Alle: Amen.

Celebrant: Gå bort med Kristi fred.

Alle: Gud ske tak og lov.

EUKARISTIEN

97. Hvis eukaristien fejres, går katekumenerne nu ud. Herefter følger umiddelbart menighedens forbønner for Kirkens og hele verdens anliggender.

Efter forbønnerne følger trosbekendelsen, hvis reglerne kræver det, og frembæringen af gaverne. Dog kan man af pastorale grunde udelade forbønnerne og trosbekendelsen.

KATEKUMENATSTIDEN OG DENS CEREMONIER

98. Katekumenatet, eller den pastorale læretid, fortsætter, indtil katekumenerne er modnet tilstrækkeligt i omvendelse og tro, om nødvendigt også flere år. Ved på egnet måde at blive indført dels i frelsesmysterierne og en evangelisk livsførelse, dels i de liturgiske ceremonier, som skal fejres i løbet af katekumenatet, oplæres katekumenerne gennem deres prøvetid på alle kristenlivets områder. Således får de en indføring til livet i troen, i liturgien og i den praktiske næstekærlighed.

I særlige tilfælde kan man, under hensyntagen til kandidaternes åndelige forberedelse og efter den stedlige biskops afgørelse, afkorte katekumenatet, og under helt særlige omstændigheder kan det tillades, at det finder sted i løbet af en enkelt gudstjeneste (jf.nr.240 (Kapitel II, nr.1)).

99. Undervisningen af katekumenerne skal i løbet af denne periode fremlægge den katolske lære i dens helhed, således at katekumenernes tro oplyses, deres hjerte vendes til Gud, deres deltagelse i liturgiens mysterium understøttes, deres apostoliske indsats opildnes, og hele deres kristne liv næres i overensstemmelse med Kristi ånd.

100. Tilpasset efter kirkeåret afholdes der ordets gudstjenester, som skal tjene både undervisningen af katekumenerne og menighedens tarv (jf. nedenfor nr.106-108).

101. De første (eller små) exorcismer udføres som en positiv bøn om befrielse og skal holde katekumenerne de sande betingelser for det åndelige liv - kampen mellem kød og ånd - for øje og understrege dels vigtigheden af at give afkald for at vinde Guds

riges velsignelser dels det stadige behov for Guds hjælp (jf. nedenfor nr.109-118).

102. Også velsignelserne, som er tegn på Guds kærlighed og Kirkens omsorg, skal katekumenerne have mulighed for at modtage, for at de, skønt de endnu må undvære sakramenternes nåde, dog af Kirken kan modtage glæde og fred på deres møjsommelige vandring (jf. nedenfor nr.119-124).

103. I løbet af disse år, hvor katekumenerne går fremad fra den elementære trosundervisning til den mere avancerede, kan de forskellige etaper markeres med en række ceremonier. Om man ønsker det, har man således lov til at foregribe overleveringen af trosbekendelsen og af Herrens bøn samt Effeta-ceremonien, for hvilke der ofte mangler tid i den sidste fase af forberedelsen (nr.125-126). Efter stedlig skik og ønske kan man også foretage salvingen med katekumenolien ved en særlig gudstjeneste (jf. nedenfor nr.127-132).

104. Katekumenerne bør i løbet af denne tid tænke på at finde de faddere, som skal fremstille dem for Kirken den dag, hvor de udtages til dåb (jf. Almindelig Indledning til Indføring i Kristendommen, nr.8-10 og ovenfor nr.43).

105. Nogle gange i løbet af året skal man sørge for, at hele den menighed, som deltager i katekumenernes indføring, d.v.s. præster, diakoner, kateketer, støttepersoner og faddere, venner og familie tager del i katekumenatets gudstjenester, ikke mindst i den umiddelbare forberedelse til udtagelse til dåb (jf. nr.125-132).

ORDETS GUDSTJENESTER

106. For katekumenerne skal der holdes særlige Ordets Gudstjenester, som først og fremmest har til formål:

- a) at indpræge den modtagne lære i deres sind, f.eks. den Nye Pagts etik, tilgivelse af uret og forhånelse, forståelsen af synd og bodfærdighed, kristnes pligter i verden o.s.v.;
- b) at undervise dem i bønnens forskellige aspekter og veje;
- c) at forklare det liturgiske mysteriums tegn, handlinger og tider for katekumenerne;
- d) at føre katekumenerne gradvist ind i hele menighedens gudstjeneste.

107. Allerede fra katekumenatets begyndelse skal man til helligholdelsen af Herrens dag sørge for:

- a) at de i nr. 106 nævnte særlige ordets gudstjenester regelmæssigt finder sted om søndagen, så at katekumenerne vænnes til aktivt og med indsigt at tage del deri;
- b) at den første del af søndagsmessen efterhånden åbnes for dem; efter ordets liturgi sendes katekumenerne om muligt bort, og i menighedens forbønner indføjes en bøn for katekumenerne.

108. Den kateketiske undervisning afsluttes med ordets gudstjenester, som kan omfatte dels bønnerne om befrielse (de små exorcismer), dels, som afslutning, velsignelserne (jf.nr. 110 og 119).

BØNNERNE OM BEFRIELSE

(De små exorcismer)

109. Bønnerne om befrielse fejres af en præst eller diakon - eller af en værdig og egnet kateket, udpeget og delegeret hertil af biskoppen. Celebranten rækker hænderne ud over katekumenerne, som bøjer sig eller knæler, og beder en af bønnerne i nr. 113-118.

110. Bønnen om befrielse finder sted under en ordets gudstjeneste enten i en kirke, i et kapel eller der, hvor katekumenerne samles til undervisning. Efter omstændighederne kan den også finde sted i begyndelsen eller ved afslutningen af en katekese, eller i ganske særlige tilfælde privat for den enkelte katekumen.

111. Inden det egentlige katekumenat er begyndt, d.v.s. i evangeliseringstiden, kan denne ceremoni anvendes som åndelig støtte for dem, som allerede er positivt interesserede i den kristne tro.

112. Når omstændighederne indbyder til det, kan bønnerne om befrielse gentages.

Bønnerne om befrielse

113. Lad os bede.

Almægtige, evige Gud,
ved din énbårne Søn har du lovet os din Helligånd.

Vi beder dig for disse katekumener (N. og N.),
som her træder frem for dig:

Afvend fra dem hver en ondsindet ånd
og hver en vildfarelse og synd,
så at de må blive din Helligånds tempel.

Gør vor bøns ord til dine,

at de ikke skal vende tomme tilbage,
men fyldes med den kraft og nåde,
hvormed din Énbårne frelste verden fra det onde.
Han, som lever og råder i al evighed.

Alle: Amen.

Eller:

114. Lad os bede.

Herre vor Gud,
du åbenbarer det sande liv,
fjerner fordærvelsen, styrker troen,
oprejser håbet og nærer kærligheden.
Vi beder dig i din elskede Søns
vor Herres Jesu Kristi navn
og ved Helligåndens kraft:
Tag al vantro og tvivl,
(afgudsdyrkelse og magi,
heksekunst og dødekult),
pengebegær og skamløs lidenskab,
fjendskab og splid
og al ondskab
bort fra disse vore brødre og søstre.
Dem har du udvalgt
til at være hellige og uden dadel for dit åsyn,
så forny da også i dem
troens og fromhedens ånd,
udholdenhedens og håbets ånd,
mådeholdets og renhedens ånd,
kærlighedens og fredens ånd.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Eller 115. - 118. ➔ s. 60, 61 og 62

115. Lad os bede.

Herre, almægtige Gud,
i dit billede skabte du mennesket
i hellighed og retfærdighed,
til at ligne dig
og selv da vi syndede, forstødte du os ikke,
men i kærlighed og visdom
drog du omsorg for vor frelse,
da din Søn ikklædte sig menneskeskikkelse.
Frels disse vore brødre og søstre:
fri dem fra alt ondt og fra den Ondes tyranni,
bevar dem mod løgnens, begærets
og ondskabens ånd,
tag imod dem i dit Rige,
og lad dem i hjertet se og indse dit evangelium,
så at de må blive lysets børn
og som lemmer på din hellige Kirke
bære vidnesbyrd om din sandhed
og i lydighed mod dine bud
øve kærlighedens gerninger mod alle.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Eller:

116. Lad os bede.

Herre Jesus Kristus,
ved Bjergprædikenen
ledte du dine disciple bort fra syndens vej
og åbenbarede Himmerigets forjættelser for dem.
Bevar disse vore brødre og søstre,
som hører evangeliets budskab:
lad ikke begær efter magt og rigdom,
higen efter selvisk nydelse og verdslig ære
volde dem skade,
men vis dem, at de som dine disciple
kan finde deres sande lykke

i ydmyghed og hunger efter retfærdighed,
i barmhjertighed og hjertets renhed;
lad dem stifte fred og i glæde udholde forfølgelse
og således få lod og del i dit Rige og dets barmhjertighed,
som du har lovet dem,
i den himmelske beskuelse af Gud.
Du, som lever og råder i al evighed.

Alle: Amen.

Eller:

117. Lad os bede.

Gud, alt levendes skaber og frelser,
i din kærlighed
har du kaldet disse dine børn til livet
og i din barmhjertighed taget imod dem
med ønsket om at føre dem til livet i dig.
Vi beder dig lutre deres sind i dag
og med faderlig omsorg bevare dem,
som sætter deres lid til din Søn;
fuldbyrd det,
som du i din kærlighed har kaldet dem til,
så at de ved at holde sig fast til Kristus
må tælles blandt hans disciple her på jorden
og i Himlen glædes ved at tage del
i lovsangen til hans ære.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Eller 118. ➔ s. 62

118. Lad os bede.

Gud, du ransager hjerterne
og kender hver god gerning.
Se med mildhed
til disse vore brødrer og søstres møje
og fremskridt.
Lad ved dit ord deres skridt blive faste,
giv vækst til deres tro
og tag imod deres bodfærdighed,
så at de her på jorden kan få del i dine mysterier
og i Himlen til fulde glædes over livet med dig.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

VELSIGNELSERNE AF KATEKUMENERNE

119. De velsignelser, som omtales i nr. 102, kan gives af en præst eller diakon eventuelt af en kateket (jf. nr. 48), som med hænderne udrakt over katekumenerne beder en af de nedenfor anførte bønner (nr. 121-124). Efter bønningen kan katekumenerne, hvis dette kan gøres enkelt, gå frem til celebranten, som lægger hånden på hver enkelt. Derefter forlader de lokalet.

Sædvanligvis gives velsignelsen ved slutningen af en Ordets Gudstjeneste, evt. ved slutningen af en katekese, eller i ganske særlige tilfælde privat til den enkelte katekumen.

120. Inden det egentlige katekumenat er begyndt, d.v.s. i evangeliseringstiden, kan velsignelserne anvendes som åndelig støtte for dem, der allerede er positivt interesserede i den kristne tro.

121. Lad os bede.

Herre, vi beder dig for vore katekumener:
Før dem til erkendelse af troens dybder,
så at de engang kan vandre fra dåbens kilde
ind til et helt nyt liv
som lemmer på Kirkens legeme.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Eller:

122. Lad os bede.

Gud, ved dine hellige profeter
siger du til alle, som drages til dig:

»Tvæt jer, rens jer!«

og ved Kristus genføder du os
ved vand og Helligånd.

Se hen til vore brødre og søstre (N. og N.),
som med omhu forbereder sig til dåben:

velsign dem,

bered dem og helligør dem,

du som er tro mod dine løfter,

for kun du kan åbne dem,

så de som gave kan modtage barnekåret hos dig

og fællesskabet i din Kirke.

Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Eller:

123. Lad os bede.

Herre, almægtige Gud,

se hen til vore brødre og søstre (N. og N.),

nu hvor de fordyber sig

i Kristi din Salvedes Evangelium.

Giv dem at kende og elske dig,

så at de helhjertet og med et villigt sind

altid gør din vilje;

indføj dem ved dåben, firmelsen og eukaristien

i din Kirke,

så at de må få livsfællesskab med dig

både her på jorden og i Himlens evige glæde.

Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Eller 124. ➔ s. 64

124. Lad os bede.

Gud, ved din énbårne Søns Jesu Kristi komme har du i din omsorg udfriet verden af vildfarelsen.

Vi beder dig for vore katekumener (N. og N.):

Giv dem indsigt

og led dem frem mod fuldkommenhed,

skænk dem en tro, som ikke vakler,

og før dem til klar erkendelse af sandheden,

så at de dag for dag

må gøre fremskridt i kristenlivet;

lad dem, når tiden kommer,

kunne modtage genfødelsens bad

til syndernes forladelse

og sammen med os lovprise dit navn.

Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

CEREMONIER

SOM MARKERER KATEKUMENATETS

ENKELTE TRIN

125. Overleveringerne af trosbekendelsen og Herrens bøn kan fejres tidligere end normalt forudsat, dels til åndelig støtte i katekumenatstiden, dels på grund af tidsnød under den umiddelbare forberedelsesperiode (Lutrings- og illuminationstiden). Disse ceremonier bør kun fejres, hvis katekumenerne synes modne hertil.

126. Overleveringen af trosbekendelsen er beskrevet i nr. 183-187, overleveringen af Herrens bøn i nr. 188-192. Efter overleveringen kan ceremonien afsluttes med »Bønnen over mund og ører« (»Effeta«) (jf. nr. 200-202), medmindre man under den umiddelbare forberedelse fejrer fremsigelsen af trosbekendelsen (nr. 194-199), som indledes med »Bønnen over mund og ører« (»Effeta«). Fremskyndes overleveringerne til katekumenatstiden, erstattes ordet »dåbskandidater« da med »katekumener«.

127. Skønnes det, at en første salvning vil være til gavn for katekumenerne, foretages den af en præst eller diakon.

128. Salvningen finder sted efter en ordets gudstjeneste og gives til alle katekumenerne. I undtagelsestilfælde kan den også gives privat til den enkelte. Det er tilladt at gentage salvningen med katekumenolien flere gange.

129. Til salvningen anvendes katekumenolie, som er blevet indviet af biskoppen under oliemessen, eller som af pastorale grunde indvies af en præst umiddelbart inden salvningen.

Salvning med katekumenolie

130. Hvis celebranten anvender olie, som er indviet af biskoppen, beder han først en af bønnerne om befrielse (nr. 113-118) og siger derefter:

Kristi frelsende kraft styrke dig.
Som tegn herpå salver jeg dig
med frelsens olie i vor Herre Kristi navn,
han, som lever og råder i evighed.

Katekumener: Amen.

Hver enkelt katekumen salves med katekumenolien på brystet eller på begge hænder eller, hvis det synes passende, også på andre legemsdele. Er der et større antal katekumener, kan hjælpere træde til.

[131.] Hvis olien skal indvies af præsten, beder han følgende bøn:

Almægtige Gud, du har villet,
at olien fra oliventræet skulle være tegn
på den guddoms kraft,
som du lader dit ejendomsfolk få andel i.
Velsign ☩ denne olie!
Katekumenerne, som føres til dåben,
og som salves dermed,
meddele du styrke, guddommelig visdom
og evne til dybere indsigt i Kristi Evangelium;
gør dem beredt til at påtage sig kristenlivets møje,
da vil de
- fordi du har antaget dem som dine børn -
kunne opleve genfødselsens glæde
og livet i din Kirke.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

[132.] Derefter siger celebranten til katekumenerne:

Kristi frelsende kraft styrke dig.

Som tegn herpå salver jeg dig

med frelsens olie i vor Herre Kristi navn,

han, som lever og råder i evighed.

Katekumenerne: Amen.

Hver enkelt katekumen salves med katekumenolien på brystet eller på begge hænder eller, hvis det synes passende, også på andre legemsdele. Er der et større antal katekumener, kan hjælpere træde til.

ANDET TRIN UDTAGELSEN eller INDSKRIVNINGEN TIL DÅB

133. Ved begyndelsen af fastetiden, som er den umiddelbare forberedelse til den sakramentale indføring, fejres »udtagelsen« eller »indskrivningen til dåb«. Her hører Kirken først faddernes og kateketernes vidnesbyrd om katekumenerne, og katekumenerne giver udtryk for deres ønske om at blive døbt. Kirken tager herefter stilling til katekumenernes forberedelse og afgør, om de kan modtage påskesakramenterne.

134. Katekumenatet afsluttes med udtagelsesceremonien, som fuldender den langvarige formning af hjerte og sind. For at man kan blive indskrevet som dåbskandidat, kræves det, at man har indsigt i troen og er fast besluttet på at modtage Kirkens sakramenter. Efter udtagelsen opmuntres dåbskandidaterne til med endnu større hengivenhed at følge Kristus.

135. Udtagelsen er for Kirken noget centralt i dens omsorg for katekumenerne. Biskop, præster, diakoner, kateketer, faddere og hele den lokale menighed skal hver især ud fra deres ansvar velovervejet bedømme katekumenernes undervisning og fremskridt. Og sidst, men ikke mindst skal de indeslutte dåbskandidaterne i deres bøn, så at hele Kirken bringer disse med sig til Kristus.

136. Fadderne, som forinden er valgt af katekumenerne og har fået præstens godkendelse og, om muligt, den lokale menigheds tilslutning, udøver nu for første gang offentligt deres tjeneste: I begyndelsen af ceremonien råbes de op for at træde frem sammen med katekumenerne (nr. 143), afgive deres vidnesbyrd om disse overfor menigheden (nr. 144) og sammen med katekumenerne eventuelt indskrive deres navne (nr. 146).

137. For at undgå fejlbedømmelse bør man imidlertid inden den liturgiske handling ved et møde mellem lederne af katekumenatet, dets præster, diakoner og kateketer og desuden faddere og repræsentanter for den lokale menighed efterprøve kandidaternes eg-

nethed. Tillader omstændighederne det, kan tillige katekumenerne selv deltage. Dette møde kan antage forskellige former, alt afhængigt af de stedlige betingelser og pastorale behov. Celebranten bekendtgør godkendelsen af kandidaterne under den efterfølgende liturgiske handling.

138. Biskoppen eller hans stedfortræder er celebrant. Uafhængigt af sin direkte eller indirekte deltagelse i det forudgående møde, skal han enten i homilien eller under den liturgiske handling understrege »udtagelsens« religiøse og kirkelige karakter. Det er således hans opgave at bekendtgøre Kirkens afgørelse for de tilstedeværende og eventuelt at høre deres bedømmelse, at opfordre katekumenerne til personligt at give udtryk for deres intention, og i Kristi og hans Kirkes navn at udtage katekumenerne til dåb. Desuden skal han for alle udlægge det guddommelige mysterium, at Kirken kalder og liturgisk højtideligholder denne kaldelse. Han skal formane de troende til at være et forbillede for dåbskandidaterne og til sammen med disse at forberede sig til påskehøjtiden.

139. Da initiationssakramenterne fejres under påskehøjtiden, og da forberedelsen hertil er præget af fastetidens egenart, bør udtagelsen sædvanligvis fejres 1.søndag i fasten. Denne sidste forberedelse af kandidaterne er i harmoni med fastetiden, som vil være til gavn for kandidaterne dels på grund af sin specielle liturgiske struktur dels på grund af menighedens deltagelse. Af tungtvejende pastorale grunde er det dog tilladt (især på mindre missionsstationer) at fejre denne ceremoni i løbet af ugen umiddelbart inden 1.søndag i fasten eller i løbet af 1. uge i fasten.

140. Ceremonien bør finde sted i kirken eller om nødvendigt på et andet passende og egnet sted, under messen 1.søndag i fasten efter homilien.

141. Hvis udtagelsen imidlertid fejres på en anden dag end 1.søndag i fasten, skal allerede ordets liturgi bære præg af udtagelsesceremonien. Hvis dagens læsninger ikke passer til ceremonien vælges enten læsningerne fra 1.søndag i fasten eller andre passende læsninger. Den særlige ritualmesse (nr.374 bis) kan altid fejres. Hvis eukaristien ikke fejres, afsluttes ceremonien med alles, også dåbskandidaternes, bortsendelse.

142. Homilien skal være henvendt ikke kun til katekumenerne, men til hele menigheden, for at de døbte må kunne vise et godt eksempel og sammen med dåbskandidaterne vandre frem mod påskemysteriet.

FREMSTILLING AF DÅBSKANDIDATERNE

143. Efter homilien fremstiller den præst, som leder undervisningen af katekumenerne, de kommende dåbskandidater med disse eller lignende ord (dette kan også gøres af en diakon, en kateket eller en repræsentant fra menigheden):

Ærværdige fader (Kære biskop, pastor/pater N.), nu hvor påskehøjtiden igen nærmer sig, er disse katekumener ved at afslutte deres foreskrevne undervisning. I tillid til Guds nåde og støttet af menighedens bøn og forbillede beder de derfor nu om, at de - efter yderligere forberedelse og fejring af fastetidens bodsgudstjenester - ved påskesakramenterne må blive fuldt indlemmet i Kirken.

Celebrant: Lad dem, som skal udtages til dåb,
træde frem sammen med deres faddere.

Herefter nævnes hver enkelt ved navn og træder sammen med sin fadder frem foran celebranten.

Hvis der er mange katekumener, fremstilles de alle under ét, f.eks. af den kateket som har ansvaret for gruppen. Det tilrådes, at kateketerne forud for den fælles ceremoni ved en anden, tidligere gudstjeneste har råbt kandidaterne op.

144. Hvis celebranten ikke har taget del i det forudgående møde (jf.nr.137), henvender han sig til de tilstedeværende med disse eller lignende ord:

Guds hellige Kirke ønsker at sikre sig, at disse katekumener, med henblik på den forestående påskehøjtid, er rede til at blive udtaget som dåbskandidater.

Han henvender sig til fadderne:

Derfor spørger jeg jer, deres faddere:

Har de trofast lyttet til Guds ord,
som det forkyndes af Kirken?

Fadderne: Ja, det har de.

Celebrant: Er de tro mod Guds ord, som de har modtaget,
og er de begyndt at tjene Gud i deres liv?

Fadderne: Ja, det er de.

Celebrant: Har de holdt fast ved fællesskabet i menigheden
og taget del i dets bøn?

Fadderne: Ja, det har de.

Derefter kan celebranten bede hele forsamlingen om dens tilslutning.

[145]. Hvis celebranten har deltaget i det forudgående møde vedrørende kandidaternes egnethed (jf.nr.137), kan han f.eks. vælge følgende formulering:

Kære brødre og søstre! Disse kandidater har bedt om, at de ved den forestående påskehøjtid må få adgang til Kirkens sakramentale liv. De, som kender dem, har skønnet, at deres ønske er oprigtigt. Kandidaterne har nemlig allerede længe lyttet til Kristi ord og bestræbt sig på at overholde hans bud; de har holdt fast ved fællesskabet i menigheden og har taget del i dets bøn. Jeg kan derfor bekendtgøre for jer alle, at det ved en rådslagning i menigheden er blevet besluttet, at de skal have adgang til sakramenterne. Derfor vil jeg bede fadderne om overfor jer endnu engang at give udtryk for deres bedømmelse.

Han henvender sig til fadderne:

Kan I ærligt overfor Gud sige,
at I anser disse brødre og søstre for værdige
til at udtages til den dåb, som giver dem adgang
til Kirkens sakramentale liv?

Fadderne: Ja, det kan vi.

Derefter kan celebranten eventuelt bede hele forsamlingen om dens tilslutning.

INDSKRIVNING AF KANDIDATERNE

146. Celebranten henvender sig til kandidaterne f.eks. således:

Kære dåbskandidater! Jeres faddere og kateketer (og hele menigheden) har sagt god for jer. I tillid til deres bedømmelse kalder Kristi Kirke jer til påskesakramenterne. I har allerede længe hørt Kristus tale til jer, og derfor skal I nu med jeres svar overfor Kirken give udtryk for jeres overbevisning.
Ønsker I at modtage Kristi sakramenter: dåben, firmelsen og eukaristien?

Katekumener: Ja, det gør vi.

Celebranten: Som tegn herpå
skal I nu lade jeres navne indskrive.

Hver kandidat træder sammen med sin fadder frem til celebranten og siger sit navn. Kandidaten kan dog også sige det fra sin plads. Indskrivningen af navnet kan ske på forskellig måde: enten indskrives kandidaten selv sit navn eller siger det klart og tydeligt, hvorefter det indskrives af fadderens eller præstens.

Hvis der er mange kandidater, kan den i forvejen skrevne navneliste forelægges celebranten med disse eller lignende ord: Dette er dåbskandidaternes navne.

Under indskrivningen kan en passende salme synges; f.eks. Sl 16.

Udtagelsen til dåb

147. Efter indskrivningen af navnene forklarer celebranten kort betydningen af det skete for de forsamlede. Herefter siger han til kandidaterne:

N. og N., I er nu udvalgt til påskenat at blive indført i de hellige mysterier.

Dåbskandidaterne:

Gud ske tak og lov.

Celebrant:

I har nu, lige som også vi,
til opgave at frembære jeres troskab for Gud,
som selv er tro over for dem, han kalder.
I skal hige efter at nå det mål,
I er blevet udvalgt til.

Derefter siger celebranten med disse eller lignende ord til fadderne:

Disse dåbskandidater, om hvem I har udtalt jer, betros jer i Herren. Med jeres broderlige hjælp og forbillede skal I ledsage dem frem til de sakramenter, som indpoder dem i det guddommelige liv. Læg som tegn herpå hånden på dåbskandidatens højre skulder.

Hver enkelt fadder lægger højre hånd på dåbskandidatens skulder.

Forbøn for dåbskandidaterne

148. Herefter følger menighedens forbønner. Følgende formulering kan tjene som eksempel:

Celebrant:

Kære brødre og søstre!
I dag begynder vi de fyrretyve dages forberedelse
for at kunne fejre, at Herren til vor frelse led,
døde og genopstod.
Disse kandidater, som er udtaget til dåb,
og som vi skal lede frem

til påskenattens sakramenter,
har som forbillede
vor fornyelse gennem bod og omvendelse.
Lad os derfor bede til Herren
for dem og for os selv,
at vi må støtte hinanden i denne fornyelse
for således at få del i påskeglæden.

Forbeder:

At dåbskandidaterne altid
vil huske deres udtagelsesdag
i taknemmelighed over Guds velsignelse,
derom beder vi:

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At de må bruge fastens nåderige tid,
udholde afkaldets møje
og sammen med os gøre fremskridt i det gode,
derom beder vi:

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At deres kateketer
må forkynde Evangeliets glade budskab
for de søgende,
derom beder vi:

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At fadderne må give deres dåbskandidater
et evangelisk forbillede
både hjemme og i samfundet,
derom beder vi:

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At familierne ikke vil lægge kandidaterne
hindringer i vejen,
men snarere hjælpe dem til
at følge Helligåndens tilskyndelser,
derom beder vi:

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At vi i vor menighed
i denne fastetid må udstråle næstekærlighed
og være udholdende i bønner,
derom beder vi:

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At alle, som endnu holdes tilbage af tvivl,
i tillid til Kristus
en dag må slutte sig til hans Kirke,
derom beder vi:

Alle: Herre, hør vor bøn.

Til disse forbønner føjes de sædvanlige intentioner for Kirken og hele verden, hvis man, efter at dåbskandidaterne er sendt bort udelader menighedens forbønner i messen (jf.nr.151).

149. Celebranten rækker hænderne ud over dåbskandidaterne og afslutter forbønnerne således:

Gud, du skabte menneskeheden
med vor stadige fornyelse for øje
Se derfor hen til **N.** og **N.**
og tæl dem som dine børn
genfødt til den Nye Pagt,
for at de som forjættelsens børn
må glædes over ved din nåde at modtage det,
som den skabte natur ikke kan opnå
ved egen kraft - det evige liv.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Eller:

Almægtige, kærlige Fader,
du vil sammenfatte alt i Kristus,
og du drager menneskene til ham.
Vi beder dig, at du nådig vil værne og lede
disse din Kirkes udvalgte.
Du har kaldet dem:
giv dem tillige trofasthed,

så at de opbygges til din Søns Rige
og befæstes med forjættelsens hellige Ånd.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Bortsendelsen af dåbskandidaterne

150. Derefter sender celebranten dåbskandidaterne bort med f. eks. disse ord:

Kære dåbskandidater! I er nu blevet udvalgt af Gud og har påbegyndt fastetidens vandring frem mod påsken; sammen vil vi fejre denne tid i de forestående scrutinier (bodsgudstjenester). Her vil I erfare, at Kristus selv er Vejen, Sandheden og Livet.
Gå nu herfra i Kristi fred.

Dåbskandidaterne: Gud ske tak og lov.

Dåbskandidaterne bør som regel ikke overvære selve eukaristien, medmindre særlige forhold taler herfor (jfr. Forord nr.19,3) og går derfor nu ud.

[150 a]. Fejres indskrivningen til dåb uden for messen, afsluttes gudstjenesten med en salme og bortsendelsen:

A

Hvis celebranten er præst eller diakon:

Celebrant: Herren være med jer.

Alle: Og med din ånd.

Celebrant: Den almægtige Gud,
Fader, Søn ✠ og Helligånd, velsigne jer.

Alle: Amen.

Celebrant: Gå bort med Kristi fred.

Alle: Gud ske tak og lov.

B

Hvis celebranten ikke er præst eller diakon:

Celebrant: Herren velsigne os
og værne os mod alt ondt
og føre os til det evige liv.

Alle: Amen.

Eller: Den almægtige og barmhjertige Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
velsigne og bevare os.

Alle: Amen.
Celebrant: Gå bort med Kristi fred.
Alle: Gud ske tak og lov.

EUKARISTIEN

151. Hvis eukaristien fejres, går dåbskandidaterne nu ud. Herefter følger umiddelbart menighedens forbønner for Kirkens og hele verdens anliggender. Efter forbønnerne følger trosbekendelsen, hvis reglerne kræver det, og frembæringen af gaverne. Dog kan man af pastorale grunde udelade forbønnerne og trosbekendelsen.

LUTRINGS- OG ILLUMINATIONSTIDEN OG DENS CEREMONIER

152. I denne periode, som sædvanligvis falder i fastetiden og begynder med udtagelsen til dåb, forbereder katekumenerne sig sammen med den lokale menighed åndeligt til påskehøjtiden og til at modtage dåben, firmelsen og eukaristien. Derfor tager de del i scrutinierne (bodsgudstjenesterne), overleveringen af trosbekendelsen og Herrens bøn samt de umiddelbart forberedende ceremonier.

SCRUTINIERNE OG OVERLEVERINGERNE

153. I fastetidens 40 dage forud for modtagelsen af initiations-sakramenterne ved påskehøjtiden fejres scrutinierne og overleveringerne. Ved disse ceremonier, som bør fejres jævnt fordelt over hele fastetiden og ikke koncentreret på de sidste dage, afrundes dåbskandidaternes åndelige og kateketiske forberedelse.

I.

SCRUTINIERNE (bodsgudstjenesterne)

154. Scrutinierne tjener gennem bønnerne om befrielse (exorcismerne) især et åndeligt formål. Scrutinierne skal nemlig rense kandidaterne i deres tanker og følelser, befæste dem mod fristelser, afklare deres hensigter og styrke i deres beslutning, for

at de i stigende grad må knyttes til Kristus og deres kærlighed til Gud må blive stadig mere fuldkommen.

155. Det må forventes, at dåbskandidaterne bestræber sig på at nå til en dyb forståelse af Kristus og hans Kirke, det størst mulige fremskridt i selverkendelse, en ærlig samvittighedsdannelse og en sand bodsholdning.

156. Dåbskandidaterne er allerede af Kirken blevet undervist i mysteriet om Kristi forløsningsværk og sejr over synden. Selve bønnen om befrielse (exorcismen) - forestået af en præst eller diakon - styrker dem på deres åndelige vandring og bereder dem til at modtage Frelserens gaver.

157. De tre scrutinier (bodsgudstjenester) fejres for at vække ønsket om renselse og forløsning ved Kristus. Dels skal dåbskandidaterne efterhånden belæres om mysteriet om den synd, hvis nuværende og kommende følger hele verden og hvert enkelt menneske længes efter at blive befriet fra; dels skal de gennemtrænges af Kristi, Frelserens, sindelag, han som er det levende vand (jf.Evangeliet om den samaritanske kvinde), verdens lys (jf.Evangeliet om den blindfødte) og opstandelsen og livet (jf.Evangeliet om Lazarus' opvækkelse). I løbet af de tre scrutinier bør de gøre fremskridt i syndserkendelse og ønsket om frelse.

158. Scrutinierne fejres af en præst eller diakon sammen med menigheden, for at også de troende kan drage nytte af denne liturgi og tage aktivt del i bønnen for dåbskandidaterne.

159. Scrutinierne finder sted 3., 4. og 5.søndag i fasten; læsninger og vekselsange tages fra læseår A («Mattæus-året») (se Søndagslektionåret). Hvis det af pastorale grunde ikke kan lade sig gøre de pågældende søndage, kan man vælge andre søndage i fastetiden eller eventuelt egnede hverdage. Første scrutinium skal dog altid fejres med messen fra 3.søndag i fasten (den samaritanske kvinde), det andet med messen fra 4.søndag i fasten (den blindfødte) og det tredje med messen fra 5.søndag i fasten (Lazarus' opvækkelse).

1. SCRUTINIUM

160. Første scrutinium fejres 3.søndag i fasten med A-årets tekster fra missale og lektionar.

Homili

161. Ud fra bibellæsningerne forklarer celebranten i homilien meningen med dette første scrutinium i lyset dels af fastetidens liturgi dels af dåbskandidaternes åndelige vandring.

Bøn i stilhed

162. Efter homilien træder dåbskandidaterne sammen med deres faddere frem foran celebranten.

Denne opfordrer de troende til i stilhed at bønfalde om bodfærdighed, syndserkendelse og Guds børns sande frihed for dåbskandidaterne.

Dernæst henvender han sig til dåbskandidaterne og indbyder også dem til bøn i stilhed og opfordrer dem til som et synligt tegn på deres bodfærdighed at bøje deres hoveder eller at knæle. Denne opfordring afslutter han med f.eks. disse ord:

I Guds udvalgte, bøj jeres hoveder (knæ) i bøn.

Dåbskandidaterne bøjer deres hoveder (knæ) i bøn. Alle beder i stilhed. Herefter kan man eventuelt rejse sig til forbønnerne.

Forbøn for dåbskandidaterne

163. Under forbønnerne lægger hver fadder højre hånd på sin dåbskandidats skulder.

Celebrant:

Lad os bede for disse (denne) udvalgte,
som Kirken efter en lang prøvetid
nu har udtaget til dåb,
at de (han, hun)
efter at have afsluttet forberedelsen
kan møde Kristus i hans sakramenter
ved påskehøjtiden.

Forbeder:

Giv N. (og N.), at de (han, hun) må bevare dit ord
i deres (sit) sind
og få stadig dybere indsigt deri;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv dem (ham, hende) at erfare Kristus,
som er kommet for at opsøge
og frelse det fortabte;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv dem (ham, hende) med et ydmygt sind
at erkende sig selv som synder(e);
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv dem (ham, hende) ærligt at forkaste alt,
som i deres (hans, hendes) livsførelse
krænker Kristus
og står ham imod;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv dem (ham, hende), at Helligånden,
som ransager følelser og tanker,
styrker deres (hans, hendes) svaghed med sin kraft;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv dem (ham, hende),
at Helligånden må lære dem (ham, hende),
hvad der kommer fra Gud,
og hvad der er ham til behag;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv også deres (hans, hendes) familie(r)
at rette håbet mod Kristus

og i ham finde fred og hellighed;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv også os at forberede påskehøjtiden
ved at vende vort sind til Kristus
og øve kærlighedens gerninger;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv styrke til alt svagt
og genoprejsning til alt brudt,
opsøg det vildfarne og skænk det forløsning;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Man kan tilpasse celebrantens indledning og forbønnen til omstændighederne. Desuden kan man tilføje de sædvanlige forbønner for Kirken og hele verden, hvis de almindelige forbønner efter dåbskandidaternes bortsendelse udelades i messen (jf.nr.166).

Bøn om befrielse

164. Efter forbønnen siger celebranten med samlede hænder og vendt mod dåbskandidaterne:

Lad os bede.

Gud, du sendte din Søn som vor Frelser.

Disse dåbskandidater

er blevet omvendt ved hans ord

og længes derfor nu som den samaritanske kvinde
efter Helligåndens levende vand;

men de erkender tillige også,

at de holdes fast af deres egen synd og svaghed.

Bevar dem (ham, hende)

mod at nære en tom tillid til sig selv.

Lad aldrig den Ondes magt

føre dem (ham, hende) bag lyset;

men befri dem (ham, hende) fra vildfarelsens ånd,

så at de erkender,
hvad der i dem (ham, hende) er ondt,
og derved må renses i deres indre
og gøre fremskridt på frelsens vej.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Hvor det er muligt, lægger celebranten derefter i tavshed hånden på hver enkelt af dåbskandidaterne. Så rækker han hænderne ud over dem og fortsætter:

Herre Jesus,
du er den kilde, som vi tørster efter,
den lærer, som vi søger.
N. (og **N.**) ved, at for dig
kan de (han, hun) ikke fremstå uden skyld,
thi du alene er hellig.
Tillidsfuldt åbner de (han, hun)
deres (sit) sind for dig
og bekender deres (sine) synder og overtrædelser,
de åbenbare, såvel som de skjulte.
Fri dem (ham, hende) derfor i din kærlighed
fra deres svagheder,
helbred dem (ham, hende)
i deres (hans, hendes) sygdom,
sluk deres (hans, hendes) tørst
og skænk dem (ham, hende) din fred.
Du selv fik navnet Jesus: Gud frelser!
Ved dette navns kraft,
som vi påkalder i tro,
beder vi dig:
udræk selv din hånd og helbred dem (ham, hende).
Byd over ondskabens ånd,
hvem du besejrede ved din genopstandelse,
og vis dine udvalgte den vej,
de i Helligånden skal gå til Faderen
for at tilbede ham i sandhed.
Derom beder vi dig,
du som lever og råder i al evighed. **Alle:** Amen.

Efter bønnen om befrielse kan en egnet salme synges, f.eks. Sl. 6, 26, 32, 38, 39, 40, 51, 115, 130, 139 eller 142.

Bortsendelse af dåbskandidaterne

165. Celebranten sender dåbskandidaterne bort:

Gå nu med fred,
indtil næste scrutinium.
Herren være altid med jer.

Dåbskandidaterne: Og med din ånd.

Dåbskandidaterne går ud. Hvis de af tungtvejende grunde ikke sendes bort (jfr. Forord nr.19,3) men bliver sammen med menigheden, skal man drage omsorg for, at de ikke går til kommunion, selv om de er til stede under eukaristien.

[165a]. Fejres 1.scrutinium uden for messen, afsluttes gudstjenesten med en salme og bortsendelsen:

A

Hvis celebranten er præst eller diakon:

Celebrant: Herren være med jer.
Alle: Og med din ånd.
Celebrant: Den almægtige Gud,
Fader, Søn ✠ og Helligånd, velsigne jer.
Alle: Amen.
Celebrant: Gå bort med Kristi fred.
Alle: Gud ske tak og lov.

B

Hvis celebranten ikke er præst eller diakon:

Celebrant: Herren velsigne os
og værne os mod alt ondt
og føre os til det evige liv.
Alle: Amen.
Eller: Den almægtige og barmhjertige Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
velsigne og bevare os.
Alle: Amen.
Celebrant: Gå bort med Kristi fred.
Alle: Gud ske tak og lov.

EUKARISTIEN

166. Hvis eukaristien fejres, går dåbskandidaterne nu ud. Herefter følger umiddelbart menighedens forbønner for Kirkens og hele verdens anliggender.

Efter forbønnerne følger trosbekendelsen, hvis reglerne kræver det, og frembæringen af gaverne. Dog kan man af pastorale grunde udelade forbønnerne og trosbekendelsen. I den eukaristiske bøn bedes bønnerne for dåbskandidaterne og fadderne.

1. eukaristiske bøn:

Ihukommelsen af de levende:

Ihukom, Herre,
dine tjenere og tjenerinder N. og N.,
som vil støtte og lede dine udvalgte
frem til modtagelsen af dåbens nåde.
Ihukom også alle, som er her til stede.
Du kender deres tro og ser deres gudsfrygt.
De frembærer dette lovprisningsoffer
for sig selv og deres kære,
for deres sjæls forløsning,
deres håb om frelse og velfærd,
og de frembærer deres bøn til dig,
du evige, levende og sande Gud.

Dette er det offer...:

Dette er det offer,
som vi beder dig, Herre, tage imod i nåde.
Vi frembærer det for dine tjenere og tjenerinder,
som du nådigt har udvalgt
og kaldet til det evige liv
ved at skænke dem del i dåbens hellige gave.
(Ved Kristus, vor Herre. Amen).

2.SCRUTINIUM

167. 2.scrutinium fejres 4.søndag i fasten med A-årets tekster fra missale og lektionar.

Homili

168. Ud fra bibellæsningerne forklarer celebranten i homilien meningen med dette andet scrutinium i lyset dels af fastetidens liturgi, dels af dåbskandidaternes åndelige vandring.

Bøn i stilhed

169. Efter homilien træder dåbskandidaterne sammen med deres faddere frem foran celebranten.

Denne opfordrer de troende til i stilhed at bønfalde om bodfærdighed, syndserkendelse og Guds børns sande frihed for dåbskandidaterne.

Dernæst henvender han sig til dåbskandidaterne og indbyder også dem til bøn i stilhed og opfordrer dem til som et synligt tegn på deres bodfærdighed at bøje deres hoveder eller at knæle. Denne opfordring afslutter han med f.eks. disse ord:

I Guds udvalgte, bøj jeres hoveder (knæ) i bøn.

Dåbskandidaterne bøjer deres hoveder (knæ) i bøn. Alle beder i stilhed. Herefter kan man eventuelt rejse sig til forbønnerne.

Forbøn for dåbskandidaterne

163. Under forbønnerne lægger hver fadder højre hånd på sin dåbskandidats skulder.

Celebrant:

Lad os bede for disse Guds udvalgte,
at de i ham må forblive hellige,
og at de med overbevisende kraft
må vidne om Jesu Evangelium.

Forbeder:

Giv, at N. (og N.) må opnå og for evigt bevare
sindets og hjertets frihed
i troskab mod Kristus, din åbenbarede sandhed;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv, at de (han, hun) må vælge korsets dårskab
fremfor verdens visdom
og søge deres (sin) ære og herlighed i Gud alene;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv, at de (han, hun) må befries
ved Helligåndens kraft,
så at frygt må vendes til tillid;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv, at de (han, hun) må lade sig lede
af din hellige Ånd,
så at de (han, hun) stræber efter alt,
som er ret og helligt;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv, at alle, som forfølges for Kristi navns skyld,
må finde styrke i ham;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv, at de familier og folkeslag,
som hindres i at antage kristen tro,
må få friheden til at tro på Evangeliet;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv os, som er i verden, men ikke af verden,
at vi må forblive trofaste
imod ånden i Jesu Evangelium;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv hele verden, som du elsker, Fader,
at nå frem til den fulde åndelige frihed i Kirken;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Man kan tilpasse celebrantens indledning og forbønerne til omstændighederne. Desuden kan man tilføje de sædvanlige forbønner for Kirken og hele verden, hvis de almindelige forbønner efter dåbskandidaternes bortsendelse udelades i messen (jf. nr.173).

Bøn om befrielse

171. Efter forbønnen siger celebranten med samlede hænder og vendt mod dåbskandidaterne:

Lad os bede.

Kærlige Fader,
du gav den blindfødte troen på din Søn
og førte ham ved denne tro frem til dit Riges lys.
Befri disse dine (denne din) udvalgte
fra de vildfarelser,
som holder dem (ham, hende) fast
og gør dem (ham, hende) blind(e).
Lad din sandhed
blive deres (hans, hendes) grundvold
og gør dem (ham, hende) for evigt til lysets børn.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Hvor det er muligt, lægger celebranten derefter i tavshed hånden på hver enkelt af dåbskandidaterne. Så rækker han hænderne ud over og fortsætter:

Herre Jesus, du er det sande lys,
som oplyser hvert menneske.
Udfri ved din sandheds Ånd
alle, som træller under løgnens fader.
Du har udvalgt N. (og N.)
til at modtage dine sakramenter:
lad dem (ham, hende) glædes over dit lys
ligesom den blindfødte,
hvem du dengang gengav synet,
og opvæk i dem (ham, hende) den gode vilje,
så at de (han, hun) må blive
urokkelige og uforfærdede vidner om troen.
Derom beder vi dig,
du som lever og råder i al evighed.

Alle: Amen.

Efter bønningen om befrielse kan en egnet salme synges, f.eks. Sl. 6, 26, 32, 38, 39, 40, 51, 115, 130, 139 eller 142.

Bortsendelse af dåbskandidaterne

172. Celebranten sender dåbskandidaterne bort:

Gå nu med fred,
indtil næste scrutinium.
Herren være altid med jer.

Dåbskandidaterne: Og med din ånd.

Dåbskandidaterne går ud. Hvis de af tungtvejende grunde ikke sendes bort (jfr. Forord nr. 19,3), bliver sammen med menigheden, skal man drage omsorg for, at de ikke går til kommunion, selv om de er til stede under eukaristien.

[172a]. Fejres 2.scrutinium uden for messen, afsluttes gudstjenesten med en salme og bortsendelsen:

A

Hvis celebranten er præst eller diakon:

Celebrant: Herren være med jer.
Alle: Og med din ånd.
Celebrant: Den almægtige Gud,
Fader, Søn ✠ og Helligånd, velsigne jer.
Alle: Amen.
Celebrant: Gå bort med Kristi fred.
Alle: Gud ske tak og lov.

B

Hvis celebranten ikke er præst eller diakon:

Celebrant: Herren velsigne os
og værne os mod alt ondt
og føre os til det evige liv.
Alle: Amen.
Eller: Den almægtige og barmhjertige Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
velsigne og bevare os.
Alle: Amen.
Celebrant: Gå bort med Kristi fred.
Alle: Gud ske tak og lov.

EUKARISTIEN

173. Hvis eukaristien fejres går dåbskandidaterne nu ud. Herefter følger umiddelbart menighedens forbønner for Kirkens og hele verdens anliggender.

Efter forbønnerne følger trosbekendelsen, hvis reglerne kræver det, og frembæringen af gaverne. Dog kan man af pastorale grunde udelade forbønnerne og trosbekendelsen. I den eukaristiske bøn bedes bønnerne for dåbskandidaterne og fadderne.

1. eukaristiske bøn:

Ihukommelsen af de levende:

Ihukom, Herre,
dine tjenere og tjenerinder, N. (og N.),
som vil støtte og lede dine udvalgte
frem til modtagelsen af dåbens nåde.
Ihukom også alle, som er her til stede.
Du kender deres tro og ser deres gudsfrygt.
De frembærer dette lovprisningsoffer
for sig selv og deres kære,
for deres sjæls forløsning,
deres håb om frelse og velfærd,
og de frembærer deres bøn til dig,
du evige, levende og sande Gud.

Dette er det offer...:

Dette er det offer,
som vi beder dig, Herre, tage imod i nåde.
Vi frembærer det for dine tjenere og tjenerinder,
at du vil værdiges at tælle dem
blandt dine udvalgte
og kalde dem til det evige liv
og til at få del i din nåde.
(Ved Kristus, vor Herre. Amen).

3.SCRUTINIUM

174. 3.scrutinium fejres 5.søndag i fasten med A-årets tekster fra missale og lektionar.

Homili

175. Ud fra bibellæsningerne forklarer celebranten i homilien meningen med dette tredje scrutinium i lyset dels af fastetidens liturgi dels af dåbskandidaternes åndelige vandring.

Bøn i stilhed

176. Efter homilien træder dåbskandidaterne sammen med deres faddere frem foran celebranten.

Denne opfordrer de troende til i stilhed at bønfalde om bodfærdighed, syndserkendelse og Guds børns sande frihed for dåbskandidaterne.

Dernæst henvender han sig til dåbskandidaterne og indbyder også dem til bøn i stilhed og opfordrer dem til som et synligt tegn på deres bodfærdighed at bøje deres hoveder eller at knæle. Denne opfordring afslutter han med f.eks. disse ord:

I Guds udvalgte, bøj jeres hoveder (knæ) i bøn.

Dåbskandidaterne bøjer deres hoveder (knæ) i bøn. Alle beder i stilhed. Herefter kan man eventuelt rejse sig til forbønerne.

Forbøn for dåbskandidaterne

177. Under forbønerne lægger hver fadder højre hånd på sin dåbskandidats skulder.

Celebrant:

Gud har udvalgt N. (og N.) til at tjene ham.

Lad os bede om, at de (han, hun)

må blive ét med Kristus

i hans død og genopstandelse

og ved sakramenternes nåde

må overvinde dødens bitterhed.

Forbeder:

Giv, at de (han, hun) ved troen

styrkes mod alle verdens vildfarelser;

derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv, at de (han, hun) altid må takke dig for,

at du har revet dem (ham, hende)

ud af uvidenheden og kaldet dem (ham, hende)

til at vandre ad frelsens vej i et evigt håb;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv, at de katekumener,
som har måttet lide martyrdøden for Kristus,
ved deres forbillede og bøn
må vække og styrke håbet hos **N.** (og **N.**)
om det evige liv;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv, at alle troende må afsky synden,
som nedbryder gudslivet i dem;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv, at alle sørgende og efterladte
må finde trøst i Kristus;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv, at den kommende påskehøjtid
må styrke os alle i håbet om,
at vi skal genopstå med Kristus;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Forbeder:

Giv, at en øget tro og næstekærlighed
må blive livgivende for den verden,
du skabte ud af din godhed;
derom beder vi dig, Herre.

Alle: Vær os nådig, hør vor bøn.

Man kan tilpasse celebrantens indledning og forbønnerne til omstændighederne. Desuden kan man tilføje de sædvanlige forbønner for Kirken og hele verden, hvis de almindelige forbønner efter dåbskandidaternes bortsendelse udelades i messen (jf. nr.180).

Bøn om befrielse

178. Efter forbønnen siger celebranten med samlede hænder og vendt mod dåbskandidaterne:

Lad os bede.

Herre, du er det evige livs Fader
og Gud ikke for døde, men for levende;
du sendte din Søn som livets budbringer
for ved ham at rive menneskene ud af dødens greb
og føre dem (ham, hende) frem til genopstandelsen.
Vi beder dig for disse dine (denne din) udvalgte:
befri dem (ham, hende)
fra den Ondes dødbringende magt,
og giv dem (ham, hende) således
at kunne modtage det nye liv
fra din genopstandne Kristus
og bære vidnesbyrd om ham.
Han som lever og råder i al evighed.

Alle: Amen.

Hvor det er muligt, lægger celebranten derefter i tavshed hånden på hver enkelt af dåbskandidaterne. Så rækker han hænderne ud over dem og fortsætter:

Herre Jesus, du opvakte Lazarus fra de døde
som et tegn på, at du var kommet,
for at mennesket skulle have livet i overflod.

N. (og N.) ønsker inderligt dette liv
gennem dine sakramenter:
udfri dem (ham, hende) af dødens magt,
løs dem (ham, hende) fra ondskabens ånd
og giv dem (ham, hende)
ved din levendegørende Ånd
troen, håbet og kærligheden,
så at de (han, hun) gennem et liv med dig
må få del i din herlighedsfulde genopstandelse.
Du som lever og råder i al evighed.

Alle: Amen.

Efter bønnen om befrielse kan en egnet salme synges, f.eks. Sl. 6, 26, 32, 38, 39, 40, 51, 115, 130, 139 eller 142.

Bortsendelse af dåbskandidaterne

179. Celebranten sender dåbskandidaterne bort:

Gå nu med fred.

Herren være altid med jer.

Kandidaterne: Og med din ånd.

Dåbskandidaterne går ud. Hvis de af tungtvejende grunde ikke sendes bort (jfr. Forord nr.19,3), men bliver sammen med menigheden, skal man drage omsorg for, at de ikke går til kommunion, selv om de er til stede under eukaristien.

[179a]. Fejres 3.scrutinium uden for messen, afsluttes gudstjenesten med en salme og bortsendelsen:

A

Hvis celebranten er præst eller diakon:

Celebrant: Herren være med jer.

Alle: Og med din ånd.

Celebrant: Den almægtige Gud,
Fader, Søn ✠ og Helligånd, velsigne jer.

Alle: Amen.

Celebrant: Gå bort med Kristi fred.

Alle: Gud ske tak og lov.

B

Hvis celebranten ikke er præst eller diakon:

Celebrant: Herren velsigne os
og værne os mod alt ondt
og føre os til det evige liv.

Alle: Amen.

Eller: Den almægtige og barmhjertige Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
velsigne og bevare os.

Alle: Amen.

Celebrant: Gå bort med Kristi fred.

Alle: Gud ske tak og lov.

EUKARISTIEN

180. Hvis eukaristien fejres, går dåbskandidaterne ud nu. Herefter følger umiddelbart Menighedens Forbønner for Kirkens og hele verdens anliggender.

Efter forbønnen følger trosbekendelsen, hvis reglerne kræver det, og frembæringen af gaverne. Dog kan man af pastorale grunde udelade forbønnen og trosbekendelsen. I den eukaristiske bøn bedes bønnerne for dåbskandidaterne og fadderne.

1. eukaristiske bøn:

Ihukommelsen af de levende:

Ihukom, Herre,
dine tjenere og tjenerinder, N. (og N.),
som vil støtte og lede dine udvalgte
frem til modtagelsen af dåbens nåde.
Ihukom også alle, som er her til stede.
Du kender deres tro og ser deres gudsfrygt.
De frembærer dette lovprisningsoffer
for sig selv og deres kære,
for deres sjæls forløsning,
deres håb om frelse og velfærd,
og de frembærer deres bøn til dig,
du evige, levende og sande Gud.

Dette er det offer...:

Dette er det offer,
som vi beder dig, Herre, tage imod i nåde.
Vi frembærer det for dine tjenere og tjenerinder,
at du vil værdiges at tælle dem
blandt dine udvalgte
og kalde dem til det evige liv
og til at få del i din nåde.
(Ved Kristus, vor Herre. Amen).

II.

OVERLEVERINGEN AF TROSBEKENDELSEN OG HERRENS BØN

181. Hvis overleveringen af trosbekendelsen og Herrens bøn ikke allerede er sket (jf.nr.125-126), finder dette sted efter scrutinerne. Efter at undervisningen er afsluttet eller har været i gang i en rimelig tid, betror Kirken hermed dåbskandidaterne de formuleringer, som fra gammel tid gælder for at være en sammenfatning af dens tro og bøn.

182. Det er ønskeligt, at dette sker i menighedens nærvær under en hverdagsmesse efter ordets liturgi, hvor læsningerne er valgt blandt dem, som er anført i lektionaret for ritualmesser.

OVERLEVERINGEN AF TROBЕКЕНDELSEN

183. Først fejres overleveringen af trosbekendelsen, som dåbskandidaterne skal lære udenad til en senere offentlig »fremsigelse« (redditio) (nr.194-199), inden de på dåbsdagen bekender deres tro i overensstemmelse hermed.

184. Overleveringen af trosbekendelsen finder sted i ugen efter første scrutinium. Den kan eventuelt også fejres i løbet af katekumenatstiden (jf.nr.125-126).

Læsninger og homili

185. I stedet for hverdagens læsninger vælges læsninger fra lektionaret for ritualmesser, Voksnes indføring i kristendommen.

I homilien går celebranten ud fra bibellæsningerne og forklarer betydningen og vigtigheden af trosbekendelsen for dels den katekese, som er blevet givet, dels den bekendelse af troen, de skal aflægge ved dåben og bevare livet igennem.

Overlevering af trosbekendelsen

186. Efter homilien siger diakonen (eller en anden):

Lad dåbskandidaterne træde frem
og af Kirken modtage »troens målestok«.

Celebranten henvender sig til med disse eller lignende ord:

Mine kære! hør nu, hvorledes vi med ord udtrykker Kirkens tro, den tro ved hvilken I skal modtage retfærdiggørelse. Ordene er få, men bærer hele troen i dens uudgrundelige rigdom. Modtag dem beredvilligt og bevar dem.

og opfordrer derefter menigheden:

Lad os bekende vor kristne tro:

Menigheden fortsætter sammen med celebranten:

Jeg tror på Gud, den almægtige Fader,
Himlens og jordens Skaber.

Jeg tror på Jesus Kristus,
hans énbårne Søn, vor Herre,
som er undfanget ved Helligånden
og født af Jomfru Maria,

har lidt under Pontius Pilatus,
blev korsfæstet, døde og blev begravet,
nedfor til Dødsriget,
opstod på den tredje dag fra de døde,
opfor til Himlen,
sidder ved Gud, den almægtige Faders højre hånd,
hvorfra han skal komme
for at dømme de levende og de døde.

Jeg tror på Helligånden,
den hellige katolske Kirke,
de helliges samfund,
syndernes forladelse,
kødets opstandelse
og det evige liv. Amen.

Man kan eventuelt i stedet anvende den nikæno-konstantinopolitanske bekendelse:

Jeg tror på én Gud,
den almægtige Fader,
Himlens og jordens,
alle synlige og usynlige tings skaber.
Og på én Herre, Jesus Kristus,
Guds énbårne Søn,
som er født af Faderen forud for alle tider,
Gud af Gud,
lys af lys,
sand Gud af sand Gud,
født, ikke skabt,
af samme væsen som Faderen;
ved ham er alting skabt;
som for os mennesker
og for vor frelses skyld
er nedsteget fra Himlen

Under de følgende ord indtil og er blevet menneske bøjer alle sig.
og har påtaget sig kød ved Helligånden
af Jomfru Maria
og er blevet menneske;

han blev også korsfæstet for os
under Pontius Pilatus,
har lidt og blev begravet,
opstod på den tredje dag
efter Skrifterne
og opfor til Himlen;
han sidder ved Faderens højre hånd,
og han skal komme igen med herlighed
for at dømme de levende og de døde;
og på hans Rige skal der ikke være ende.
Og på Helligånden,
Herren og Levendegøreren,
som udgår fra Faderen og Sønnen,
og som tillige med Faderen og Sønnen
tilbedes og forherliges,
som har talt ved profeterne;
og én, hellig, katolsk og apostolisk Kirke;
jeg bekender én dåb til syndernes forladelse,
og jeg venter de dødes opstandelse
og livet i den kommende verden. Amen.

Bøn over dåbskandidaterne

187. Med disse eller lignende ord opfordrer celebranten herefter de troende til bøn:

Lad os bede for vore dåbskandidater,
at vor Gud og Herre vil gøre deres sind lydhørt
og lade dem se sin barmhjertighed,
for at også de ved genfødelsens bad
og efter at have modtaget syndernes forladelse
må blive en ny skabning i Kristus Jesus, vor Herre.

Alle beder i stilhed.

Celebranten rækker hænderne ud over kandidaterne og beder:

Herre, din kærlighed er evig,
og hos dig er der ikke personsanseelse,
du er lysets og sandhedens kilde.

Vi beder dig for disse dine tjenere og tjenerinder

N. (og N.) (denne din tjener, tjenerinde):

rens dem (ham, hende) for al synd
 og helliggør dem (ham, hende);
 skænk dem (ham, hende) den sande indsigt,
 det faste håb
 og den sunde lære,
 så at de (han, hun) til fulde
 kan tage imod dåbens nåde.
 Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

OVERLEVERINGEN AF HERRENS BØN

188. Også Herrens bøn overleveres til dåbskandidaterne. Den har fra Oldkirkens dage tilhørt dem, som i dåben modtager barnekårets ånd, og de siger den sammen med de andre døbte, når de som nydøbte tager del i deres første fejring af eukaristien.

198. Overleveringen af Herrens bøn finder sted i samme uge som 3.scrutinium. Den kan om ønskeligt også fejres i den egentlige katekumenatstid (jf.nr.125-126). Om nødvendigt kan den udskydes til de umiddelbart forberedende ceremonier (påskelørdag) (jf.nr.193ff).

Læsninger og sange

190. I stedet for den pågældende hverdags læsninger kan man tage de tekster, som hører til denne ceremoni, således som de anføres i Lektionaret for ritualmesser, Voksnes Indføring i Kristendommen.

191. Inden evangeliet læses op siger diakonen, eller en anden:

Lad dåbskandidaterne træde frem
 og af Kirken modtage Herrens bøn.

og celebranten henvender sig til kandidaterne med disse eller lignende ord:

Mine kære, hør, hvorledes Herren lærte sine disciple at bede:

Herefter læser diakonen eller celebranten fra Lektionaret Matt 6,9-13.

I den efterfølgende homili forklarer celebranten Herrens bøn og understreger dens betydning.

Bøn over dåbskandidaterne

192. Med disse eller lignende ord opfordrer celebranten herefter de troende til bøn:

Lad os bede for vore dåbskandidater,
 at vor Gud og Herre vil gøre deres sind lydhørt

og lade dem (ham, hende) se sin barmhjertighed, for at også de (han, hun) ved genfødselsens bad og efter at have modtaget syndernes forladelse må blive en ny skabning i Kristus Jesus, vor Herre.

Alle beder i stilhed.

Celebranten rækker hænderne ud over kandidaterne og beder:

Almægtige, evige Gud,

bestandig skænker du din Kirke nye børn.

Giv vor(e) dåbskandidat(er) større tro og indsigt,

lad dem (ham, hende) blive genfødt

af vand og Helligånd

og derved blive dine udvalgte børn

(dit udvalgte barn).

Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

DE UMIDDELBART FORBEREDENDE CEREMONIER

193. Der, hvor dåbskandidaterne kan mødes påskelørdag for ved indre samling og bøn at forberede sig til at modtage sakramenterne, kan nogle af de efterfølgende ceremonier, eller alle, anvendes efter omstændighederne.

I. FREMSIGELSEN AF TROSBEKENDELSEN

(Redditio symboli)

194. Ved denne ceremoni forberedes dåbskandidaterne til bekendelsen af den tro, på hvilken de døbes, og undervises i deres forpligtelse til at forkynde Evangeliet.

195. Har overdragelsen af trosbekendelsen (nr.183-187) ikke kunnet finde sted, udelades denne ceremoni.

Læsninger og homili

196. Gudstjenesten indledes med en egnet sang. Derefter læses fra Lektionaret for ritualmesser, Voksnes Indføring i Kristendommen en af de dér anførte tekster eller en anden egnet.

Herefter følger en kort homili.

197. Hvis man samtidig fejrer Effata-ceremonien, indledes gudstjenesten med nr.200-202.

Bøn før fremsigelsen af Trosbekendelsen

198. Med udbredte arme beder celebranten:

Herre,
vore dåbskandidater har set og indset
den frelsesplan, du i din kærlighed har fattet:
at lade hele din guddomskraft legemligt bo i Kristus.
Lad dem (ham, hende) få del i denne fylde,
med deres (sin) mund bekende den,
i troen holde fast ved den
og i deres (sin) gerning opfylde din vilje.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Fremsigelse af Trosbekendelsen

199. Herefter siger dåbskandidaterne trosbekendelsen:

Jeg tror på Gud, den almægtige Fader,
Himlens og jordens Skaber.
Jeg tror på Jesus Kristus,
hans énbårne Søn, vor Herre,
som er undfanget ved Helligånden
og født af Jomfru Maria,
har lidt under Pontius Pilatus,
blev korsfæstet, døde og blev begravet,
nedfor til Dødsriget,
opstod på den tredje dag fra de døde,
opfor til Himlen,
sidder ved Gud, den almægtige Faders højre hånd,
hvorfra han skal komme
for at dømme de levende og de døde.
Jeg tror på Helligånden,
den hellige katolske Kirke,
de helliges samfund,
syndernes forladelse,
kødets opstandelse
og det evige liv. Amen.

Hvis man ved overleveringen af Trosbekendelsen har brugt den nikæno-konstantinopolitanske bekendelse, bruges den også nu (jf.nr.186, side 94).

II. EFFATA-CEREMONIEN

(Bønnen over mund og ører)

200. Gennem sin specielle symbolik understreger denne ceremoni, at Guds nåde er nødvendig for enhver, som vil høre og bekende hans ord til frelse.

Læsning

201. Efter en passende sang læses Mark 7,31-37, som anvist i Lektionaret for ritualmesser; celebranten udlægger kort denne læsning.

Bønnen over mund og ører

202. Celebranten berører herefter med tommelfingeren begge ører og den lukkede mund på hver af dåbskandidaterne og siger:

Effata!

det betyder: luk dig op!

Vor Herre Jesus give dig

snart at modtage hans ord i dine ører

og at bekende troen til Gud Faders pris og ære.

Hvis der er mange dåbskandidater, siger celebranten hele formelen til den første kandidat; til de andre siger han blot: Effata! det betyder: luk dig op!

III. DET NYE KRISTEN-NAVN

203. Hvis dåbskandidaterne ikke allerede har valgt et nyt navn (jf.nr.88), kan de nu vælge et specifikt kristent navn eller et navn, som er gængs i den stedlige kultur, blot man kan lægge en kristen mening i det. Hvis der kun er få dåbskandidater, og intet taler imod det, kan det være tilstrækkeligt at forklare dåbskandidaten den kristne betydning af det navn, som forældrene tidligere har givet deres barn.

Læsninger

204. Efter en passende sang, kan man fra Lektionaret for ritualmesser, Voksnes Indføring i Kristendommen vælge en læsning, som celebranten kort forklarer.

Valg af kristen-navn

205. Celebranten spørger dåbskandidaten om det navn, som vedkommende eventuelt har valgt. Derefter kan han sige (jf.nr.203):

N., herefter skal du (også) hedde N.

Kandidat: Amen. (eller en anden passende tilslutning).

Undertiden er det nok at forklare den kristne betydning af det navn, som forældrene engang valgte.

IV. SALVNING MED KATEKUMENOLIE

206. Hvis bispekonferencen beslutter, at salvningen med katekumenolie skal bibeholdes, og den på grund af tidnød ikke skal gives under selve påskevigilien, kan den foretages påskelørdag. Den kan enten fejres alene eller sammen med Fremsigelsen af Trosbekendelsen, og da enten før denne som en forberedelse eller efter som en bekræftelse herpå.

Celebrant:

Kristi frelsende kraft styrke dig.
Som tegn herpå salver jeg dig
med frelsens olie i vor Herre Kristi navn,
han, som lever og råder i evighed.

Kandidaterne: Amen.

Hver enkelt dåbskandidat salves med katekumenolie på brystet eller på begge hænder eller, hvis det synes passende, også på andre legemsdele. Er der et større antal dåbskandidater, kan hjælpere træde til.

207. Celebranten anvender olie, som er indviet af biskoppen. Hvis olien af pastorale grunde skal indvies af præsten, beder han følgende bøn:

Almægtige Gud, du har villet,
at olien fra oliventræet skulle være tegn
på den guddomskraft,
som du lader dit ejendomsfolk få andel i.
Velsign ☩ denne olie!
Katekumenerne, som føres til dåben,
og som salves dermed,
meddele du styrke, guddommelig visdom
og evne til dybere indsigt i Kristi Evangelium;
gør dem beredt til at påtage sig kristenlivets møje,
da vil de
- fordi du har antaget som dine børn -
kunne opleve genfødselsens glæde
og livet i din Kirke.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Derefter siger celebranten til dåbskandidaterne:

Kristi frelsende kraft styrke dig.
Som tegn herpå salver jeg dig
med frelsens olie i vor Herre Kristi navn,
han, som lever og råder i evighed.

Kandidaterne: Amen.

Hver enkelt dåbskandidat salves med katekumenolie på brystet eller på begge hænder eller, hvis det synes passende, også på andre legemsdele. Er der et større antal dåbskandidater, kan hjælpere træde til.

TREDIE TRIN FEJRING AF DÅB, FIRMELSE OG EUKARISTI

208. Sædvanligvis fejres voksnes indførelse i kristendommen under påskevigilien. Dåb og firmelse finder sted efter dåbsvandets indvielse, som anvist i rituallet for påskevigilien, nr.44.

209. Forvaltes sakramenterne uden for det sædvanlige tidspunkt (jf. Pastoral indføring, nr.58-59), skal man drage omsorg for, at påskens karakter skinner igennem i gudstjenesten (jf. Almen pastoral indføring til dåb, firmelse og eukaristi, nr.6), som anvist i Messabogen og Lektionaret for ritualmesser, Voksnes indføring i kristendommen, Læsninger til fejring af dåb uden for påskevigilien.

FEJRING AF DÅBEN

210. Også når initiationssakramenterne fejres uden for påskehøjtiden, finder velsignelsen af dåbsvandet sted (jf. Almen pastoral indføring til dåb, firmelse og eukaristi, nr.21), hvor man ved ihukommelsen af Guds »vældige gerninger« fra verdens begyndelse og skabelsen af menneskeslægten fejrer mysteriet om Guds kærlighed; ved påkaldelsen af Helligånden og forkyndelsen af Kristi død og opstandelse understreges desuden, at Herren i dåben nyskaber mennesket, og at vi her får del i hans død og opstandelse.

211. Forsagelsen af djævelen og bekendelsen af troen udgør én ceremoni, som netop ved dåb af voksne fremstår i sin fulde betydning. Dåben er troens sakramente, hvor dåbskandidaterne knytter sig til Gud og samtidig nyskabes af ham. Forud for selverenselsen i dåben går derfor denne handling, hvorved hver enkelt dåbskandidat personligt efter forbillede fra pagten med

patriarkerne nu helt forsager synden og djævelen, således at han/hun for evigt må holde fast ved Frelserens løfte og mysteriet om Treenigheden. Ved denne bekendelse, som de aflægger over for celebranten og menigheden, giver de udtryk for deres vilje - modnet gennem katekumenatstiden - til at indgå i den Nye Pagt med Kristus. Den tro, som med Guds hjælp er overleveret af Kirken, har disse voksne taget til sig og i den døbes de.

212. Salvningen med katekumenolie, som finder sted mellem forsagelsen af djævelen og bekendelsen af troen, kan af pastore og liturgiske grunde foretages tidligere (jf. nr.206-207). I så tilfælde skal man være omhyggelig med at understrege, hvor nødvendig Guds kraft er til at bryde fortidens lænker og overvinde djævelens modstand, for at den, som skal døbes, med fasthed kan tage skridtet til at bekende troen og til usvigeligt at holde fast ved bekendelsen hele livet igennem.

Celebrantens formaning

213. Før Alle Helgens Litaniet træder dåbskandidaterne sammen med deres faddere hen til døbefonten. Her står de således, at menighedens udsyn ikke hindres. Er der mange kandidater, kan de træde frem under litaniet.

Celebranten holder i begge tilfælde følgende eller en lignende formaning til de tilstedeværende:

Kære brødre og søstre! Vi vil påkalde Gud, den almægtige Faders barmhjertighed over hans tjenere og tjenerinder (N. (og N.)), der har bedt om dåben. Gud har selv kaldet dem (ham, hende) og ført dem (ham, hende) frem til denne time. Gud skænke dem (ham, hende) lys og styrke, så at de (han, hun) med et fast forsæt kan efterfølge Kristus og bekende Kirkens tro. Måtte Gud skænke dem (ham, hende) genfødselen ved Helligånden, som vi nu vil nedkalde over dette vand.

Alle Helgens Litaniet

214. Alle Helgens Litaniet synges af to sangere. Menigheden svarer stående påskemat, i påsketiden og på søndage. Alle andre dage knæler man.

Hvis der er en længere procession til dåbskapellet, synges litaniet under processionen. I så tilfælde kaldes kandidaterne frem før processionen. Denne anføres af påskelyset, herefter følger dåbskandidaterne sammen med faddere (og pårørende), herefter følger præsten med altertjenerne.

I Alle Helgens Litaniet kan indføjes andre helgener, især den helgen, som kirken er viet til, og stedets og dåbskandidaternes værnehelgener.

Herre, forbarm dig over os.	℞ Herre, forbarm dig over os.
Kristus, forbarm dig over os.	℞ Kristus, forbarm dig over os.
Herre, forbarm dig over os.	℞ Herre, forbarm dig over os.
Hellige Maria, Guds Moder	Bed for os.
Hellige Michael	Bed for os.
Alle Guds engle	Bed for os.
Hellige Johannes Døber	Bed for os.
Hellige Josef	Bed for os.
Hellige Peter og Paulus	Bed for os.
Hellige Andreas	Bed for os.
Hellige Johannes	Bed for os.
Hellige Maria Magdalene	Bed for os.
Hellige Stefan	Bed for os.
Hellige Ignatius fra Antiochia	Bed for os.
Hellige Laurentius	Bed for os.
Hellige Perpetua og Felicitas	Bed for os.
Hellige Agnes	Bed for os.
Hellige Olav	Bed for os.
Hellige Knud Konge	Bed for os.
Hellige Knud Hertug	Bed for os.
Hellige Henrik	Bed for os.
Hellige Erik	Bed for os.
Hellige Gregor	Bed for os.
Hellige Augustin	Bed for os.
Hellige Athanasius	Bed for os.
Hellige Basilius	Bed for os.
Hellige Martin	Bed for os.
Hellige Ansgar	Bed for os.
Hellige Torlak	Bed for os.
Salige Niels Steensen	Bed for os.
Hellige Theresa af Avila	Bed for os.
Hellige Therese af Lisieux	Bed for os.
Hellige Benedikt	Bed for os.
Hellige Kjeld	Bed for os.
Hellige Vilhelm	Bed for os.

Hellige Frans og Dominikus	Bed for os.
Hellige Frans Xaver	Bed for os.
Hellige Johannes Maria Vianney	Bed for os.
Hellige Knud Konge	Bed for os.
Hellige Knud Hertug	Bed for os.
Hellige Katarina af Siena	Bed for os.
Hellige Birgitta	Bed for os.
Alle Guds helgen	Bed for os.
Vær os nådig	Udfri os, o Herre.
Frels os fra alt ondt	Udfri os, o Herre.
Frels os fra al synd	Udfri os, o Herre.
Frels os fra en evig død	Udfri os, o Herre.
Frels os, du som blev menneske	Udfri os, o Herre.
Frels os, du som døde og opstod	Udfri os, o Herre.
Frels os, du som gav os din Helligånd	Udfri os, o Herre.
Vi, som kun er syndere	Vær os nådig, hør vor bøn.
Lad ham (hende, dem), du har udvalgt dig, genfødes i dåben ved din nåde	Vær os nådig, hør vor bøn.
Jesus, den levende Guds Søn	Vær os nådig, hør vor bøn.
<i>℣</i> Kristus, hør vor bøn.	<i>℟</i> Kristus, hør vor bøn.
<i>℣</i> Kristus, bønhør os.	<i>℟</i> Kristus, bønhør os.

Dåbsvandets velsignelse

215. *Vendt mod døbefonten synger eller siger celebranten velsignelsen:*

Gud, i din usynlige almagt fuldbyrder du vidunderlige ting
ved sakramenternes synlige tegn,
og på mangfoldige måder har du beredt
vandet, som du skabte,
til at tjene som tegn på dåbens nåde;
Gud, i tidernes morgen
svævede din Ånd over vandene,
for at de allerede da skulle få kraft
til at vække helligt liv;

Gud, også i syndfloden gav du os et billede
på genfødselen ved dåben:

De samme vande, som bragte død over synderne,
førte de retfærdige frem til nyt liv;

Gud, Abrahams børn førte du tørskoet
over det Røde Hav,
for at dette folk, befriet fra Ægyptens trældom,
skulle pege frem mod det nye folk af døpte;

Gud, da din Søn blev døbt af Johannes
i Jordans vande,

blev han salvet med Helligånden;

da han hang på korset,

flød der med blodet vand af hans side;

og da han var opstået fra de døde,

bød han sine disciple:

“Gå hen og lær alle folkeslagene,

idet I døber dem

i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.”

Se derfor i kærlighed til din Kirke

og giv den adgang til dåbens kilde.

Lad dette vand ved Helligånden

modtage din Énbårne Søns nåde,

for at mennesket, skabt i dit billede,

i dåbens sakramente må renses

for al den gamle urenhed,

og oprejses til nyt liv som dit barn

af vand og Helligånd.

Celebranten kan her nedsænke påskelyset i vandet én eller tre gange.

Vi beder dig, Herre,

lad ved din Søn

Helligåndens kraft komme over dette vand,

og medens han holder lyset i vandet, fortsætter han:

for at alle,

som begravnes med Kristus ved dåben til døden,

også må opstå med ham til et helt nyt liv.

Ved Kristus, vor Herre. *℞* Amen.

[216.] I påsketiden må takke- og bønselementet ikke mangle under dåben, selv om man allerede har indviet vand fra påskevigilien. Man kan da bruge følgende lovprisning med den passende afslutningsvariant.

Celebrant:

Barmhjertige Fader!

Ved dåbens vand lod du det nye liv bryde frem
i din børn.

Alle: Vi lover og priser og takker dig!

Celebrant:

Ved vand og Helligånd gør du alle døbte
til et folk, forenet i din Søn Jesus Kristus.

Alle: Vi lover og priser og takker dig!

Celebrant:

Du udgyder din kærligheds Ånd i vore hjerter
og skænker os derved frihed og fred.

Alle: Vi lover og priser og takker dig!

Celebrant:

Du kalder de døbte til
glade at forkynde Kristi Evangelium
for alle jordens folk.

Alle: Vi lover og priser og takker dig!

A

Er dåbsvandet ikke indviet, fortsætter celebranten:

Velsign ☩ dette vand, som N. (og N.) skal døbes med.
Du har kaldet ham (hende, dem) til genfødelsens bad,
for at han (hun, de) må have det evige liv.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

B

Er dåbsvandet allerede indviet, f.eks. påskemat, fortsætter celebranten:

Herre, du har kaldet N. (og N.) til dåben,
for at han (hun, de) må have evigt liv.
Skænk ham (hende, dem) nu
ved dette indviede vands mysterium

den åndelige genfødsel.

Ved Kristus, vor Herre. **Alle:** Amen.

Forsagelsen

217. Efter dåbsvandets velsignelse spørger celebranten dåbskandidaterne under ét:

A

Forsager du djævelen
og alle hans gerninger
og alt hans væsen?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Eller:

B

Celebrant:

Forsager du djævelen?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Og alle hans gerninger?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Og alt hans væsen?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Eller:

C

Celebrant:

Forsager du synden
for at leve i Guds børns frihed?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Forsager du ondskabens fristelser,
for at synden ikke skal få magt over dig?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Forsager du djævelen,
som er løgnens fader og mørkets fyrste?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Hvis celebranten skønner det muligt, kan han, efter at han hos fadderne har fået navnene at vide, spørge hver enkelt dåbskandidat. Han kan her frit vælge mellem de foreslåede formler.

Udover disse formler kan bispekonferencen om nødvendigt påbyde andre, især hvor det er nødvendigt at kandidaterne afsværges overtro, spådom og magi (jf.nr.80).

Salvning med katekumenolie

218. Hvis salvningen med katekumenolie ikke har fundet sted under de umiddelbart forberedende ceremonier (nr. 206-207), siger celebranten:

Kristi frelsende kraft styrke dig.
Som tegn herpå salver jeg dig
med frelsens olie i vor Herre Kristi navn,
han, som lever og råder i evighed.

Kandidat: Amen.

Hver enkelt dåbskandidat salves med katekumenolie på brystet eller på begge hænder eller, hvis det synes passende, også på andre legemsdele. Er der et større antal dåbskandidater, kan hjælpere træde til.

Denne salvning kan efter bispekonferencens afgørelse udelades.

Bekendelse af troen

219. Celebranten spørger derefter hver enkelt dåbskandidat (efter om nødvendigt igen at have fået navnet at vide af fadderne):

N., tror du på Gud, den almægtige Fader,
Himlens og jordens Skaber?

Kandidat: Ja, jeg tror.

Celebrant:

Tror du på Jesus Kristus,
hans énbårne Søn, vor Herre,
som er født af Jomfru Maria,
som har lidt og er blevet begravet,
som opstod fra de døde
og sidder ved Faderens højre?

Kandidat: Ja, jeg tror.

Celebrant:

Tror du på Helligånden,
den hellige katolske Kirke,
de helliges samfund,

syndernes forladelse,
kødets opstandelse og det evige liv?

Kandidat: Ja, jeg tror.

Hver enkelt kandidat døbes straks efter at have bekendt troen.

Er der mange dåbskandidater, kan bekendelsen af troen aflægges af alle på én gang, eller man kan lade dem gøre det gruppevis.

DÅBEN

220-221. Dåben kan foregå enten ved neddykning af hele kroppen eller blot hovedet (A) eller ved overøsning (B).

Man skal drage omsorg for, at en neddykningsdåb foregår på sømmelig vis.

A: DÅB VED NEDDYKNING

Celebranten lægger sin hånd på dåbskandidaten og neddykker denne, eller blot dennes hoved, tre gange og døber ham i den hellige Treenigheds navn.

Under handlingen berører fadderens hånd dåbskandidaten.

Celebrant:

N., jeg døber dig i Faderens	1. neddykning
og Sønnens	2. neddykning
og Helligåndens navn.	3. neddykning

Efter dåben kan der synges et passende vers.

B: DÅB VED OVERØSNING

Celebranten tager dåbsvand fra døbefonten og øser det tre gange over dåbskandidatens bøjede hoved og døber ham i den hellige Treenigheds navn.

Under handlingen lægger fadderens hånd på dåbskandidatens skulder.

Celebrant:

N., jeg døber dig i Faderens	1. overøsning
og Sønnens	2. overøsning
og Helligåndens navn.	3. overøsning

Efter dåben kan der synges et passende vers.

222. Er der et større antal dåbskandidater, og er der flere præster eller diakoner til stede, kan hver af dem døbe nogle af kandidaterne. Dåbsformlen siges over hver enkelt samtidig med neddykningen eller overøsningen.

Under dåbshandlingen bør menigheden synge. Der kan også læses læsninger, eller iagttages meditatív stilhed.

UDDYBENDE RITER

223. Efter dåben følger umiddelbart de uddybende riter (salvning med krisam (nr.224) (som dog kun foretages, hvis firmelsen af en særlig grund udelades), overrækkelse af dåbsklædningen (nr.225) og overrækkelse af dåbslyset (nr.226). Herefter følger firmelsen (nr.227-231).

Salvning med krisam

[224]. Hvis firmelsen af en særlig grund ikke meddeles i tilknytning til dåben, salver celebranten efter dåbshandlingen de nydøbte med krisam.

Celebrant:

Den almægtige Gud,
vor Herres Jesu Kristi Fader,
har genfødt jer af vand og Helligånd
og skænket jer tilgivelse af alle jeres synder.
Han salver jer med frelsens krisam,
for at I, som nu er indlemmet i Guds folk,
må have evigt fællesskab med Kristus,
vor Ypperstepræst, Profet og Konge.

Den nydøbte: Amen.

Derpå salver celebranten uden ord den nydøbte på issen med krisam.

Hvis der er et større antal nydøbte, og der er flere præster eller diakoner til stede, kan hver af dem salve nogle af de nydøbte med krisam.

Overrækkelse af dåbsklædning

225. Celebranten siger:

N. (og N.), du (I) er nu blevet en ny skabning
og har iført dig (jer) Kristus.

Modtag derfor den hvide klædning.

Måtte du (I) bære den uplettet

for vor Herres Jesu Kristi domstol,

så at du (I) kan opnå det evige liv. **De nydøbte:** Amen.

Ved ordene Modtag derfor den hvide klædning **ifører fadderne de(n) nydøbte den hvide klædning.**

Kun hvis specielle forhold, f.eks. etniske, taler for det, kan klædningen have en anden farve.

Denne ritus kan eventuelt udelades.

Overrækkelse af dåbslys

226. Celebranten tager påskelyset i hænderne eller berører det og siger:

Kære faddere!

overræk nu lyset til jeres gudbarn.

Fadderne går frem og tænder dåbslysene ved påskelyset og overrækker dem til de nydøbte.

Herefter siger celebranten til de nydøbte:

Du (I) er nu blevet lys i Kristus:

Gå gennem livet som lysets barn (børn),

vær udholdende i troen,

så at du (I) i den himmelske helligdom

sammen med alle helgener

kan ile Herren i møde,

når han kommer.

De nydøbte: Amen.

FEJRING AF FIRMELSEN

227. Mellem dåben og firmelsen kan menigheden eventuelt synge en passende salme.

Firmelsen kan alt efter de lokale forhold finde sted enten i koret eller i dåbskapellet.

228. Hvis biskoppen selv har foretaget dåben, bør han også meddele firmelsen.

Hvis biskoppen ikke er til stede, kan firmelsen meddeles af den præst, som har foretaget dåben.

Hvis der er et større antal nydøbte, kan celebranten lade sig hjælpe af andre præster, der er blevet udpeget hertil (jf. nr.46).

229. Celebranten henvender sig kort til de nydøbte med disse eller lignende ord:

N. (og N.), du (I) er nu blevet genfødt i Kristus

og er blevet lem(mer) på Kristi legeme

og medlem(mer) af hans præstelige folk.

Tilbage står nu, at du (I) skal salves med Helligånden, som er udgydt over os:

den Helligånd, som Herren sendte

over apostlene på pinsedagen,

og som af dem og deres efterfølgere gives til de døbte.

Derfor skal også du (I) modtage

Helligåndens kraft, som blev os lovet,

og når du (I) således er blevet
 endnu mere ligedannet med Kristus,
 skal du (I) ved denne kraft
 aflægge vidnesbyrd om Herrens lidelse og opstandelse
 og blive et virksomt medlem
 (virksomme medlemmer)
 af Kirken
 og derved opbygge Kristi Legeme i tro og kærlighed.

Celebranten (omgivet af de præster, som eventuelt skal hjælpe ham med fir-
 melsen) siger stående og med samlede hænder til menigheden:

Kære kristne! Lad os bede for disse (denne) nydøbte,
 at Gud, den almægtige Fader,
 nådigt over dem (ham, hende) vil udgyde Helligånden,
 som skal styrke dem (ham, hende) med sine rige gaver
 og ved sin salvelse ligedanne dem (ham, hende)
 med Kristus, Guds Søn.

Og alle beder et øjeblik i stilhed.

230. Celebranten (og hans medhjælper) rækker hænderne ud over firmanderne.
 Celebranten alene beder:

Almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader,
 du har genfødt denne din tjener(inde)
 (disse dine tjenere og tjenerinder)
 af vand og Helligånd
 og befriet dem (ham, hende) fra synden.
 Vi beder dig,
 send Helligånden, Talsmanden til dem (ham, hende) ,
 giv dem (ham, hende) visdoms og forstands Ånd,
 råds og styrkes Ånd,
 kundskabs og fromheds Ånd
 og opfyld dem (ham, hende) med gudsfrygts Ånd.
 Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

231. Celebranten får rakt den hellige krisam. Firmanderne træder enkeltvis
 hen til ham. Celebranten kan dog også gå til den enkelte firmand. Fadderens
 lægger højre hånd på firmandens skulder og meddeler celebranten firmandens
 dåbsnavn, (eller firmanden nævner det selv).

Celebranten dypper højre hånds tommelfinger i krisam, lægger hånden på firmandens hoved og tegner samtidig med tommelfingeren et kors på firmandens pande, idet han siger:

N., vær besejlet med Helligånden, Guds gave.

Den firmede: Amen.

Celebranten: Fred være med dig.

Den firmede: Og med din ånd.

Hvis celebranten får hjælp af andre præster til firmelsen, overrækkes alle krisambeholderne til dem af biskoppen, hvis han er til stede.

Firmanderne træder enkeltvis hen til celebranten eller en af de andre præster; celebranten og de andre præster kan også om nødvendigt gå hen til hver enkelt firmand, som firmes som ovenfor beskrevet.

Under firmelsen kan en passende salme synges.

FEJRING AF EUKARISTIEN

232. Påskenatsmessen fortsætter med eventuel trosbekræftelse og fornyelse af dåbsløfterne.

Uden for påskenatten bortfalder trosbekendelsen.

Menighedens forbønner, som de nydøbte for første gang deltager i, følger herefter.

De nydøbte er med til at bære brød og vin frem.

233. Særlige tilføjelser til de eukaristiske bønner:

Bedes 1.eukaristiske bøn (Canon Romanus), siges den særlige ihukommelse af de levende:

Ihukom, Herre,

dine tjenere og tjenerinder N. og N.,

som har støttet og ledt dine udvalgte frem til modtagelsen af dåbens nåde.

Ihukom også alle, som er her til stede.

Du kender deres tro og ser deres gudsfrygt.

De frembærer dette lovprisningsoffer

for sig selv og deres kære,

for deres sjæls forløsning,

deres håb om frelse og velfærd,

og de frembærer deres bøn til dig,

du evige, levende og sande Gud.

I de eukaristiske bønner, ihukommes de nydøbte således:

1. eukaristiske bøn:

Dette er det offer,
som vi, dine tjenere,
og hele dit hellige folk frembærer for dig.
Tag imod det i nåde -
særlig for dem,
som du har genfødt af vand og Helligånd
og givet syndernes forladelse,
for at de kan tilhøre dig
i Kristus Jesus, vor Herre.
Og byd, at deres navne
må være indskrevet i livets bog.
(Ved Kristus, vor Herre. Amen.)

2. eukaristiske bøn:

Se også nådigt til disse nydøbte,
som i dag er blevet optaget i din hellige Kirke
ved dåben (og firmelsen),
og giv dem kraft
til at følge din Søn Jesus Kristus
af hele deres hjerte og med et villigt sind.

3. eukaristiske bøn:

Herre, lad dette forsoningsoffer
blive til fred og frelse for verden.
Våg over din Kirke på dens pilgrimsgang på jorden.
Styrk den i tro og kærlighed
i fællesskab med din tjener, vor pave N.,
vor biskop N., alle biskopper,
alle præster og diakoner,
ja hele dit ejendomsfolk.
Styrk i tro og kærlighed dine tjenere og tjenerinder,
som i dag er blevet optaget i din menighed
ved genfødelsens bad (og Helligåndens gave).
Giv dem din nåde,
så det nye liv kan vokse og modnes i dem.
Kærlige Fader, vi beder dig:
Foren dine børn, som er spredt over hele jorden.

4. eukaristiske bøn:

Så tænk da, Herre, på alle dem,
som vi frembærer dette offer for:
din tjener, vor pave **N.**, vor biskop **N.**
og alle din Kirkes biskopper og præster og diakoner,
dem, som her frembærer offeret,
de nydøbte, som du i dag har genfødt
af vand og Helligånd,
hele dit folk på jorden
og alle, som søger dig af oprigtigt hjerte.

234. Det er vigtigt, at de nydøbte modtager kommunionen under begge skikkelser sammen med deres faddere, pårørende og kateket(er).

Før kommunionen, d.v.s. før Se det Guds Lam... kan celebranten kort forklare dybden i dette mysterium, som er højdepunktet i indføringen i kristendommen og midtpunktet i hele det kristne liv.

INDLEVELSENS OG FORDYBELSENS TID**MYSTAGOGIEN**

235. For at styrke de nydøbtes første skridt, er det ønskeligt, at de i alle forhold opmærksomt og varmt støttes af menigheden, fadderne og sjælesørgerne. Man bør således være meget omhyggelig med, at de med glæde og fuldtud finder deres plads i menigheden.

236. I hele påsketiden bør de nydøbte om søndagen have særlige pladser blandt de troende. Alle nydøbte bør tilstræbe at deltage i messerne sammen med deres faddere. I prædikenen og eventuelt forbønnerne skal der tages hensyn til dem.

237. Indlevelsestiden afsluttes omkring pinse med en særlig fest, som indledes med gudstjeneste.

238. På årsdagen for deres dåb er det ønskeligt, at de nydøbte igen samles for at takke Gud, for gensidigt at drage nytte af hinandens åndelige indsigt og for at samle nye kræfter.

239. Biskoppen bør bestræbe sig på at udvikle den pastorale kontakt med de nye medlemmer af hans kirke. Derfor skal han om muligt i det mindste én gang om året samles med årets nydøbte

for at fejre eukaristien. Dette er vigtigt, især hvis han ikke selv har kunnet forestå deres indføring i kristendommen. Ved denne messe kan de nydøbte modtage kommunionen under begge skikkelser.

Kapitel II
Voksnes indføring
i kristendommen

FORENKLET FORM

KAPITEL II

VOKSNES

INDFØRING I KRISTENDOMMEN

FORENKLET FORM

FORORD

240. Under ganske særlige omstændigheder, når dåbskandidaten ikke er i stand til at gennemgå alle trin i indføringen i kristendommen, eller når den stedlige biskop, efter en bedømmelse af oprigtigheden i kandidatens omvendelse og af vedkommendes religiøse modenhed, afgør, at den pågældende uden opsættelse kan modtage dåben, kan han i de enkelte tilfælde tillade enten, at denne forenklede ceremoni finder anvendelse under ét (nr. 6-39 (245 - 273)), eller at der foruden selve meddelelsen af sakramenterne tillige gøres brug af den ene eller anden ceremoni fra katekumenatets første periode (fra optagelsen i katekumenatet indtil indskrivningen til dåb) eller anden periode (lutrings- og illuminationstiden) (nr.40-43 (274-277)).

241. Kandidaten vælger selv sin fadder (jf. Pastoralt forord, nr. 43) og skal også flere gange have været i forbindelse med den lokale menighed (jf. Pastoralt forord, nr. 12 & 19,2). Inden kandidaten døbes, skal han undervises og forberedes over et passende tidsrum, således at hans bevæggrunde for at bede om dåben kan lutres og hans omvendelse og tro modnes.

242. I ceremonien sker præsentationen og modtagelsen af dåbskandidaten. Samtidig giver denne udtryk for sin klare og faste vilje til at blive kristen, og Kirken giver sit samtykke hertil.

Efter ordets liturgi fejres alle tre initiationssakramenter.

243. Normalt fejres handlingen under messen, og læsningerne udvælges under hensyntagen hertil. Messens øvrige tekster (indgangsvers, dagens bøn, o.s.v.) tages fra Ritualmesse for indføring i kristendommen eller en anden messe. Efter dåben og firmelsen tager den nydøbte for første gang del i fejringen af eukaristien.

244. Fejringen bør så vidt muligt finde sted om søndagen (jf. Forord, nr. 59) med den lokale menigheds aktive deltagelse.

FØRSTE TRIN KIRKENS MODTAGELSE AF DÅBSKANDIDATEN

MODTAGELSEN VED INDGANGEN

245. Iført liturgisk klædning går celebranten ud til våbenhuset eller et andet egnet sted, hvor dåbskandidaten venter sammen med fadderren. En passende salme kan i mellemtiden synges.

246. Celebranten hilser på de fremmødte og siger nogle ord til kandidaten og de tilstedeværende, hvori han giver udtryk for Kirkens glæde og taknemmelighed, og henvendt til fadderren og dåbskandidatens bekendte minder han om, hvorledes deres egne erfaringer og trosliv har hjulpet kandidaten på hans vej frem til denne dag.

247. Celebranten spørger, henvendt til kandidaten:

N., hvad ønsker du af Guds Kirke?

Kandidat: Troen.

Celebrant: Hvad skænker troen dig?

Kandidat: Det evige liv.

Celebranten kan også anvende andre ord, når han spørger kandidaten om hans forsæt; svarene kan ligeledes være friere; f.eks. efter det første spørgsmål: »Hvad ønsker du af Guds Kirke?« kan svaret være: »Kristi nåde«, »Medlemskab af Kirken«, »Det evige liv« eller et andet passende svar. Celebranten afpasser de følgende spørgsmål herefter.

248. Celebranten henvender sig atter til kandidaten med disse eller lignende ord (eventuelt afpasset efter de svar, kandidaten har givet):

Dette er det evige liv,
at du kender den eneste sande Gud
og ham, som Gud har sendt, Jesus Kristus.
Thi han, der blev oprejst fra de døde,
er af Gud Fader blevet indsat som Livets Fyrste
og alle synlige og usynlige tings Herre.
Du kan ikke i dag,
samtidig med at du beder om dåben,
bede om dette liv,
medmindre du allerede kender Kristus
og ønsker at blive hans discipel.

Derfor spørger jeg dig:

Har du allerede hørt hans ord
og bestræbt dig på at overholde hans bud,
og har du haft samfund med hans brødre og søstre
og deltaget i bønner?
Har du gjort alt dette,
som er forudsætningen for,
at du kan blive kristen?

Kandidat: Ja, det har jeg.

249. Celebranten spørger fadder(en):

Du (I) er kommet her som dåbskandidatens(ernes) fadder(e);
kan du (I) ærligt over for Gud sige,
at du (I) anser N. (og N.),
som i dag skal modtage de hellige sakramenter,
der gør ham (hende, dem) til medlem(mer) af Kirken,
for værdig(e) dertil?

Fadder(ne): Ja, det kan jeg.

Celebrant:

Du har nu aflagt vidnesbyrd for N. (og N.)
Er du (I) også rede til
i ord og gerning at støtte ham (hende, dem),
så at han (hun, de) kan tjene Kristus?

Fadder(ne): Ja, det er jeg.

250. Celebranten beder med samlede hænder:

Lad os bede.

Vi takker dig for denne din tjener(inde) (disse dine tjenere),
som du selv på mange måder
har tilskyndet til at søge dig,
og som i dag over for Kirken
har svaret på din kaldelse.

Lad ham (hende, dem) derfor opleve glæden ved,
at du opfylder det,
som du i din kærlighed har bestemt for ham (hende, dem).
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

INDGANG I KIRKEN

251. Celebranten indbyder kandidaten med disse eller lignende ord:

N. (og N.), tråd ind i Guds hus
for sammen med os at tage plads ved det bord,
hvor Guds ord gives os som føde.

Kandidaten går ind i kirken sammen med faddereren. Herunder synges en passende salme.

252. Dåbskandidaten og dennes fadder tager plads i kirken og celebranten går op i koret, hvorefter messen fortsætter med Kyrie (evt. Gloria) og dagens bøn. Fejres 1. trin under en ordets gudstjeneste, følger direkte efter indgangen i kirken læsningerne og prædikenen.

ORDETS LITURGI

253. Teksterne vælges fra Lektionaret for Ritualmesser (s.3-38); man kan også tage den pågældende søndags eller festdags tekster. Herefter følger prædikenen.

FORBØNNER OG BODSRITUS

254. Efter prædikenen stiller kandidaten sig sammen med faddereren foran celebranten. Menighedens Forbønner kan have følgende eller lignende indhold:

Celebrant:

Lad os bede for ham (hende, dem),
som nu er genstand for Guds kærlighed,
og som ønsker at modtage Kristi sakramenter.
Lad os også bede for os selv,
syndere som vi er,
at vi med et troende og bodfærdigt sind
må vandre mod Kristus i et helt nyt liv.

Forbeder:

At Herren vil forny og opildne
vor forståelse for sand bodfærdighed:
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Forbeder:

At vi, som ved dåben er døde fra synden
og frelst af Kristus,

må bære vidnesbyrd om hans nåde:
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Forbeder:

At **N.** (og **N.**), som i tillid til Guds mildhed
af hjertet angrer sine (deres) synder,
må berede sig til
at løbe Kristus vor Frelser i møde:
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Forbeder:

At han (hun, de) må efterfølge Kristus,
som borttager verdens synd,
og derved helbredes fra syndens smitte
og løses af dens lænker:
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Forbeder:

At Helligånden vil lutre ham (hende, dem)
og lede ham (hende, dem) frem til hellighed:
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Forbeder:

At han (hun, de), begravet med Kristus ved dåben,
må dø fra synden
og altid leve for Gud:
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Forbeder:

At han (hun, de), som nu træder frem for Gud Fader,
må bære megen frugt i hellighed og kærlighed:
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Forbeder:

At hele verden,
 som Faderen hengav sin elskede Søn for,
 må tro på hans kærlighed
 og omvende sig til ham:
 Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Efter forbønnen fremsiger kandidaten med bøjet hoved, eller knælende, og sammen med menigheden den almindelige syndsbeholdelse, som man dog, efter omstændighederne kan udelade.

Alle:

Jeg bekender for Gud, den Almægtige,
 og for jer, mine brødre og søstre,
 at jeg ofte har undladt det gode
 eller gjort det onde.
 Jeg har syndet i tanke, ord og gerning
 ved min skyld,
 ved min skyld,
 ved min store skyld.
 Derfor beder jeg den hellige Jomfru Maria,
 alle engle og helgener
 og jer, mine brødre og søstre,
 at bede for mig til Herren vor Gud.

BØN OM BEFRIELSE (EXORCISME)

255. Bønnen Den almægtige Gud forbarme sig udelades, og celebranten siger:

Herre, almægtige Gud,
 du sendte din énbårne Søn,
 for at skænke mennesket,
 som var slave under synden,
 Guds børns frihed.
 Vi beder dig i ydmyghed for din tjener(inde) N.,
 (dine tjenere N. og N.)
 som erkender, at han (hun, de) er en synder (syndere),
 der har ladet sig lokke af det onde i verden
 og er blevet fristet ved djævelens list.

Udfri ham (hende, dem) af mørkets magt
ved din Søns lidelse og opstandelse,
og bevar ham (hende, dem) altid ved Kristi nåde
på hans (hendes, deres) livsvej.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

SALVELSE MED KATEKUMENOLIE

256. *Celebranten fortsætter:*

Kristi frelsende kraft styrke dig.
Som tegn herpå salver jeg dig med frelsens olie
i vor Herre Kristi navn.
Han, som lever og råder i al evighed.

Alle: Amen.

Celebranten salver herefter kandidaten med katekumenolie på brystet eller på begge håndflader eller, såfremt det er passende, på andre legemsdele. Salvelsen kan efter celebrantens skøn udelades. I så fald siger han:

Kristus styrke dig med sin frelsende kraft.
Han, som lever og råder i al evighed.

Alle: Amen.

Derpå lægger celebranten sin hånd på kandidatens hoved.

[18] *Såfremt indføring i kristendommen fejres i to trin, slutter første trin her.*

Dåbskandidaten bør som hovedregel ikke overvære selve eukaristien, medmindre særlige forhold taler derfor (jfr. Forbemærkninger nr. 19, 3) og sendes derfor bort med følgende eller lignende ord:

Celebrant:

Kære N. (og N.), du (I) er nu forbundet med Kirken
og hører allerede til Kristi hus,
men har endnu ikke del i eukaristien.
Gå derfor herfra i forventningens glæde
om dåben og firmelsen,
som skal give dig (jer) adgang også til Herrens bord.
Herren være med dig (jer).

Kandidat: Og med din ånd.

Celebrant: Den almægtige Gud,
Fader, Søn ✠ og Helligånd,
velsigne dig (jer).

Kandidat: Amen.

Celebrant: Gå bort med Kristi fred.

Kandidat: Gud ske tak og lov.

Herefter fortsætter messen med (trosbekendelsen og) frembæringen af gaverne.

[19] Fejres dette første trin uden for messen, afsluttes gudstjenesten med en salme og bortsendelsen.

A

Hvis celebranten er præst eller diakon:

Celebrant: Herren være med jer.

Alle: Og med din ånd.

Celebrant: Den almægtige Gud,
Fader, Søn ✠ og Helligånd, velsigne jer.

Alle: Amen.

Celebrant: Gå bort med Kristi fred.

Alle: Gud ske tak og lov.

B

Hvis celebranten ikke er præst eller diakon:

Celebrant: Herren velsigne os
og værne os mod alt ondt
og føre os til det evige liv.

Alle: Amen.

Eller: Den almægtige og barmhjertige Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
velsigne og bevare os.

Alle: Amen.

Celebrant: Gå bort med Kristi fred.

Alle: Gud ske tak og lov.

ANDET TRIN FEJRING AF DÅB, FIRMELSE OG EUKARISTI

257a. Dåben og firmelsen finder sted efter ordets liturgi i messen. Celebranten, dåbskandidaten og fadderer går til døbefonten. Finder ceremonien sted påskevigilien, synges Alle Helgens Litaniet. Finder der en højtidelig procession sted, afsynges litaniet under denne. I så tilfælde kaldes kandidaten frem før processionen. Denne anføres af påskelyset, herefter følger dåbskandidaten sammen med fadderer, ministranterne og celebranten. På samme måde kan det foregå uden for påskevigilien.

257b. Foregår indføring i kristendommen af særlige grunde i løbet af én ceremoni, går man straks efter salvelsen med katekumenolie til døbefonten, eventuelt under afsyngelse af Alle Helgens Litaniet.

CELEBRANTENS FORMANING

257. Celebranten holder følgende eller en lignende formaning til de tilstedeværende:

Kære brødre og søstre! Vi påkalder Gud, den Almægtige Faders barmhjertighed over hans tjener(inde) **N.** (tjenere **N.** og **N.**), der har bedt om dåben. Gud har selv kaldet ham (hende, dem) og ført ham (hende, dem) frem til denne time. Gud skænke ham (hende, dem) lys og styrke, så at han (hun, de) med et fast forsæt kan efterfølge Kristus og bekende Kirkens tro. Måtte Gud skænke ham (hende, dem) genfødselen ved Helligånden, som vi nu vil nedkalde over dette vand.

ALLE HELGENS LITANIET

23. Alle Helgens Litaniet synges af to sangere. Menigheden svarer stående påskemat, i påsketiden og på søndage. Alle andre dage knæler den.

Hvis der er en længere procession til dåbskapellet, synges litaniet under processionen. I så tilfælde kaldes kandidaten frem før processionen. Denne anføres af påskelyset, herefter følger dåbskandidaten sammen med sin fadder (og sine pårørende), herefter følger præsten med altertjenerne.

I Alle Helgens Litaniet kan indføjes andre helgener, især den helgen, som kirken er viet til, og stedets og dåbskandidatens værnehelgen.

Herre, forbarm dig over os. *R.* Herre, forbarm dig over os.

Kristus, forbarm dig over os. *R.* Kristus, forbarm dig over os.

Herre, forbarm dig over os.	℞ Herre, forbarm dig over os.
Hellige Maria, Guds Moder	Bed for os.
Hellige Michael	Bed for os.
Alle Guds engle	Bed for os.
Hellige Johannes Døber	Bed for os.
Hellige Josef	Bed for os.
Hellige Peter og Paulus	Bed for os.
Hellige Andreas	Bed for os.
Hellige Johannes	Bed for os.
Hellige Maria Magdalene	Bed for os.
Hellige Stefan	Bed for os.
Hellige Ignatius fra Antiochia	Bed for os.
Hellige Laurentius	Bed for os.
Hellige Perpetua og Felicitas	Bed for os.
Hellige Agnes	Bed for os.
Hellige Olav	Bed for os.
Hellige Knud Konge	Bed for os.
Hellige Knud Hertug	Bed for os.
Hellige Henrik	Bed for os.
Hellige Erik	Bed for os.
Hellige Gregor	Bed for os.
Hellige Augustin	Bed for os.
Hellige Athanasius	Bed for os.
Hellige Basilius	Bed for os.
Hellige Martin	Bed for os.
Hellige Ansgar	Bed for os.
Hellige Torlak	Bed for os.
Salige Niels Steensen	Bed for os.
Hellige Theresa af Avila	Bed for os.
Hellige Therese af Lisieux	Bed for os.
Hellige Benedikt	Bed for os.
Hellige Kjeld	Bed for os.
Hellige Vilhelm	Bed for os.
Hellige Frans og Dominikus	Bed for os.
Hellige Frans Xaver	Bed for os.
Hellige Johannes Maria Vianney	Bed for os.

Hellige Knud Konge	Bed for os.
Hellige Knud Hertug	Bed for os.
Hellige Katarina af Siena	Bed for os.
Hellige Birgitta	Bed for os.
Alle Guds helgen	Bed for os.
Vær os nådig	Udfri os, o Herre.
Frels os fra alt ondt	Udfri os, o Herre.
Frels os fra al synd	Udfri os, o Herre.
Frels os fra en evig død	Udfri os, o Herre.
Frels os, du som blev menneske	Udfri os, o Herre.
Frels os, du som døde og opstod	Udfri os, o Herre.
Frels os, du som gav os din Helligånd	Udfri os, o Herre.
Vi, som kun er syndere	Vær os nådig, hør vor bøn.
Lad ham (hende, dem), du har udvalgt dig, genfødes i dåben ved din nåde	Vær os nådig, hør vor bøn.
Jesus, den levende Guds Søn	Vær os nådig, hør vor bøn.
<i>V</i> Kristus, hør vor bøn.	<i>R</i> Kristus, hør vor bøn.
<i>V</i> Kristus, bønør os.	<i>R</i> Kristus, bønør os.

Dåbsvandets velsignelse

258. *Vendt mod døbefonten synger eller siger celebranten velsignelsen.*

Gud, i din usynlige almagt fuldbyrder du vidunderlige ting
ved sakramenternes synlige tegn,
og på mangfoldige måder har du beredt
vandet, som du skabte,

til at tjene som tegn på dåbens nåde;

Gud, i tidernes morgen
svævede din Ånd over vandene,
for at de allerede da skulle få kraft
til at vække helligt liv;

Gud, også i syndfloden gav du os et billede
på genfødselen ved dåben:

De samme vande, som bragte død over synderne,
førte de retfærdige frem til nyt liv;

Gud, Abrahams børn førte du tørskoet
over det Røde Hav,
for at dette folk, befriet fra Ægyptens trældom,
skulle pege frem mod det nye folk af døbte;
Gud, da din Søn blev døbt af Johannes
i Jordans vande,
blev han salvet med Helligånden;
da han hang på korset,
flød der med blodet vand af hans side;
og da han var opstået fra de døde,
bød han sine disciple:
“Gå hen og lær alle folkeslagene,
idet I døber dem
i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.”
Se derfor i kærlighed til din Kirke
og giv den adgang til dåbens kilde.
Lad dette vand ved Helligånden
modtage din Énbårne Søns nåde,
for at mennesket, skabt i dit billede,
i dåbens sakramente må renses
for al den gamle urenhed,
og oprejses til nyt liv som dit barn
af vand og Helligånd.

Celebranten kan her nedsænke påskelyset i vandet én eller tre gange.

Vi beder dig, Herre,
lad ved din Søn
Helligåndens kraft komme over dette vand,
og medens han holder lyset i vandet, fortsætter han:
for at alle,
som begraves med Kristus ved dåben til døden,
også må opstå med ham til et helt nyt liv.
Ved Kristus, vor Herre.

℞ Amen.

➔ s. 133 Forsagelsen

Uden for påskenatten:

[25] Uden for påskenatten kan man i stedet for ovenstående velsignelse bruge en af følgende:

I (eller II, ➔ s. 132)

Celebrant:

Velsignet være du,
Gud den almægtige Fader,
som har skabt vandet til renselse og liv.

Alle: Velsignet være du!

Celebrant:

Velsignet være du
Gud, Faderens Énbårne Søn, Jesus Kristus,
som lod vand og blod strømme fra din side,
for at Kirken kunne fødes ved din død og din opstandelse.

Alle: Velsignet være du!

Celebrant:

Velsignet være du,
Gud Helligånd, som salvede Kristus,
da han var blevet døbt i Jordans vande,
for at vi alle kan blive døbt i dig.

Alle: Velsignet være du! (➔ A nedenfor, eller B s. 132)

A

Er dåbsvandet ikke indviet, fortsætter celebranten:

Stå os bi, Herre, alles Fader,
og helliggør det vand, du har skabt,
for at alle, der bliver døbt i det,
må renses for synd
og blive født til det nye liv som dine børn.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Celebrant:

Helliggør det vand, du har skabt,
for at alle, der bliver døbt i det
til Kristi død og opstandelse,

må blive ligedannet med din Søn.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Celebrant:

Helliggør det vand, du har skabt,
for at de, som du har udvalgt,
må genfødes ved Helligånden
og blive optaget i dit hellige folk.

Alle: Herre, hør vor bøn! ➔ s. 133 **Forsagelsen**

Eller, når dåbsvandet allerede er indviet:

B

Celebranten fortsætter:

Vi beder dig,
at du ved dette indviede vands mysterium
vil føre din tjener(inde) **N.** (dine tjenere **N.** og **N.**),
som du har kaldt til dåbens bad,
til den åndelige genfødelse,
for at han (hun, de) kan få evigt liv.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen ➔ s. 133 **Forsagelsen**

Eller:

II

Celebrant:

Barmhjertige Fader!
Ved dåbens vand lod du det nye liv bryde frem
i din børn.

Alle: Vi lover og priser og takker dig!

Celebrant:

Ved vand og Helligånd gør du alle døbte
til et folk, forenet i din Søn Jesus Kristus.

Alle: Vi lover og priser og takker dig!

Celebrant:

Du udgyder din kærligheds Ånd i vore hjerter
og skænker os derved frihed og fred.

Alle: Vi lover og priser og takker dig!

Celebrant:

Du kalder de døbte til
glade at forkynde Kristi Evangelium
for alle jordens folk.

Alle: Vi lover og priser og takker dig! (→ A, *eller* B nedenfor)

A

Er dåbsvandet ikke indviet, fortsætter celebranten:

Velsign ☩ dette vand, som N. (og N.) skal døbes med.
Du har kaldet ham (hende, dem) til genfødselsens bad,
for at han (hun, de) må have det evige liv.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen. → s. 133 Forsagelsen

Eller, når dåbsvandet allerede er indviet:

B

Celebranten fortsætter:

Herre, du har kaldet N. (og N.) til dåben,
for at han (hun, de) må have evigt liv.
Skænk ham (hende, dem) nu
ved dette indviede vands mysterium
den åndelige genfødselse.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen. → s. 133 Forsagelsen

Forsagelsen

259. Efter dåbsvandets velsignelse spørger celebranten dåbskandidaten:

A

Forsager du djævelen
og alle hans gerninger
og alt hans væsen?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Eller: B (Eller C, s. 134)

Celebrant: Forsager du djævelen?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Celebrant: Og alle hans gerninger?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Celebrant: Og alt hans væsen?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Eller: C

Celebrant:

Forsager du synden
for at leve i Guds børns frihed?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Forsager du ondskabens fristelser,
for at synden ikke skal få magt over dig?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Forsager du djævelen,
som er løgnens fader og mørkets fyrste?

Kandidat: Ja, jeg forsager.

Trosbekendelsen

260. Celebranten spørger derefter dåbskandidaten:

Tror du på Gud, den almægtige Fader,
Himlens og jordens Skaber?

Kandidat: Ja, jeg tror.

Celebrant:

Tror du på Jesus Kristus,
hans énbårne Søn, vor Herre,
som er født af Jomfru Maria,
som har lidt og er blevet begravet,
som opstod fra de døde
og sidder ved Faderens højre?

Kandidat: Ja, jeg tror.

Celebrant:

Tror du på Helligånden,

den hellige katolske Kirke,
de helliges samfund,
syndernes forladelse,
kødets opstandelse og det evige liv?

Kandidat: Ja, jeg tror.

DÅBEN

261. Dåben sker straks efter trosbekendelsen. Den kan foregå enten ved neddykning af hele kroppen eller blot hovedet (A) eller ved overøsning (B).

Man skal drage omsorg for, at en neddykningsdåb foregår på sømmelig vis.

A: DÅB VED NEDDYKNING

Celebranten lægger sin hånd på dåbskandidaten og neddykker denne, eller blot dennes hoved, tre gange og døber ham i den hellige Treenigheds navn. Under handlingen berører fadderens hånd dåbskandidaten.

Celebrant:

N., jeg døber dig i Faderens	1.neddykning
og Sønnens	2.neddykning
og Helligåndens navn.	3.neddykning

Efter dåben kan der synges et passende vers.

B: DÅB VED OVERØSNING

Celebranten tager dåbsvand fra døbefonten og øser det tre gange over dåbskandidatens bøjede hoved og døber ham i den hellige Treenigheds navn. Under handlingen lægger fadderens hånd på dåbskandidatens skulder.

Celebrant:

N., jeg døber dig i Faderens	1.overøsning
og Sønnens	2.overøsning
og Helligåndens navn.	3.overøsning

Efter dåben kan der synges et passende vers.

UDDYBENDE RITER

Salvelse med krisam

263. Hvis firmelsen af en særlig grund ikke meddeles i tilknytning til dåben, salver celebranten efter dåbshandlingen den nydøbte med krisam.

Celebrant:

Den almægtige Gud,
vor Herres Jesu Kristi Fader,

har genfødt dig af vand og Helligånd
og skænket dig tilgivelse af alle dine synder.
Han salver dig med frelsens krisam,
for at du, som nu er indlemmet i Guds folk,
må have evigt fællesskab med Kristus,
vor Ypperstepræst, Profet og Konge.

Den nydøbte: Amen.

Derpå salver celebranten uden ord den nydøbte på issen med krisam.

Overrækkelse af dåbsklædning

264. Celebranten siger:

N., du er nu blevet en ny skabning
og har iført dig Kristus.
Modtag derfor den hvide klædning.
Måtte du bære den uplettet
for vor Herres Jesu Kristi domstol,
så at du kan opnå det evige liv.

Den nydøbte: Amen.

Ved ordene Modtag derfor den hvide klædning ifører fadderens den nydøbte den hvide klædning.

Kun hvis specielle forhold, f.eks. etniske, taler for det, kan klædningen have en anden farve. Denne ritus kan eventuelt udelades.

Overrækkelse af dåbslys

265. Celebranten tager påskelyset i hænderne eller berører det og siger:

Jeg beder dig som fadder
overgive lyset til den nydøbte.

Fadderens går frem og tænder dåbslyset ved påskelyset og overrækker det til den nydøbte.

Herefter siger celebranten til den nydøbte:

Du er nu blevet et lys i Kristus:
Gå gennem livet som et lysets barn,
vær udholdende i troen,
så at du sammen med alle helgener
i den himmelske helligdom
kan ile Herren i møde,
når han kommer.

Den nydøbte: Amen.

FEJRING AF FIRMELSEN

266. Mellem dåben og firmelsen kan menigheden eventuelt synge en passende salme.

267. Firmelsen kan alt efter de lokale forhold finde sted enten ved alterpartiet eller ved døbefonten.

Hvis biskoppen selv har foretaget dåben, bør han også meddele firmelsen.

Hvis biskoppen ikke er til stede, kan firmelsen meddeles af den præst, som har foretaget dåben.

268. Celebranten siger kort til den nydøbte (med disse eller lignende ord):

N. (og N.), du (I) er nu blevet genfødt i Kristus
og indlemmet i Kristi legeme
og blevet medlem af hans præstelige folk.

Men du (I) mangler endnu
at blive salvet med Helligånden,
som er udgydt over os:

den Helligånd, som Herren sendte
over apostlene på pinsedagen,
og som af dem og deres efterfølgere
gives til de døbte.

Derfor skal også du (I) modtage
Helligåndens kraft, som blev os lovet,
og når du (I) således er blevet
endnu mere ligedannet med Kristus,
skal du (I) ved denne kraft
aflægge vidnesbyrd om Herrens lidelse og opstandelse
og blive et virksomt medlem (virksomme medlemmer)
af Kirken
og derved opbygge Kristi Legeme
i tro og kærlighed.

Celebranten siger, henvendt til menigheden:

Kære kristne!

Lad os bede for denne (disse) nydøbte,
at Gud, den almægtige Fader,
over ham (hende, dem) nådigt vil udgyde Helligånden,
som skal styrke ham (hende, dem) med sine rige gaver

og ved sin salvelse ligedanne ham (hende, dem)
med Kristus, Guds Søn.

Og alle beder et øjeblik i stilhed.

269. Celebranten rækker hænderne ud over firmanden og beder:

Almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader,
du har genfødt denne din tjener(inde) (disse dine tjenere)
af vand og Helligånd
og befriet ham (hende, dem) fra synden.

Vi beder dig,

send Helligånden, Talsmanden til ham (hende, dem),
giv ham (hende, dem) visdoms og forstand Ånd,
råds og styrkes Ånd,
kundskabs og fromheds Ånd
og opfyld ham (hende, dem) med gudsfrygts Ånd.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

270. Celebranten får rakt den hellige krisam. Firmanden træder hen til ham. Fadderer lægger højre hånd på firmandens skulder og meddeler celebranten firmandens dåbsnavn (eller firmanden nævner det selv).

Celebranten dypper højre hånds tommelfinger i krisam, lægger hånden på firmandens hoved og tegner samtidig med tommelfingeren et kors på firmandens pande, idet han siger:

N., vær beseglet med Helligånden, Guds gave.

Den firmede: Amen.

Celebranten: Fred være med dig.

Den firmede: Og med din ånd.

FEJRING AF EUKARISTIEN

271. Påskenatsmessen fortsætter med eventuel trosbekræftelse og fornyelse af dåbsløfterne.

Uden for påskenatten bortfalder trosbekendelsen.

Menighedens Forbønner, hvori først og fremmest den nydøbte bør komme til orde, følger herefter.

Den nydøbte er med til at bære brød og vin frem.

272. Særlige tilføjelser til de eukaristiske bønner:

Bedes 1. eukaristiske bøn (Canon Romanus), siges den særlige ihukommelse af de levende (nr. 81):

Ihukom, Herre,
dine tjenere og tjenerinder N. og N.,
som har støttet og ledt dine udvalgte
frem til modtagelsen af dåbens nåde.
Ihukom også alle, som er her til stede.
Du kender deres tro og ser deres gudsfrygt.
De frembærer dette lovprisningsoffer
for sig selv og deres kære,
for deres sjæls forløsning,
deres håb om frelse og velfærd,
og de frembærer deres bøn til dig,
du evige, levende og sande Gud.

I de eukaristiske bønner, ihukømmes de nydøbte således:

1. eukaristiske bøn:

Dette er det offer,
som vi, dine tjenere,
og hele dit hellige folk frembærer for dig.
Tag imod det i nåde -
særlig for dem,
som du har genfødt af vand og Helligånd
og givet syndernes forladelse,
for at de kan tilhøre dig
i Kristus Jesus, vor Herre.
Og byd, at deres navne
må være indskrevet i livets bog.
(Ved Kristus, vor Herre. Amen.)

2. eukaristiske bøn:

Se også nådigt til disse nydøbte,
som i dag er blevet optaget i din hellige Kirke
ved dåben (og firmelsen),
og giv dem kraft
til at følge din Søn Jesus Kristus
af hele deres hjerte og med et villigt sind.

3. eukaristiske bøn:

Herre, lad dette forsoningsoffer
blive til fred og frelse for verden.
Våg over din Kirke på dens pilgrimsgang på jorden.
Styrk den i tro og kærlighed
i fællesskab med din tjener, vor pave N.,
vor biskop N., alle biskopper,
alle præster og diakoner,
ja hele dit ejendomsfolk.
Styrk i tro og kærlighed dine tjenere og tjenerinder,
som i dag er blevet optaget i din menighed
ved genfødelsens bad (og Helligåndens gave).
Giv dem din nåde,
så det nye liv kan vokse og modnes i dem.
Kærlige Fader, vi beder dig:
Foren dine børn, som er spredt over hele jorden.

4. eukaristiske bøn:

Så tænk da, Herre, på alle dem,
for hvem vi frembærer dette offer:
din tjener, vor pave N., vor biskop N.
og alle din Kirkes biskopper og præster og diakoner,
dem, som her frembærer offeret,
de nydøbte, som du i dag har genfødt
af vand og Helligånd,
hele dit folk på jorden
og alle, som søger dig af oprigtigt hjerte.

273. Det er vigtigt, at den nydøbte modtager kommunionen under begge skikkelser sammen med sin fadder, pårørende og kateket(er).

Før kommunionen, d.v.s. før Se det Guds Lam... kan celebranten kort forklare dybden i dette mysterium, som er højdepunktet i Indføring i Kristendommen og midtpunktet i hele det kristne liv.

TILPASNING AF DET FORENKLEDE RITUAL

274. Under ganske særlige omstændigheder som sygdom, fremskreden alder, flytning, langvarig rejse osv. er det vigtigt, at dette

foranstående ritual, med biskoppens tilladelse, udvides med et eller flere elementer fra det fulde ritual for voksnes indføring i kristendommen.

Dette gælder når:

- a) Kandidaten enten ikke kan påbegynde et fuldstændigt katekumenat med de dertil hørende ceremonier eller ikke kan fuldføre et sådant katekumenat;
- b) Kandidaten vil lide skade på sit åndelige vel, hvis han ved anvendelse af denne forenkledede form af ritual, må savne fordelene ved en længere forberedelse.

275. Dette således udvidede ritual giver en kandidat mulighed for at indhente andre, som er længere fremme i katekumenatet, idet egnede elementer fra den fjernere dåbsforberedelse (f.eks. optagelsen i katekumenatet, bønnerne om befrielse (exorcismerne), velsignelserne osv.) kan tilføjes. Ligeledes vil en kandidat alene kunne fuldføre de dele af et katekumenat, som blev påbegyndt sammen med andre, men som ikke blev afsluttet (f.eks. indskrivningen til dåb, scrutiniene, selve modtagelsen af sakramenterne).

276. Ved en sammenstilling af dette forenkledede ritual og dele af det fulde ritual kan sjælesørgerne efter erfarent skøn foretage tilpasningerne således:

- 1) Ved simpelt hen at tilføje f.eks. katekumenatets ceremonier (nr. 40-66 (106-132)) og overleveringerne (nr. 121-130 (183-192)).
- 2) Ved at opdele og udbygge dette forenkledede rituals modtagelse af kandidaten (nr. 1-12 (245-251)) eller ordets liturgi (nr. 13-17 (252-256)). Ved modtagelsen af kandidaten kan nr. 1-3 (245-247) udbygges i lighed med optagelsen i katekumenatet (nr. 6-31 (73-97)), hvor dog nr. 2-3 (246-247) kan bortfalde og de følgende nr. 4-5 (248-249) kan træde i stedet for indskrivningen til dåb. I Ordets Liturgi kan nr. 14-16 (253-255) tilpasses første eller andet scrutinium (nr. 95-117 (160-179 a)) osv.
- 3) Ved at bruge elementer af det ovenstående forenkledede ritual i stedet for elementer fra det almindelige, fulde ritual, eller ved

under modtagelsen af dem, som allerede er positivt interesserede i den kristne tro (jf. Forbemærkninger, nr. 12,3) at sammenlægge fejringen af optagelsen i katekumenatet (nr. 6-31 (73-97)) med indskrivningen til dåb (nr. 67-86 (133-151)).

277. Gør man brug af et sådant udvidet ritual, skal man drage omsorg for:

- 1) at kandidatens katekese er fuldstændig;
- 2) at ceremonierne sker med aktiv deltagelse af en menighed;
- 3) at den nydøbte efter at have modtaget sakramenterne så vidt muligt får en periode med indlevelse og fordybelse (mystagogi).

Kapitel III

Nøddåb

KORT RITUAL
TIL BRUG VED OVERHÆNGENDE LIVSFARE
ELLER PÅ DØDENS TÆRSKEL

KAPITEL III

NØDDÅB

FØRORD

278. Hvad enten et menneske er katekumen eller ikke, kan det i tilfælde af overhængende livsfare døbes efter nedenfor beskrevne korte ritual (nr. 283-294), blot døden ikke er ved at indtræde; den, som skal døbes, skal også være i stand til at høre spørgsmålene og besvare dem.

279. Er vedkommende allerede blevet optaget som katekumen, skal han love, at han, hvis han genvinder helbredet, vil fuldføre den almindelige katekese. Er vedkommende ikke katekumen, bør han vise alvorlige tegn på sin omvendelse til Kristus og på forsigelse af hedenske kulter, og han må ikke forekomme at være bundet af hindringer for en kristen livsførelse (polygami o.l.). Desuden skal han love, at han, hvis han genvinder helbredet, vil følge et tilpasset, men fuldstændigt undervisningsforløb.

280. Dette ritual er specielt beregnet for kateketer og andre lægfolk.

En præst og en diakon skal sædvanligvis anvende det såkaldt forenklede ritual (kapitel II, nr. 240-273) med de nødvendige tilpasninger til tid og sted. I alvorlige nødstilfælde kan de dog også anvende dette korte ritual.

Når en præst døber og har krisam med, og der er tid til det, skal han meddele firmelsens sakramente. I så tilfælde udelades salvingen med krisam efter dåben (nr. 263).

Om muligt skal en præst eller diakon, ja også en kateket eller anden lægmand, som har bemyndigelse til at uddele kommunionen, give den nydøbte eukaristien. I så tilfælde kan sakramentet hentes før dåbshandlingen og under denne have en ærefuld plads på et bord, dækket med en hvid dug.

281. Er døden umiddelbart forestående, og det kan skønnes, at tiden er knap, udelader den, som skal døbe (herefter Celebranten), alt andet og øser vand over den syges hovede, idet han udtaler dåbsordene (jf. ALMINDELIGE PASTORAL INDFØRING, nr. 23). Det

behøver end ikke være velsignet dåbsvand, blot almindeligt, rent vand.

282. De, som er blevet døbt i overhængende livsfare eller på dødens tærskel, skal, hvis de genvinder helbredet, have mulighed for en tilpasset katekese. Når de på et gunstigt tidspunkt er blevet modtaget i kirken, skal de resterende initiationssakramenter gives. Her anvendes principperne fra nr. 295-305 med de nødvendige tilpasninger.

Indledning

283. Efter at celebranten kort, men venligt har hilst på familien, taler han straks med den syge selv om dennes ønske og, hvis vedkommende ikke er katekumen, om grundene til hans omvendelse. Efter at have skønnet om dåbens betimelighed giver celebranten om nødvendigt en kort undervisning.

284. Herefter opfordrer han familien, fadderene, andre nærtstående og venner til at samles omkring den syge, og blandt de forsamlede vælges et eller to vidner. Vand - eventuelt blot almindelig rent vand - gøres parat.

Samtale

285. Henvendt til den syge spørger celebranten nogenlunde således:

Kære ven, du har bedt om dåben, fordi du som de kristne ønsker det evige liv. Men det evige liv er at kende den sande Gud og ham, som han har sendt, Jesus Kristus. Dette er de kristnes tro. Ved du det?

Den syge: Ja (det ved jeg).

Celebranten: Sammen med troen på Jesus Kristus er det nødvendigt, at du vil holde hans bud, som de kristne gør. Ved du også det?

Den syge: Ja (det ved jeg).

Celebranten: Vil du altså leve som de kristne?

Den syge: Ja (det vil jeg).

Celebranten: Vil du da love, at du, når du igen er kommet til kræfter, vil tage dig tid til at lære Kristus bedre at kende og tage del i den kristne oplæring?

Den syge: Ja (det vil jeg).

286. Celebranten spørger derefter fadderen og vidnerne nogenlunde således:

Du, som er fadder for N., har nu hørt hans (hendes) løfte. Lover du at minde ham (hende) derom og hjælpe ham (hende) til kundskab om Kristi lære, til deltagelse i den kristne menighed og til en kristen livsførelse?

Fadderen: Ja, det lover jeg.

Celebranten: I, som er her til stede, vil I bevidne jeres syge broders/søsters løfte?

Vidnerne: Ja, det vil vi.

287. Celebranten siger til den syge:

Så skal du da blive døbt til det evige liv, som vor Herre Jesus Kristus har befalet det.

Alt efter tid og mulighed læses nogle ord fra Evangeliet, eventuelt efterfulgt af en kort udlægning. Man kan f.eks. vælge mellem de omstående læsninger.

1. Matt. 22, 35-40

Dette er det første og største bud.

Dette hellige Evangelium skriver evangelisten Mattæus.

På den tid spurgte en lovkyndig Jesus for at sætte ham på prøve: »Mester, hvad er det største bud i loven?«

Han sagde til ham: » ›Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind.‹ Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: ›Du skal elske din næste som dig selv.‹ På de to bud hviler hele loven og profeterne.«

2. Matt. 28, 18-20

Gør alle folkeslag til mine disciple, idet I døber dem.

Dette hellige Evangelium skriver evangelisten Mattæus.

På den tid kom Jesus hen og talte til disciplene og sagde: »Mig er givet al magt i himlen og på jorden. Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.«

3. Mark. 1, 9-11**Jesus blev døbt af Johannes i Jordan.**

Dette hellige Evangelium skriver evangelisten Markus.

I de dage skete det, at Jesus kom fra Nazaret i Galilæa og blev døbt af Johannes i Jordan. Straks da han steg op af vandet, så han himlene flænges og Ånden dale ned over sig som en due; og der lød en røst fra himlene: »Du er min elskede søn, i dig har jeg fundet velbehag!«

4. Joh. 3, 1-6**Ingen kan se Guds Rige, hvis han ikke bliver født på ny.**

Dette hellige Evangelium skriver evangelisten Johannes.

Der var et menneske, en af farisæerne, ved navn Nikodemus, medlem af jødernes råd. Han kom til Jesus om natten og sagde til ham: »Rabbi, vi ved, du er en lærer, der er kommet fra Gud; for ingen kan gøre de tegn, du gør, uden at Gud er med ham.« Jesus svarede ham: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige.« Nikodemus sagde til ham: »Hvordan kan et menneske fødes, når det er gammelt? Det kan da ikke for anden gang komme ind i sin mors liv og fødes?« Jesus svarede: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født af vand og ånd, kan ikke komme ind i Guds rige. Det, der er født af kødet, er kød, og det, der er født af Ånden, er ånd.«

5. Joh. 6, 44-47**Den, som tror, har evigt liv.**

Dette hellige Evangelium skriver evangelisten Johannes.

På den tid sagde Jesus til jøderne: »Ingen kan komme til mig, hvis ikke Faderen, som har sendt mig, drager ham, og jeg skal oprejse ham på den yderste dag. Der står skrevet hos profeterne: »Alle skal være oplært af Gud.« Enhver, som har hørt og lært af Faderen, kommer til mig. Ikke at nogen har set Faderen, undtagen den, der er fra Gud; han har set Faderen. Sandelig, sandelig siger jeg jer: Den, der tror, har evigt liv.«

Forbøn

288. Celebranten opfordrer herefter de tilstedeværende til at bede sammen med ham:

Lad os bede om Gud den Almægtiges barmhjertighed for denne syge, som beder om dåbens nåde; lad os også bede for hans (hendes) fadder, for familien og vennerne.

Celebranten eller en af de andre tilstedeværende beder en eller flere af følgende intentioner:

Forbeder:

At du vil forøge N.'s tro på Kristus, din Søn og vor Frelser.
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At du vil høre hans (hendes) ønske om at få del i det evige liv.
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At du vil opfylde hans (hendes) håb om at lære at kende dig, verdens Skaber og menneskets Fader.
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At du ved dåben vil løse ham (hende) fra hans (hendes) synder og hellige ham (hende).
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At du i rigt mål vil skænke ham (hende) den frelse, som Kristus vandt ved sin lidelse, død og genopstandelse.
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At du i din kærlighed vil give ham (hende)
del i barnekårets ånd.

Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At du vil genoprette hans (hendes) helbred
og derved give ham (hende) lejlighed
til at lære Kristus bedre at kende
for at kunne efterfølge ham.

Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Forbeder:

At du vil vil bevare os alle
som Kristi disciple, døbt til at være ét legeme,
forenet i troen og kærligheden.

Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn.

Intentionerne kan tilpasses efter omstændighederne.

289. Celebranten afslutter:

Herre, du bestemte,
at mennesket skulle fødes på ny af vand og Ånd.
Se til dit barn N.'s tro og ønske,
lad ham (hende) vokse sammen med Kristus
ved en død og en opstandelse, der ligner hans.
Giv ham (hende) barnekår hos dig
og lad ham (hende) tælles blandt dine udvalgte.
[Lad ham (hende) genvinde helbredet
for at kunne lovprise dig i menigheden,
og giv ham (hende) som en trofast discipel
at holde fast ved Kristi bud.]

Ved Kristus, vor Herre.

Alle:

Amen.

Forsagelsen

290. Herefter ser celebranten på den syge og opfordrer denne til at forsage djævelen og bekende troen:

A

Forsager du djævelen
og alle hans gerninger
og alt hans væsen?

Den syge: Ja, jeg forsager.

Eller:

B

Celebrant:

Forsager du djævelen?

Den syge: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Og alle hans gerninger?

Den syge: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Og alt hans væsen?

Den syge: Ja, jeg forsager.

Eller:

C

Celebrant:

Forsager du synden
for at leve i Guds børns frihed?

Den syge: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Forsager du ondskabens fristelser,
for at synden ikke skal få magt over dig?

Den syge: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Forsager du djævelen,
som er løgnens fader og mørkets fyrste?

Den syge: Ja, jeg forsager.

Eller:

D

Kære ven: Da du, kaldet og hjulpet af Gud, har besluttet at dyrke og tilbede ham alene og Kristus hans Salvede, og da du allerede nu ønsker at tjene Gud alene og hans Salvede, så er tiden nu kommet til offentligt at forsage de magter, som ikke er Gud, og de kulter, som ikke viser Gud den sande ære.

Du skal afholde dig fra svigte Gud og Kristus, hans Salvede, og fra at tjene fremmede åndemagter.

Den syge: Det er mit ønske.

Celebrant:

Du skal afholde dig fra at dyrke N. og N.

Den syge: Det er mit ønske.

Gud give mig tro og indsigt dertil.

På tilsvarende måde forsages hver enkelt kult.

eller:

Kære ven: Den sande Gud har kaldet dig og ført dig hertil, og du har valgt at dyrke ham og hans Søn Jesus Kristus. Du skal derfor nu over for disse vidner forsage de ritualer og kulter, som ikke er en dyrkelse af den sande Gud.

Forlad da ikke igen ham og hans Søn Jesus Kristus for at tjene andre herrer.

Den syge: Jeg ønsker at tjene den sande Gud og ingen anden.

Celebrant:

Forlad da ikke Jesus Kristus,
Herren over levende og døde,
han som byder over alle ånder og dæmoner,
og dyrk ikke igen N.

her nævnes guddomme, som dyrkes i falske kulter, f.eks. fetischdyrkelse.

Den syge: Jeg ønsker at tjene Jesus Kristus.

Celebrant:

Forlad da ikke Jesus Kristus,
som alene er menneskets sande værn,
og opsøg (bær, brug) ikke igen N.

her nævnes de ting, som tjener overtroiske formål, f.eks. amuletter).

Den syge: Gud give mig tro og indsigt dertil.

Denne formel kan tilpasses efter omstændighederne.

Bekendelsen af troen

Herefter bekender den syge troen:

Celebrant:

N., tror du på Gud, den almægtige Fader,
Himlens og jordens Skaber?

Den syge: Ja, jeg tror.

Celebrant:

Tror du på Jesus Kristus,
hans énbårne Søn, vor Herre,
som er født af Jomfru Maria,
som har lidt og er blevet begravet,
som opstod fra de døde
og sidder ved Faderens højre?

Den syge: Ja, jeg tror.

Celebrant:

Tror du på Helligånden,
den hellige katolske Kirke,
de helliges samfund,
syndernes forladelse,
kødets opstandelse og det evige liv?

Den syge: Ja, jeg tror.

DÅBEN

291. Derefter udtaler celebranten den syges navn, eller det navn, på hvilket den syge ønsker at døbes, og døber vedkommende:

N., jeg døber dig i Faderens	1. overøsning
og Sønnens	2. overøsning
og Helligåndens navn.	3. overøsning

Hvis celebranten er diakon, kan han efter dåben salve med krisam med den sædvanlige formel:

Den almægtige Gud,
vor Herres Jesu Kristi Fader,
har genfødt dig af vand og Helligånd
og skænket dig tilgivelse af alle dine synder.
Han salver dig med frelsens krisam,
for at du, som nu er indlemmet i Guds folk,

må have evigt fællesskab med Kristus,
vor Ypperstepræst, Profet og Konge.

Den nydøbte: Amen.

Derpå salver celebranten uden ord den nydøbte på issen med krisam.

292. Hvis celebranten ikke har bemyndigelse til at firme eller uddele kommunionen, siger han straks efter dåben:

N., du er blevet befriet for dine synder
og genfødt af Gud vor Fader,
og du er blevet hans barn i Kristus.
Snart skal du, om Gud vil,
modtage Helligåndens fylde ved firmelsen,
og når du træder frem for Guds alter,
vil du få del i Kristi korsoffer.
Så bed derfor sammen med os i den barnekårets ånd,
som du i dag har modtaget,
således som Herren selv har lært os:

Den nydøbte beder sammen med celebranten og de tilstedeværende Herrens bøn.

Fader vor, du som er i Himlen.
Helliget vorde dit navn,
komme dit rige,
ske din vilje,
som i Himlen så og på jorden.
Giv os i dag vort daglige brød
og forlad os vor skyld,
som og vi forlader vore skyldnere,
og led os ikke i fristelse,
men frels os fra det onde.
Thi dit er riget
og magten og æren
i evighed.
Amen.

FIRMELSEN

293. Hvis celebranten er præst, kan han her give firmelsens sakramente (jf. nr. 280). Han indleder med disse eller lignende ord:

N., du er nu blevet genfødt i Kristus
og er blevet et lem på Kristi legeme
og medlem af hans præstelige folk.
Tilbage står nu,
at du skal salves med Helligånden,
som er udgydt over os:
den Helligånd, som Herren sendte
over apostlene på pinsedagen,
og som af dem og deres efterfølgere
gives til de døbte.

og opfordrer herefter eventuelt de tilstedeværende til stille bøn. Efter bønnen beder celebranten med hænderne på den syges hoved:

Almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader,
du har genfødt denne din tjener(inde)
af vand og Helligånd
og befriet ham (hende) fra synden.
Vi beder dig,
send Helligånden, Talsmanden til ham (hende),
giv ham (hende) visdoms og forstands Ånd,
råds og styrkes Ånd,
kundskabs og fromheds Ånd
og opfyld ham (hende) med gudsfrygts Ånd.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Celebranten dypper højre hånds tommelfinger i krisam, lægger hånden på den syges hoved og tegner samtidig med tommelfingeren et kors på dennes pande, idet han siger:

N., vær beseglet med Helligånden, Guds gave.

Den syge: Amen.

Celebranten: Fred være med dig.

Den syge: Og med din ånd.

I nødtilfælde er det tilstrækkeligt at salve med krisam med ordene N., vær beseglet med Helligånden, Guds gave. Hvis det er muligt skal celebranten først

under håndspåleggelse bede Almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader som ovenfor. Efter firmelsen kan den nydøbte modtage kommunionen, som beskrevet i nr. 294. Hvis dette ikke er muligt, afslutter man med sammen at bede Herrens bøn.

KOMMUNIONEN

294. Hvis kommunionen gives straks efter firmelsen eller efter dåben, når der ikke firmes, indleder celebranten med disse eller lignende ord (ordene i parentes udelades, hvis firmelsen har fundet sted):

N., du er blevet befriet for dine synder og genfødt af Gud vor Fader, og du er blevet hans barn i Kristus. (Snart skal du, hvis Gud vil det, modtage Helligåndens fylde ved firmelsen). Før du modtager Kristi legeme, skal du derfor sammen med os i den barnekårets ånd, som du i dag har modtaget, bede, således som Herren selv har lært os:

Den nydøbte beder sammen med celebranten og de tilstedeværende Herrens bøn.

Fader vor, du som er i Himlen.
Helliget vorde dit navn,
komme dit rige,
ske din vilje,
som i Himlen så og på jorden.
Giv os i dag vort daglige brød
og forlad os vor skyld,
som og vi forlader vore skyldnere,
og led os ikke i fristelse,
men frels os fra det onde.
Thi dit er riget
og magten og æren
i evighed.
Amen.

Celebranten tager hostien i hånden og holder den løftet. Vendt mod den nydøbte siger han:

Se det Guds Lam, som borttager verdens synd.
Salige er de, som er indbudt til Lammets bord.

Sammen med de tilstedeværende og den nydøbte siger han én gang:

Herre, jeg er ikke værdig til,
at du går ind under mit tag,
men sig kun et ord,
så bliver min sjæl helbredt.

Han rækker kommunionen til den nydøbte, idet han siger:

Kristi legeme.

Den nydøbte svarer: Amen og modtager kommunionen.

De tilstedeværende, som ønsker det, kan modtage sakramentet.

Efter kommunionen beder celebranten slutningsbønnen:

Lad os bede.

Almægtige, evige Gud og Fader.

I tillid beder vi dig om,
at vor Herres Jesu Kristi legeme,
som vor broder (søster) har modtaget,
må styrke ham (hende) på legeme og sjæl
som et lægemiddel for det evige liv.

Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Hvis en alvorligt syg har modtaget alle eller blot nogle af initiations-sakramenterne, skal han, hvis han genvinder helbredet, fuldføre katekesen og modtage de sakramenter og sakramentalier, som han mangler (jf. nr. 279, 295-305).

Kapitel IV

FORBEREDELSE TIL FIRMELSE OG EUKARISTI AF BARNEDØBTE VOKSNE, SOM ALDRIG HAR MODTAGET UNDERVISNING

Pastorale anvisninger

295. De følgende pastorale anvisninger, sigter mod de voksne, der ganske vist er blevet døbt som spædbørn, men som senere ikke har fået undervisning og derfor hverken har modtaget firmelsen eller eukaristien. De kan dog også tilpasses andre lignende tilfælde, især til de voksne, som er blevet døbt i livsfare eller på dødens tærskel. Det samme gælder for konvertitter og personer, der vender tilbage til Kirken. Skønt disse voksne aldrig har hørt budskabet om Kristus-mysteriet, adskiller deres situation sig dog fra katekumenernes derved, at de allerede er indført i Kirken og er blevet Guds børn gennem dåben. På samme måde grunder deres omvendelse sig i den dåb, som de allerede har modtaget, og hvis virkning nu skal udfoldes.

296. Af samme årsager som for katekumenene kræver også forberedelsen af disse voksne et vist spand af tid (jf. Pastoralt forord, nr. 21), for at den tro, som er indgydt i dem ved dåben, kan vokse, modnes og fæstne sig gennem den undervisning, de modtager; deres kristne liv skal styrkes ved en hensigtsmæssig disciplin og en tilpasset undervisning, ved fællesskab med den kristne menighed og deltagelse i visse gudstjenester.

297. Katekesen svarer i sin opbygning oftest til den, som foreslås for katekumenene (jf. Pastoralt forord, nr. 19,1); præst, diakon eller kateket skal her være opmærksom på de særlige betingelser, der gælder for de voksne, der allerede er døbt.

298. Ligesom den kristne menighed støtter katekumenene skal den også støtte disse voksne gennem broderlig kærlighed og bøn og ved at aflægge vidnesbyrd om deres egnethed, inden de modtager sakramenterne (jf. Pastoralt forord, nr. 4, 19,2 og 23).

299. De voksne præsenteres for menigheden af en støtteperson. I løbet af deres undervisningstid vælger hver enkelt en fadder, som skal godkendes af præsten. Denne fadder virker som menighedens repræsen tant over for den voksne og har de samme opgaver over for denne, som en fadder over for en/sin katekumen (jf. Pastoralt forord, nr. 43). Den fadder, som her vælges, kan være dåbsfadder, når blot han er i stand til at udfylde sin opgave.

300. Forberedelsestiden helliges gennem liturgiske handlinger. Ved den første sker modtagelsen, samtidig med at disse voksne vedkender sig deres tilhørsforhold til menigheden i kraft af den dåb, de engang modtog.

301. Fra dette tidspunkt deltager de i de Ordets Gudstjenester, som fejres i menigheden, såvel som i dem, som mere direkte er beregnet på katekumenerne.

302. For at understrege, at det er Gud, som handler i denne forberedelse, kan man passende benytte nogle af katekumenatets særlige ceremonier, som svarer til disse voksnes betingelser og åndelige tarv, f. eks. overleveringerne af trosbekendelsen og Herrens bøn og en overrækkelse af evangeliet.

303. Undervisningen bør på en hensigtsmæssig måde tilpasses kirkeåret, og den sidste del bør falde i fastetiden. I denne tid bør de hengive sig til bodshandlinger, som kan føre dem frem til modtagelsen af bodens sakramente.

304. Højdepunktet på denne undervisning vil sædvanligvis være påskevigilien, hvor de voksne fornyer deres dåbsløfter, modtager firmelsens sakramente og deltager i eukaristien. Hvis firmelsen ikke kan gives under selve påskevigilien, fordi biskoppen eller en anden med fuldmagt til at firme, ikke er til stede, meddeles sakramentet så snart som muligt, helst i løbet af påsketiden.

305. Til sidst fuldfører de deres kristne oplæring og indlemmelse i menigheden ved sammen med de nydøbte at opleve indlevelses- og fordybelsestiden (mystagogien).

Kapitel V

Døb af Børn i skolealderen

KAPITEL V

DÅB AF BØRN I SKOLEALDEREN

Forord

306. Dette ritual er beregnet på børn, der ikke er blevet døbt som spæde, og som, når de er nået til skelsår og alder, skal indføres i kristendommen, enten på forældrenes eller formyndernes initiativ eller - med disses samtykke - efter eget ønske. De er allerede i stand til at have en personlig tro, til at nære den og til selv at handle i overensstemmelse med deres samvittighed. Alligevel kan de ikke behandles som voksne, da de på deres barnlige udviklingstrin endnu er afhængige af forældre eller formyndere og i høj grad påvirkes af kammerater og omgivelser.

307. Deres indføring forudsætter dels den personlige omvendelse, som svarende til deres alder langsomt modnes, dels den til denne alder svarende oplæring. Derfor skal denne indføring også tilpasses dels kandidaternes åndelige udvikling, d.v.s. deres vækst i troen, dels den kateketiske undervisning, de modtager. Derfor strækker indføringen sig i lighed med de voksnes, om nødvendigt over flere år, inden kandidaterne får adgang til sakramenterne, ligesom de også er opdelt i flere perioder, som ledsages af de tilsvarende fejringer.

308. Da børnenes fremskridt i den modtagne undervisning er afhængig af såvel kammeraternes som forældrenes støtte og eksempel, skal der tages hensyn til følgende:

- a) Da børnene under forberedelsen i de fleste tilfælde er i en gruppe af børn, som allerede er døbt, og som bliver forberedt til firmelse og første kommunion, hviler deres fremadskridende indføring på selve dette undervisningsfællesskab.
- b) Det er imidlertid også ønskeligt, at disse børn, så vidt det er muligt, finder støtte og forbillede hos forældrene. Disses samtykke er jo forudsætningen for børnenes indføring, og for at de fremover kan leve et kristent liv. Desuden giver forberedelsestiden familien en gunstig lejlighed til samtaler med præster og kateketer.

309. Efter omstændighederne er det meget vigtigt, at de, som forbereder sig til dåben, samles til disse fejringer, således at de gensidigt kan støtte hinanden i denne forberedelsestid.

310. Med hensyn til tidspunktet for fejringerne er det ønskeligt, at den sidste del af forberedelsestiden om muligt henlægges til bodstiden før påske, og at selve sakramenterne fejres under påskevigilien (jf. PASTORALT FORORD, nr.8).

Men før børnene får adgang til sakramenterne under påskehøjtiden, skal man være opmærksom på, dels om de er tilstrækkeligt forberedt, dels om tidspunktet stemmer overens med forløbet i deres kateketiske undervisning. Når det kan lade sig gøre, skal man således sørge for, at dåbskandidaterne først får adgang til initiationssakramenterne på et tidspunkt, hvor deres allerede døbte kammerater modtager firmelse og første kommunion.

311. En menighed - bestående af et passende antal troende, herunder forældre, pårørende, kammerater fra undervisningsgruppen og nogle voksne bekendte - skal tage aktivt del i fejringerne. Hele menighedens tilstedeværelse bør nemlig som regel ikke for enhver pris tilstræbes, når man fejrer mindre børns indføring; det er tilstrækkeligt, at den repræsenteres af nogle enkelte.

312. Dette ritual er således opbygget, at bispekonferencerne kan vedtage tilpasninger og tilføjelser svarende til områdets behov og forhold og til de pastorale muligheder. En til børnenes alder tilpasset »fejring af overleveringen« (af trosbekendelsen og Herrens bøn) (svarende til voksenritualet nr. 103, 125, 181-192) kan indføjes. Når dette ritual oversættes til de forskellige landes sprog, skal man sørge for, at formaninger (monitiones), forbønner og bønner bliver tilpasset børnenes fatteevne. Oversættes f.eks. en bøn fra det romerske ritual til stedets sprog, foreligger også den mulighed, at bispekonferencen godkender en anden formulering, som udtrykker det samme indhold på en for børn bedre måde (jf. PASTORALT FORORD, nr. 32).

313. De, som benytter dette ritual, skal frit og med omtanke gøre brug af de bemyndigelser, som gives dem dels i det fælles Forord (nr. 34-35), dels i de særlige forord til barnedåbsritualet (nr. 31) og voksendåbsritualet (nr. 67).

FØRSTE TRIN OPTAGELSE I KATEKUMENATET

314. Denne ceremoni bør fejres i en gruppe, børnene er fortrolige med, og hvor de føler sig trygge. Børnenes forældre og andre ansvarlige bør være til stede. Hvis de ikke kan komme, skal de give deres samtykke til det skridt, barnet tager. I deres sted må de faddere eller andre ansvarlige, som sognepræsten kan anbefale, komme på forældrenes vegne og præsentere barnet.

315. Ceremonien bør finde sted i en kirke eller på et andet dertil egnet sted og med skyldig hensyntagen til børnenes alder og fatteevne, således at oplevelsen af en intim atmosfære fremmes. Første del - modtagelsen - bør finde sted ved indgangen. Anden del - ordets liturgi - bør fejres inde i kirken.

MODTAGELSEN VED INDGANGEN

316. Celebranten går, iført liturgisk klædning, frem til det sted, hvor børnene og deres forældre, formyndere eller andre udpegede er samlet. Celebranten og menigheden tager imod børnene.

Hilsen

317. Celebranten henvender sig til børnene og deres pårørende og giver udtryk for Kirkens glæde og taknemmelighed. Derefter beder han dem træde frem.

Tilspørgsel

318. Hvis der ikke er mange børn, spørger celebranten hvert enkelt barn med disse eller lignende ord. Hvert barn kan ligeledes svare frit ud fra sin forståelse.

Celebrant: N., hvorfor kommer du til Kirken?

Barn: Fordi jeg vil være kristen.

Celebrant: Hvorfor vil du være kristen?

Barn: Fordi jeg tror på Jesus Kristus.

Celebrant: Hvad giver troen på Jesus dig?

Barn: Det evige liv.

319. Derefter taler celebranten, tilpasset børnenes alder og forudsætninger, ganske kort til dem, f.eks. således:

I tror allerede på Jesus Kristus, og I vil forberede jer til dåben. Vi er glade for at tage imod jer i den kristne familie, for at I kan lære Jesus bedre at kende. Sammen med os skal I gøre jer umage for at leve som Guds børn, sådan som Jesus har lært os det, når han siger: »Du skal elske Gud af hele dit hjerte!« og ligeledes: »I skal elske hinanden, som jeg har elsket jer!«

Tilspørgsel af forældre og menighed

320. Derefter anmoder celebranten det enkelte barn om at bede sine forældre (formyndere) om deres samtykke. Dette kan ske på denne eller lignende måde:

Kære N., gå nu hen og bed dine forældre (formyndere) komme herhen sammen med dig, for at de kan give deres samtykke.

Barnet fører sine forældre (formyndere) frem for celebranten, som fortsætter:

Kære forældre (formyndere), jeres barn, N., beder om at blive forberedt til dåben.

Kan I tilslutte jer hans (hendes) ønske?

Forældrene: Ja, det kan vi.

Celebrant: Er I rede til at tage del i hans (hendes) forberedelse til dåben?

Forældrene: Ja, det er vi.

321. Celebranten spørger dernæst de tilstedeværende med disse eller lignende ord:

Vor hjælp i tro og kærlighed er nødvendig, for at disse børn skal kunne fortsætte på den vej, de er trådt ind på i dag. Derfor spørger jeg jer, kære trosfæller: Er I rede til at hjælpe dem på deres vandring frem mod dåben?

Alle: Ja, det er vi.

Korstegn

322. Celebranten vender sig til børnene og siger:

Jesus har kaldet jer, N. og N., til at blive hans venner.

Husk, at Jesus er jeres ven,
og vær tro imod ham.

Derfor velsigner jeg jer med korsets tegn,
vort kristne tegn, som altid skal minde jer om,
at Jesus elsker jer.

Herefter gør celebranten - uden ord - korsets tegn på det enkelte barns pande og kan derefter eventuelt opfordre forældre og kateketer til, ligeledes i stilhed, at gøre korsets tegn på børnenes pander (jf. nr. 323):

I forældre og kateketer (N. og N.),
som hører Kristus til,
betegn også I jeres barn med Kristi tegn.

[323] Hvis man ønsker det, og hvis det drejer sig om lidt ældre børn, kan man gøre korsets tegn på andre legemsdele. Celebranten alene både siger ordene og betegner børnene:

Ved betegnelsen af ørerne:

Jeg betegner dig med korsets tegn på dine ører,
så at du må høre Kristi ord.

ved betegnelsen af øjnene:

Jeg betegner dig med korsets tegn på dine øjne,
så at du må se Kristi gerninger.

ved betegnelsen af munden:

Jeg betegner dig med korsets tegn på dine læber,
så at du må tale, som Kristus taler.

ved betegnelsen af brystet:

Jeg betegner dig med korsets tegn på dit bryst,
så at du ved troen
må modtage Kristus i dit hjerte.

ved betegnelsen af skuldrene:

Jeg betegner dig med korsets tegn på dine skuldre,
så at du må få Kristi styrke.

ved betegnelsen af hele legemet:

Jeg betegner dig med korsets tegn
i Faderens og Sønnens ✠ og Helligåndens navn,
at du må leve med Jesus nu og altid.

Barnet: Amen.

Hvis der er flere børn, kan denne betegnelse af de forskellige legemsdele foretages af forældre, (formyndere), faddere eller kateketer; men celebranten alene siger ordene: Vi betegner jer ... (i flertal).

Indføring i kirken

324. Med disse eller lignende ord opfordrer celebranten nu børnene til at træde ind i kirken:

Nu hører I til hos os i den kristne menighed. Kom derfor for at høre Herren, som taler til os, og for sammen med os at bede til ham.

Børnene går nu frem i menigheden og sætter sig sammen med sine forældre eller blandt sine kammerater, således at det klart fremgår, at de nu er medlemmer af menigheden.

Herunder synges en passende salme (f.eks. Davids-salme 95 eller 122).

ORDETS LITURGI

325. Den Hellige Skrift bliver højtideligt båret frem. Celebranten kan kort forklare Guds ords værdighed, som det forkyndes og høres i den kristne menighed.

Herefter begynder en kort ordets liturgi.

Læsninger og homili

326. Fra lektionaret for ritualmesser, voksnes indføring i kristendommen, Dåb af børn i skolealderen, vælges der læsninger, som passer til den trosforståelse, som børnene gennem undervisningen er nået frem til.

Ønsker man andre læsninger og vekselsange, tages de fra lektionaret for ritualmesser, voksnes indføring i kristendommen, fejring af dåb uden for påskevigilien.

Efter læsningerne holder celebranten en kort homili, som skal belyse det læste.

327. En stille stund anbefales. Celebranten opfordrer alle til at bede stille. Derefter følger en egnet sang.

Overrækkelse af Evangeliet

328. Under sangen eller eventuelt umiddelbart efter kan evangeliet overrækkes til børnene. Dette kan forberedes ved nogle passende ord eller i homilien.

Menighedens Forbønner

329. **Menighedens forbønner kan formuleres således:**

Celebrant:

Lad os bede til Gud, vor Far,
for jeres børn og jeres kammerater,
som nu sammen med os går på vejen til Gud.

Forbeder:

Gør hver dag deres længsel større
efter at leve med Jesus.
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Forbeder:

Lad dem finde glæde
ved at leve i Kirken.
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Forbeder:

Giv dem styrke og udholdenhed,
mens de forbereder sig til dåben.
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Forbeder:

Bevar dem i din kærlighed
fra angst og modløshed.
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Forbeder:

Giv dem den glæde
snart at kunne modtage dåben (, firmelsen)
og eukaristien.
Derom beder vi.

Alle: Herre, hør vor bøn!

Celebrant:

Gud vor Far,
du har hos disse børn gjort ønsket brændende
om at leve som sande kristne.
Skænk dem udholdenhed og tålmodighed,
så at de kan gå frem mod dig uden at trættes.
Lad dem erfare,
at du opfylder såvel deres egne ønsker
som vores bøn for dem.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle:

Amen.

Der afsluttes med en sang.

Hvis eukaristien fejres herefter, bør kateketerne føre de nyoptagne katekumener ud til en katekese.

ANDET TRIN SCRUTINIERNE

Til scrutinierne forberedes:

I sakristiet:

- Alba eller rochet, violet stola, evt. violet korkåbe til celebranten.

På det sted, hvor ordets liturgi fejres:

- Lektionar, katekumenolie, vat, egnet sted til evt. individuelt skrifttemål.

330. Disse scrutinier (bodsgudstjenester), der må betragtes som vigtige afsnit i børnenes dåbsforberedelse, er af samme art som de scrutinier, som findes i *VOKSNES INDFØRING I KRISTENDOMMEN* (nr. 25, § 1, 154-159).

331. Da scrutinierne i reglen hører til sidste del af forberedelsestiden, kræver disse bodsfejringer, at børnenes tro og længsel er rettet mod dåben.

332. Disse fejringer, som faddere, kateketer og kammerater deltager i sammen med børnene, bør tilpasses alle, som er til stede, ikke kun dåbskandidaterne. Derfor kan børn, som allerede er døbt, og som er med i samme undervisningsgruppe, ved denne lejlighed modtage bodens sakramente for første gang. I dette tilfælde må der på de rette steder indføres forklaringer, forbønner og symbolhandlinger for disse børn.

333. Scrutinierne holdes i fastetiden, hvis børnene skal døbes ved påskehøjtiden. De kan i andre tilfælde foregå på et andet passende tidspunkt. Der skal finde mindst ét scrutinium sted. Hvis det er ønskeligt, kan man have endnu et scrutinium, som i sin form skal svare til det første. I så tilfælde tilpasses forbønnerne og bønningen om befrielse (exorcismen) fra voksenritualet (nr. 164, 171, 178).

MODTAGELSEN

334. Celebranten modtager forsamlingen og forklarer med nogle få ord, hvilken betydning fejringen har for hver enkelt - såvel for katekumenerne, de døbte (især for dem, som denne dag for første gang skal modtage bodens sakramente) som for forældre, venner, kateketer, præster o.s.v. Enhver skal høre det glade budskab om syndernes forladelse og prise Gud Faders barmhjertighed. En egnet sang kan vælges til at udtrykke troen på og glæden over Guds barmhjertighed.

335. Celebranten afslutter modtagelsen med denne bøn:

Lad os bede.

Milde og barmhjertige Gud,
 du åbenbarer dig ved at tilgive,
 og du viser din herlighed ved at gøre os hellige.
 Vi angrer vore synder
 og beder dig om
 at rense vort hjerte for al urenhed
 og føre os frem til livet.
 Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

eller:

Lad os bede.

Herre,
 forson os med dig og giv os din fred,
 så at vi,
 rensede fra vore synder,
 må tjene dig med glæde i sindet.
 Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

ORDETS LITURGI

Læsninger og homili

336. Fra Lektionaret for ritualmesser, Voksnes indføring i kristendommen, Døb af børn i skolealderen, vælges en eller flere læsninger. Man kan også anvende læsninger, som sædvanligvis bruges ved bodsgudstjenester, f.eks. Årets evangelier til 3., 4. og 5. søndag i fasten (den samaritanske kvinde, helbredelsen af den blindfødte, Lazarus' opvækkelse).

Ved flere læsninger adskilles disse af sang (se lektionaret).

Efter læsningerne holder celebranten en kort homili for ud fra Skriften at gøre gruppen åben for betydningen af fejringen.

337. Under eller efter homilien fremlægger celebranten tanker, som skal vække til bod og åndelig fornyelse. Det kan ske i form af en meditation, således at de enkelte dele af homilien hver efterfølges af en kort stilhed.

Hvis der er døbte børn, som deltager i undervisningen, er til stede, henvender celebranten sig også til dem og opfordrer dem til ved et tegn at give udtryk for deres tro på Kristus, vor Frelser, og for anger over deres egne synder.

Menighedens Forbønner

338. Efter nogen tids stilhed, hvor alle forbereder sig til oprigtig anger, opfordrer celebranten gruppen til bøn:

Lad os bede for **N.** (og **N.**),
som forbereder sig til
helt og fuldt at blive medlem(mer) af Kristi Kirke
ved dåben, firmelsen og eukaristien.

Lad os bede for **N.** (og **N.**) (dem),
som for første gang
modtager Guds tilgivelse i boden,
og for os selv,
som længes efter Kristi barmhjertighed.

Forbeder:

Lad os bede til Jesus Kristus
om hjælp til at åbne vort hjerte for ham
i tro og kærlighed.
Herre, forbarm dig.

Alle: Herre, forbarm dig.

Forbeder:

Lad os bede til Herren Jesus
om mod til ærligt at undersøge vor samvittighed
for fejl og synder.
Kristus, forbarm dig.

Alle: Kristus, forbarm dig.

Forbeder:

Lad os bede til Jesus
om styrke til
som Guds børn oprigtigt at bekende
vore svagheder og vor skyld.
Herre, forbarm dig.

Alle: Herre, forbarm dig.

Forbeder:

Lad os bede til Jesus, vor Herre,
om helhjertet anger
over vore synder.
Kristus, forbarm dig.

Alle: Kristus, forbarm dig.

Forbeder:

Lad os bede til vor Herre,
at han kærligt vi frelse os
fra alt, hvad der er ondt,
og at han i fremtiden
vil beskytte os mod ondskab.
Herre, forbarm dig.

Alle: Herre, forbarm dig.

Forbeder:

Lad os bede til Jesus, Guds Søn,
at han vil gøre os fuldkomne,
som vor himmelske Fader er fuldkommen,
så at vi kan overvinde menneskenes synder
med Guds egen kærlighed.
Kristus, forbarm dig.

Alle: Kristus, forbarm dig.

Celebrantens opfordring til bøn og intentionerne kan tilpasses efter omstændighederne; med skyldige tilpasninger kan man benytte nr. 378, 382 og 386.

Bøn om befrielse (exorcisme)

339. *Celebranten rækker hænderne ud over børnene og beder:*

Lad os bede.

Barmhjertige Fader,
du sendte din elskede Søn
for at befri os mennesker
fra slaveriet under synden
og for at sætte os i frihed som dine børn.
Se derfor med omsorg til **N.** (og **N.**),
som allerede har oplevet
at blive fristet af det onde,
og som indser,
at de (han, hun) også selv har skyld,
men som håber fast på dig.
Før dem (ham, hende) fra mørket
ind i dit evige lys;
rens dem (ham, hende)
fra deres (hans, hendes) synder;
bevar dem (ham, hende) i din fred
og beskyt dem (ham, hende) mod det onde
hele livet igennem.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Salvning med katekumenolie eller håndspålæggelse

340. *Celebranten fortsætter:*

Kristi frelsende kraft styrke jer (dig).
Som tegn herpå salver jeg jer (dig)
med frelsens olie i vor Herre Kristi navn,
han, som lever og råder i al evighed.

Børnene: Amen.

Hvert barn salves med katekumenolie på brystet eller på begge hænder eller, hvis det synes passende, også på andre legemsdele.

Efter bispekonferencens afgørelse kan denne salvning undlades eller udskydes til selve dåbsdagen (jf. nr. 218).

I dette tilfælde siger celebranten til katekumenerne:

Kristi frelsende kraft styrke dig,
han, som lever og råder i al evighed.

Børnene: Amen.

Herefter lægger han hænderne på hver enkelt katekumen.

Bortsendelse

A

341. Celebranten sender katekumenerne bort med disse eller lignende ord:

Vor Herre Jesus Kristus
har midt iblandt os
vist jer (dig), N. (og N.), sin barmhjertighed.
Gå nu herfra med hans fred.

Børnene: Gud ske tak og lov.

B

Celebranten sender katekumenerne tilbage til deres pladser, og de forlader ikke kirken.

Celebrant:

Vor Herre Jesus Kristus
har midt iblandt os
vist jer (dig), N. (og N.), sin barmhjertighed.
Gå nu tilbage til jeres pladser (din plads)
for at bede sammen med os.

342. Herefter følger bodsliturgien, som tager direkte sigte på de børn, som allerede er døbt.

Efter celebrantens indledende opfordring går først de, som for første gang skal modtage bodens sakramente, til skrifte, derefter de øvrige.

Efter en sang eller en takkebøn forlader alle kirken.

TREDIE TRIN FEJRING AF INDFØRINGEN I KRISTENDOMMEN

Til fejringen skal forberedes:

I sakristiet:

- Alba, hvid stola og messehagel i festens farve til celebranten.

På dåbsstedet:

- Påskelys, evt. katekumenolie, krisam, vat, evt. dåbskande, dåbsfad, håndklæder, dåbsklædning, hvid korkåbe, dåbslys.

343. For at fremhæve dåbens påskekarakter anbefales det, at dette sakramente fejres påskenat eller om søndagen, hvor Kirken ihukommer Herrens opstandelse (jf. INDLEDNINGEN TIL BARNE-DÅBSRITUALET, nr. 57). Forslagene i nr. 310 skal også tages i betragtning.

344. Dåben finder sted under den messe, i hvilken den nydøbte for første gang tager del i eukaristien. Under samme messe kan firmelsen finde sted, enten ved biskoppen eller ved den præst, som også døber.

345. Hvis dåben finder sted uden for påskenenatten eller påskedag, fejres dagens messe eller ritualmessen for INDFØRING I KRISTENDOMMEN. Læsningerne vælges blandt forslagene i nr. 388; det er også muligt at vælge søndagens eller festdagens læsninger.

346. Dåbskandidaten ledsages af den fadder, som han eller hun selv har valgt, og som er godkendt af præsten (jf. PASTORALT FORORD, nr. 43; se også CIC 872-874).

FEJRING AF DÅBEN

347. Når dåbskandidaten, dennes forældre (formyndere) og faddere, kammerater og venner og den øvrige menighed er forsamlede, begynder messen. Til ordets liturgi udvælges læsningerne som nævnt ovenfor. Efter læsningerne følger homilien.

Celebrantens formaning

348. Før Alle Helgenslitaniets træder dåbskandidaten sammen med sine forældre og faddere frem til døbefonten, hvor de står således, at menighedens udsyn til fonten ikke forstyrres.

Celebranten taler familien, kammeraterne og hele menigheden med disse eller lignende ord:

Kære kristne! Lad os sammen påkalde Gud, den almægtige Fader, at han vil udgyde sin nåde over N. (og N.), som med sine forældres samtykke beder om dåben, så at de (han, hun) må få barnekår hos Gud.

Alle Helgens Litaniets

348a. Alle Helgens Litaniets synges af to sangere. Påskentid, i påsketiden og på søndage svarer menigheden stående. Alle andre dage knæler den.

Hvis der er en længere procession til dåbskapellet, synges litaniets under processionen. I så tilfælde kaldes kandidaterne frem før processionen. Denne anføres af påskelyset, herefter følger dåbskandidaterne sammen med deres faddere (og pårørende), herefter følger præsten med altertjenerne.

I Alle Helgens Litaniets kan indføjes andre helgener, især den helgen, som kirken er viet til, og stedets og dåbskandidaternes værnehelgener.

Herre, forbarm dig over os.	<i>R</i> Herre, forbarm dig over os.
Kristus, forbarm dig over os.	<i>R</i> Kristus, forbarm dig over os.
Herre, forbarm dig over os.	<i>R</i> Herre, forbarm dig over os.
Hellige Maria, Guds Moder	Bed for os.
Hellige Michael	Bed for os.
Alle Guds engle	Bed for os.
Hellige Johannes Døber	Bed for os.
Hellige Josef	Bed for os.
Hellige Peter og Paulus	Bed for os.
Hellige Andreas	Bed for os.
Hellige Johannes	Bed for os.
Hellige Maria Magdalene	Bed for os.

Hellige Stefan	Bed for os.
Hellige Ignatius fra Antiochia	Bed for os.
Hellige Laurentius	Bed for os.
Hellige Perpetua og Felicitas	Bed for os.
Hellige Agnes	Bed for os.
Hellige Olav	Bed for os.
Hellige Knud Konge	Bed for os.
Hellige Knud Hertug	Bed for os.
Hellige Henrik	Bed for os.
Hellige Erik	Bed for os.
Hellige Gregor	Bed for os.
Hellige Augustin	Bed for os.
Hellige Athanasius	Bed for os.
Hellige Basilius	Bed for os.
Hellige Martin	Bed for os.
Hellige Ansgar	Bed for os.
Hellige Torlak	Bed for os.
Salige Niels Steensen	Bed for os.
Hellige Theresa af Avila	Bed for os.
Hellige Therese af Lisieux	Bed for os.
Hellige Benedikt	Bed for os.
Hellige Kjeld	Bed for os.
Hellige Vilhelm	Bed for os.
Hellige Frans og Dominikus	Bed for os.
Hellige Frans Xaver	Bed for os.
Hellige Johannes Maria Vianney	Bed for os.
Hellige Knud Konge	Bed for os.
Hellige Knud Hertug	Bed for os.
Hellige Katarina af Siena	Bed for os.
Hellige Birgitta	Bed for os.
Alle Guds helgen	Bed for os.
Vær os nådig	Udfri os, o Herre.
Frels os fra alt ondt	Udfri os, o Herre.
Frels os fra al synd	Udfri os, o Herre.
Frels os fra en evig død	Udfri os, o Herre.
Frels os, du som blev menneske	Udfri os, o Herre.

Frels os, du som døde og opstod	Udfri os, o Herre.
Frels os, du som gav os din Helligånd	Udfri os, o Herre.
Vi, som kun er syndere	Vær os nådig, hør vor bøn.
Lad ham (hende, dem), du har udvalgt dig, genfødes i dåben ved din nåde	Vær os nådig, hør vor bøn.
Jesus, den levende Guds Søn	Vær os nådig, hør vor bøn.
<i>V</i> Kristus, hør vor bøn.	<i>R</i> Kristus, hør vor bøn.
<i>V</i> Kristus, bønhør os.	<i>R</i> Kristus, bønhør os.

Celebranten afslutter litaniet med:

Almægtige, evige Gud,
stå os bi med de sakramenter,
som du har givet os i din godhed:
Udsend din Ånd, som giver barnekår,
for at de (den), som skal døbes i denne nat,
må fødes på ny af dåbens vande.
Lad vor ydmyge tjeneste fuldføres
ved din almagt.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Dåbsvandets velsignelse

349. *Vendt mod døbefonten synger eller siger celebranten velsignelsen:*

Gud, i din usynlige almagt fuldbyrder du vidunderlige ting
ved sakramenternes synlige tegn,
og på mangfoldige måder har du beredt
vandet, som du skabte,
til at tjene som tegn på dåbens nåde;
Gud, i selve tidernes morgen
svævede din Ånd over vandene,
for at de allerede da skulle få kraft
til at vække helligt liv;
Gud, også i syndfloden gav du os et billede
på genfødselen ved dåben:

De samme vande, som bragte død over synderne,
førte de retfærdige frem til nyt liv;

Gud, Abrahams børn førte du tørskoet
over det Røde Hav,

for at dette folk, befriet fra Ægyptens trældom,
skulle pege frem mod det nye folk af døbte;

Gud, da din Søn blev døbt af Johannes
i Jordans vande,

blev han salvet med Helligånden;

da han hang på korset,

flød der med blodet vand af hans side;

og da han var opstået fra de døde,

bød han sine disciple:

“Gå hen og lær alle folkeslagene,

idet I døber dem

i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.”

Se derfor i kærlighed til din Kirke
og giv den adgang til dåbens kilde.

Lad dette vand ved Helligånden
modtage din Énbårne Søns nåde,
for at mennesket, skabt i dit billede,

i dåbens sakramente må renses

for al den gamle urenhed,

og oprejses til nyt liv som dit barn

af vand og Helligånd.

Celebranten kan her nedsænke påskelyset i vandet én eller tre gange.

Vi beder dig, Herre,

lad ved din Søn

Helligåndens kraft komme over dette vand,

og medens han holder lyset i vandet, fortsætter han:

for at alle,

som begraves med Kristus ved dåben til døden,

også må opstå med ham til et helt nyt liv.

Ved Kristus, vor Herre.

℞ Amen.

Herefter tager celebranten påskelyset op af vandet, medens menigheden synger:

Lovpris Herren, I kilder,
lovsyng og ophøj ham i al evighed.

eller en anden passende akklamation.

350. I påsketiden må takke- og bønselementet ikke mangle under dåben, selv om man allerede har indviet vand fra påskevigilien. Man kan da bruge følgende lovprisning med den passende afslutningsvariant.

Celebrant:

Barmhjertige Fader!
Ved dåbens vand lod du det nye liv bryde frem
i din børn.

Alle: Vi lover og priser og takker dig!

Celebrant:

Ved vand og Helligånd gør du alle døbte
til et folk, forenet i din Søn Jesus Kristus.

Alle: Vi lover og priser og takker dig!

Celebrant:

Du udgyder din kærligheds Ånd i vore hjerter
og skænker os derved frihed og fred.

Alle: Vi lover og priser og takker dig!

Celebrant:

Du kalder de døbte til
glade at forkynde Kristi Evangelium
for alle jordens folk.

Alle: Vi lover og priser og takker dig!

A

Er dåbsvandet ikke indviet, fortsætter celebranten:

Velsign ☩ dette vand, som N. (og N.) skal døbes med.
Du har kaldet ham (hende, dem) til genfødelsens bad,
for at han (hun, de) må have det evige liv.
Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

B

Er dåbsvandet allerede indviet, f.eks. påskenat, fortsætter celebranten:

Herre, du har kaldet N. (og N.) til dåben,
for at han (hun, de) må have evigt liv.

Skænk ham (hende, dem) nu
ved dette indviede vands mysterium
den åndelige genfødsel.

Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

Trosbekendelsen

MENIGHEDENS TROSBEKENDELSE

351. Inden dåbskandidaterne forsøger djævelen og bekender troen, kan celebranten efter omstændighederne opfordre forældrene, fadderne og hele menigheden til at bekende troen:

N. (og N.) har forberedt sig længe
og skal nu døbes og
ved Guds kærlige forsyn
vandre i et helt nyt liv som kristne.
I fremtiden bør vi støtte dem (ham, hende)
i endnu højere grad end før:
Først og fremmest I forældre
som har givet jeres samtykke
til deres (hans, hendes) dåb,
og som frem for alle
har ansvaret for deres (hans, hendes) oplæring;
men også vi, som har forberedt dem (ham, hende)
til i dag at ile Kristus i møde,
skal fortsat støtte dem (ham, hende).
Før de (han, hun) bekender troen i vort påhør,
skal vi derfor alle i deres (hans, hendes) påhør
og båret af vor fælles overbevisning
på ny bekende vor tro,
som er Kirkens tro.

Herefter siger alle, sammen med celebranten:

Jeg tror på Gud, den almægtige Fader,
Himlens og jordens Skaber.

Jeg tror på Jesus Kristus,
hans énbårne Søn, vor Herre,
som er undfanget ved Helligånden
og født af Jomfru Maria,
har lidt under Pontius Pilatus,
blev korsfæstet, døde og blev begravet,
nedfor til Dødsriget,
opstod på den tredje dag fra de døde,
opfor til Himlen,
siddet ved Gud, den almægtige Faders, højre hånd,
hvorfra han skal komme
for at dømme de levende og de døde.

Jeg tror på Helligånden,
den hellige katolske Kirke,
de helliges samfund,
syndernes forladelse,
kødets opstandelse
og det evige liv. Amen.

Man kan også bruge det nikæno-konstantinopolitanske symbol (jf. nr. 186).

Derefter siger celebranten til dåbskandidaterne:

N. (og N.), før I (du) døbes,
skal I (du) foran Guds menighed
forsage djævelen og bekende jeres (din) tro.

DÅBSKANDIDATENS TROSBEKENDELSE

352. Celebranten henvender sig kort til dåbskandidaterne med disse eller lignende ord:

N. (og N.), I (du) har bedt om dåben
og har brugt megen tid på jeres (din) forberedelse.
Jeres (dine) forældre har givet deres samtykke
til dit (jeres) inderlige ønske;
jeres (dine) kateketer, kammerater og venner
har hjulpet jer (dig),
og i dag lover de jer (dig) alle

at give troens eksempel og deres broderlige hjælp.
Foran Guds menighed skal I (du) nu selv
bekende troen og døbes.

Forsagelsen

353. **Celebranten spørger dåbskandidaten:**

A

Forsager du djævelen
og alle hans gerninger
og alt hans væsen?

Barnet: Ja, jeg forsager.

Eller:

B

Celebrant:

Forsager du djævelen?

Barnet: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Og alle hans gerninger?

Barnet: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Og alt hans væsen?

Barnet: Ja, jeg forsager.

Eller:

C

Celebrant:

Forsager du synden
for at leve i Guds børns frihed?

Barnet: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Forsager du ondskabens fristelser,
for at synden ikke skal få magt over dig?

Barnet: Ja, jeg forsager.

Celebrant:

Forsager du djævelen,
som er løgnens fader og mørkets fyrste?

Barnet: Ja, jeg forsager.

Salvning med katekumenolien

354. Hvis salvningen med katekumenolien ikke allerede er foretaget, siger celebranten:

Kristi frelsende kraft styrke jer (dig).
Som tegn herpå salver jeg jer (dig)
med frelsens olie i vor Herre Kristi navn,
han som lever og råder i al evighed.

Børnene: Amen.

Dåbskandidaten salves med katekumenolie på brystet eller på begge hænder, eller, hvis det synes passende, også på andre legemsdele.

Er der et større antal dåbskandidater, kan flere præster og diakoner træde til.

Trosbekendelsen

355. Celebranten spørger hver enkelt dåbskandidat (efter eventuelt at have forsikret sig om dennes navn hos fadderen):

Tror du på Gud, den almægtige Fader,
Himlens og jordens Skaber?

Barnet: Ja, jeg tror.

Celebrant:

Tror du på Jesus Kristus,
hans énbårne Søn, vor Herre,
som er født af Jomfru Maria,
som har lidt og er blevet begravet,
som opstod fra de døde
og sidder ved Faderens højre?

Barnet: Ja, jeg tror.

Celebrant:

Tror du på Helligånden,
den hellige katolske Kirke,
de helliges samfund,
syndernes forladelse,
kødets opstandelse og det evige liv?

Barnet: Ja, jeg tror.

Dåben

356. Dåben sker straks efter trosbekendelsen. Den kan foregå enten ved neddykning af hele kroppen eller blot hovedet (A) eller ved overøsning (B).

Man skal drage omsorg for, at en neddykningsdåb foregår på sømmelig vis.

A: DÅB VED NEDDYKNING

Celebranten lægger sin hånd på dåbskandidaten og neddykker denne, eller blot dennes hoved, tre gange og døber ham i den hellige Treenigheds navn.

Under handlingen berører fadderens dåbskandidaten.

Celebrant:

N., jeg døber dig i Faderens	1.neddykning
og Sønnens	2.neddykning
og Helligåndens navn.	3.neddykning

Efter dåben kan der synges et passende vers.

B: DÅB VED OVERØSNING

Celebranten tager dåbsvand fra døbefonten og øser det tre gange over dåbskandidatens bøjede hoved og døber ham i den hellige Treenigheds navn.

Under handlingen lægger fadderens sin hånd på dåbskandidatens skulder.

Celebrant:

N., jeg døber dig i Faderens	1.overøsning
og Sønnens	2.overøsning
og Helligåndens navn.	3.overøsning

Efter dåben kan der synges et passende vers.

357. Hvis den nydøbte skal firmes umiddelbart efter dåben, undlades salvningen med krisam (nr. 358), og man fortsætter med de øvrige uddybende riter.

UDDYBENDE RITER**Salvning med krisam**

358. Hvis firmelsen af en særlig grund henlægges til et senere tidspunkt, salver celebranten efter dåbshandlingen den nydøbte med krisam.

Celebrant:

Den almægtige Gud,
 vor Herres Jesu Kristi Fader,
 har genfødt jer af vand og Helligånd
 og skænket jer tilgivelse af alle jeres synder.
 Han salver jer med frelsens krisam,
 for at I, som nu er indlemmet i Guds folk,

må have evigt fællesskab med Kristus,
vor Ypperstepræst, Profet og Konge.

Den nydøbte: Amen.

Derpå salver celebranten uden ord barnet på issen med krisam.
Er der et større antal nydøbte, og er der flere præster eller diakoner til stede,
kan hver af disse salve nogle af de nydøbte med krisam.

Overrækkelse af dåbsklædning

359. Celebranten siger:

N. (og N.), du (I) er nu blevet en ny skabning
og har iført dig (jer) Kristus.

Modtag derfor den hvide klædning.

Måtte du (I) bære den uplettet
for vor Herres Jesu Kristi domstol,
så at du (I) kan opnå det evige liv.

eller:

Denne hvide klædning skal være et tegn på,
at du er nyskabt i dåben,
og at du - som Bibelen siger det -
har iført dig Kristus.

Bevar denne værdighed til det evige liv.

Den nydøbte: Amen.

Ved ordene Modtag derfor den hvide klædning ifører fadderne de(n) nydøbte
den hvide klædning.

Kun hvis specielle forhold, f.eks. etniske, taler for det, kan klædningen have
en anden farve.

Denne ritus kan eventuelt udelades.

Overrækkelse af dåbslys

360. Celebranten tager påskelyset i hænderne eller berører det og siger:

Kære faddere!

overræk nu lyset til jeres gudbarn!

Fadderne går frem og tænder dåbslyset ved påskelyset og overrækker det til
den nydøbte.

Herefter siger celebranten til den nydøbte:

Du er nu blevet et lys i Kristus:

Gå gennem livet som et lysets barn,
vær udholdende i troen,

så at du i den himmelske helligdom
sammen med alle helgen
kan ile Herren i møde,
når han kommer.

Den nydøbte: Amen.

FEJRING AF FIRMELSEN

361. Mellem dåben og firmelsen kan menigheden eventuelt synge en passende sang.

362. Firmelsen kan alt efter de lokale forhold finde sted enten i koret eller i dåbskapellet.

Hvis biskoppen selv har foretaget dåben, bør han også meddele firmelsen.

Hvis biskoppen ikke er til stede, kan firmelsen meddeles af den præst, som har foretaget dåben.

363. Celebranten siger kort til den nydøbte med disse eller lignende ord:

Kære N. (og N.), I (du) er nu blevet genfødt i Kristus
og er blevet et lem (lemmer) på Kristi legeme
og medlem(mer) af hans præstelige folk.

Tilbage står nu,

at I (du) skal salves med Helligånden,

som er udgydt over os:

den Helligånd, som Herren sendte

over apostlene på pinsedagen,

og som af dem og deres efterfølgere

gives til de døbte.

Derfor skal også I (du) modtage

Helligåndens kraft, som blev os lovet,

og når I (du) således er blevet

endnu mere ligedannet med Kristus,

skal I (du) ved denne kraft aflægge vidnesbyrd

om Herrens lidelse og opstandelse

og blive et virksomt medlem

(virksomme medlemmer) af Kirken

og derved opbygge Kristi Legeme

i tro og kærlighed.

Celebranten (omgivet af de præster, som eventuelt hjælper ham med firmelsen) siger stående og med samlede hænder til menigheden:

Kære kristne! Lad os bede for disse (denne) nydøbte,
 at Gud, den almægtige Fader,
 nådigt over dem (ham, hende)
 vil udgyde Helligånden,
 som skal styrke dem (ham, hende)
 med sine rige gaver
 og ved sin salvelse ligedanne dem (ham, hende)
 med Kristus, Guds Søn.

Og alle beder et øjeblik i stilhed.

364. Celebranten (og hans medhjælpere) rækker hænderne ud over firmanderne.

Celebranten alene beder:

Almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader,
 du har genfødt disse dine tjenere og tjenerinder
 (denne din tjener, tjenerinde)
 af vand og Helligånd
 og befriet dem (ham, hende) fra synden.
 Vi beder dig,
 send Helligånden, Talsmanden,
 til dem (ham, hende),
 giv dem (ham, hende) visdoms og forstand Ånd,
 råds og styrkes Ånd,
 kundskabs og fromheds Ånd
 og opfyld dem (ham, hende)
 med gudsfrygts Ånd.
 Ved Kristus, vor Herre.

Alle: Amen.

365. Celebranten får rakt den hellige krisam. Firmanderne træder hen til ham. Celebranten kan dog også gå til den enkelte firmand. Fadderer lægger højre hånd på firmandens skulder og meddeler celebranten firmandens dåbsnavn (eller firmanden nævner det selv).

Celebranten dypper højre hånds tommelfinger i krisam, lægger hånden på firmandens hoved og tegner samtidig med tommelfingeren et kors på firmandens pande, idet han siger:

N., vær beseglet med Helligånden, Guds gave.

Den firmede: Amen.

Celebranten: Fred være med dig.

Den firmede: Og med din ånd.

FEJRING AF EUKARISTIEN

366. Påskenatsmessen fortsætter med eventuel trosbekræftelse og fornyelse af dåbsløfterne.

Uden for påskenatten bortfalder trosbekendelsen.

Menighedens Forbønner, som de nydøbte for første gang deltager i, følger herefter.

De nydøbte er med til at bære brød og vin frem.

367. Særlige tilføjelser til de eukaristiske bønner:

1. eukaristiske bøn:

For fadderne.

Ihukom, Herre,

dine tjenere og tjenerinder **N.** og **N.**,

som har støttet og ledt dine udvalgte frem til modtagelsen af dåbens nåde.

Ihukom også alle, som er her til stede.

Du kender deres tro og ser deres gudsfrygt.

De frembærer dette lovprisningsoffer

for sig selv og deres kære,

for deres sjæls forløsning,

deres håb om frelse og velfærd,

og de frembærer deres bøn til dig,

du evige, levende og sande Gud.

I de eukaristiske bønner, ihukømmes de nydøbte således:

1. eukaristiske bøn:

Dette er det offer,

som vi, dine tjenere,

og hele dit hellige folk frembærer for dig.

Tag imod det i nåde -

særlig for dem,

som du har genfødt af vand og Helligånd

og givet syndernes forladelse,

for at de kan tilhøre dig

i Kristus Jesus, vor Herre.

Og byd, at deres navne

må være indskrevet i livets bog.

(Ved Kristus, vor Herre. Amen.)

2. eukaristiske bøn:

Se også nådigt til disse nydøbte,
som i dag er blevet optaget i din hellige Kirke
ved dåben (og firmelsen),
og giv dem kraft
til at følge din Søn Jesus Kristus
af hele deres hjerte og med et villigt sind.

3. eukaristiske bøn:

Herre, lad dette forsoningsoffer
blive til fred og frelse for verden.
Våg over din Kirke på dens pilgrimsgang på jorden.
Styrk den i tro og kærlighed
i fællesskab med din tjener, vor pave N.,
vor biskop N., alle biskopper,
alle præster og diakoner,
ja hele dit ejendomsfolk.
Styrk i tro og kærlighed dine tjenere og tjenerinder,
som i dag er blevet optaget i din menighed
ved genfødelsens bad (og Helligåndens gave).
Giv dem din nåde,
så det nye liv kan vokse og modnes i dem.
Kærlige Fader, vi beder dig:
Foren dine børn, som er spredt over hele jorden.

4. eukaristiske bøn:

Så tænk da, Herre, på alle dem,
for hvem vi frembærer dette offer:
din tjener, vor pave N., vor biskop N.
og alle din Kirkes biskopper og præster og diakoner,
dem, som her frembærer offeret,
de nydøbte, som du i dag har genfødt
af vand og Helligånd,
hele dit folk på jorden
og alle, som søger dig af oprigtigt hjerte.

368. De nydøbte kan modtage kommunionen under begge skikkelser sammen med deres forældre, faddere, og kateketer.

Før kommunionen, d.v.s. før Se det Guds Lam... kan celebranten kort forklare dybden i dette mysterium, som er højdepunktet i Indføring i Kristendommen og midtpunktet i hele det kristne liv.

Det er vigtigt, at celebranten også henvender sig til de allerede tidligere døbte, som nu for første gang skal modtage eukaristien.

INDLEVELSENS OG FORDYBELSENS TID

(MYSTAGOGIEN)

369. Til gavn for de nydøbte børn skal der forudses et tidsrum til indlevelse og fordybelse. Normerne vedrørende de voksnes indlevelsestid (nr. 235-239) skal her tilpasses.

